

III. Výdaje státního rozpočtu

1. Hlavní tendence ve vývoji výdajů státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu na rok 2010 byly v prosinci roku 2009 schváleny zákonem č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, v celkové výši **1 184,9 mld. Kč**, z toho 99,1 mld. Kč připadlo na výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů². Proti schválenému rozpočtu roku 2009 podle zákona č. 475/2008, ve znění zákona č. 423/2009 Sb., byly celkové plánované výdaje na rok 2010 vyšší o 1,6 % (tj. o 18,7 mld. Kč). **Běžné výdaje** byly ve schváleném státním rozpočtu 2010 zahrnuty v objemu **1 069,5 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 1,6 % (o 17,4 mld. Kč), **kapitálové výdaje** v objemu téměř **115,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 1,2 %, tj. téměř o 1,4 mld. Kč. Ve srovnání s výdaji čerpanými v roce 2009 byly celkové výdaje stanovené schváleným státním rozpočtem na rok 2010 vyšší o 1,5 % (o 17,9 mld. Kč); běžné výdaje o 3,4 % (o 35,6 mld. Kč) vyšší a kapitálové výdaje o 13,3 % (o 17,7 mld. Kč) nižší.

Mandatorní výdaje, které stát hradí na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši **652,8 mld. Kč**, tj. 55,1 % z celkových rozpočtovaných výdajů (o 1,0 procentního bodu více než ve schváleném rozpočtu 2009 a o 1,8 procentního bodu více než v čerpaných výdajích roku 2009). Předpoklad meziročního navýšení těchto výdajů činil 3,5 %, tj. o 21,9 mld. Kč, proti schválenému rozpočtu roku 2009, resp. 5,0 % (o 30,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. **Mandatorní sociální výdaje** byly stanoveny v částce **521,8 mld. Kč** při meziročním růstu o 2,3 % (o 11,7 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2009, resp. o 1,8 % (o 9,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. Plánované mandatorní sociální výdaje měly odčerpat 51,0 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2010 se podílet 44,0 %. Z celku největší objem 346,2 mld. Kč představovaly dávky důchodového pojištění, tj. 66,3 % mandatorních sociálních výdajů a 53,0 % celkových mandatorních výdajů. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu v objemu nejvyšší výdaje na dluhovou službu 63,7 mld. Kč a výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 34,9 mld. Kč, atd. **Ostatní quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, byly rozpočtovány ve výši **215,0 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné na zajištění provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu – příslušné **neinvestiční nákupy a související výdaje** – byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši **73,7 mld. Kč**.

Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně byly stanoveny ve výši **108,1 mil. Kč** (bez transferů Ministerstva práce a sociálních věcí na sociální dávky vyplácené obcemi rozpočtovaných ve výši 24,7 mld. Kč), **dotace státním fondům 82,5 mld. Kč** (bez dotací na činnost SZIF), z toho 46,9 mld. Kč investiční prostředky pro Státní fond dopravní infrastruktury, atd.

V průběhu roku byl schválený **státní rozpočet výdajů na rok 2010 navýšen o 33,2 mld. Kč na celkem 1 218,1 mld. Kč**. Z toho 208,5 mil. Kč, které zvýšily schodek státního rozpočtu na rok 2010 na 162,9 mld. Kč, byly určeny na základě zmocnění ministra financí v § 2, odst. 2 zákona č. 487/2009 Sb. na odstranění povodňových škod. Navýšení rozpočtu výdajů v objemu

² Rozpočet příjmů z rozpočtu EU a finančních mechanismů je stanoven ve výši 95,6 mld. Kč – rozdíl spočívá v zavedení principu předfinancování přímých plateb u Společné zemědělské politiky.

33,0 mld. Kč nemělo vliv na plánovaný schodek státního rozpočtu, neboť se jednalo současně o navýšení rozpočtu příjmů ve stejné výši na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, a to v návaznosti na financování společných programů EU a ČR z rozpočtu EU.

V roce 2010 bylo provedeno celkem **787 rozpočtových opatření**, tj. o 163 méně než v roce 2009, kdy se počet rozpočtových opatření mimořádně meziročně zvýšil o 194 (zejména z důvodu zabezpečení úkolů vyplývajících z usnesení vlády č. 363/2009, č. 409/2009, č. 1305/2008 ve znění č. 838/2009 a č. 1371/2009). Ve srovnání roku 2010 s rokem 2008 šlo v počtu rozpočtových opatření o mírný nárůst (o 31).

První skupinu přijatých rozpočtových opatření tvořily **přesuny v rámci výdajů příslušné kapitoly** (39,0 % všech rozpočtových opatření), např. z běžných výdajů do kapitálových výdajů a naopak, přesuny mezi jednotlivými průřezovými či specifickým ukazateli, apod. Nejvíce rozpočtových opatření bylo realizováno v kapitolách Ministerstvo vnitra (66), Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo zemědělství (po 23), Ministerstvo financí a Ministerstvo spravedlnosti (po 21), Ministerstvo práce a sociálních věcí (19), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (16), atd. Jednalo se např. o přesuny prostředků v oblasti výdajů na financování programů pro zajištění aktuálních potřeb subjektů působících v kapitole Ministerstva vnitra, o úpravu závazných limitů a ukazatelů mzdových prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo vnitra v roce 2010 (snížení ostatních běžných výdajů a současné zvýšení platů a souvisejících výdajů občanských zaměstnanců Policie ČR a souvisejících výdajů) na základě jednání ministra financí a ministra vnitra dne 8.9.2010; o použití prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo zdravotnictví, které byly rozpočtovány u Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) v rámci prostředků na platy, na navýšení investic, neinvestičních příspěvků a služeb v rámci závazného ukazatele „Ústavní péče“, o navýšení průřezového ukazatele „Výdaje na očkování a Pandemický plán ČR“ z důvodu úhrady faktur za očkovací látky; o přesun neinvestičních prostředků v rámci výdajů kapitoly Ministerstvo zemědělství na vakcinaci přežvýkavců proti viru katarální horečky ovcí, o převod prostředků z ukazatele „Ostatní výdaje na státní politiku resortu, inspekční, kontrolní a výzkumnou činnost“ do ukazatele „Podpora lesního hospodářství“, a to v souladu s usnesením vlády č. 784/2010 a na základě usnesení rozpočtového výboru PSP ČR č. 69/2010; v kapitole Všeobecná pokladní správa bylo provedeno rozpočtové opatření např. k rozpočtovému zabezpečení mimořádných voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR zvýšením rozpočtu na výdaje na volby celkem a na úhradu volebních nákladů politickým stranám na vrub vládní rozpočtové rezervy, snížení rozpočtu na odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU ve prospěch výdajů na pojistné zdravotního pojištění – platba státu, atd.

Druhou nejvýznamnější skupinu rozpočtových opatření představovaly **přesuny mezi jednotlivými kapitolami státního rozpočtu** (33,2 % rozpočtových opatření), které byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu byl jeden resort, v rámci jehož rozpočtu výdajů byly prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který na základě soutěží a schválených projektů rozhodl o jejich rozdělení. Tyto přesuny se v určitém objemu každoročně opakují. Nemalou část rozpočtových opatření (41) tak představovaly převody účelových prostředků na výzkum, vývoj a inovace mezi kapitolami Ministerstvo obrany, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Akademie věd ČR, Grantová agentura ČR, atd.

Pro názornost šlo např. o přesun účelově určených finančních prostředků (800 000 tis. Kč) pro vysoké školství z rozpočtu kapitoly Ministerstvo dopravy do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, který byl proveden na základě usnesení vlády č. 54/2010; o přesun prostředků (145 000 tis. Kč) z rozpočtu kapitoly Ministerstvo dopravy do kapitoly Ministerstvo spravedlnosti na základě usnesení vlády č. 502/2010 na zajištění služeb v oblasti informačních technologií, zajištění oprav movitého a nemovitého majetku či na zajištění

bezpečnosti věznic; o přesun účelově určených finančních prostředků ve výši 132 250 tis. Kč z rozpočtu kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy z části do rozpočtu kapitoly Ministerstvo vnitra (57 250 tis. Kč) a z části do rozpočtu kapitoly Ministerstvo obrany (75 000 tis. Kč), a to na zabezpečení sportovní reprezentace v prvním pololetí roku 2010, atd.

V případě uvolňování prostředků **z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol** (15,2 % rozpočtových opatření) se jednalo jak o přesuny z položek účelově rozpočtovaných v této kapitole, tak i o přesuny z vládní rozpočtové rezervy. Uvolněny byly finanční prostředky např. do kapitoly Ministerstvo vnitra na jednorázový příspěvek ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb., financování datových schránek či odškodnění za majetkové křivdy občanů ČR na území Podkarpatské Rusi; do kapitoly Ministerstvo financí prostředky na zajištění provozu produkčního prostředí Integrovaného informačního systému státní pokladny (IISSP), prostředky na realizaci projektů v rámci programu 112V11 „Pořízení, obnova a provozování ICT územních finančních orgánů“ či prostředky vynaložené v souvislosti s náklady na právní služby v jednotlivých kauzách v období červenec – září 2010 (položka „Mezinárodní spory“); do kapitoly Ministerstvo spravedlnosti prostředky na výplatu odškodnění obětem trestné činnosti, škod způsobených při výkonu veřejné moci, výplatu související se soudními spory z titulu ochrany osobnosti a ostatních náhrad podle zákona č. 82/1998 Sb. či převod prostředků uvolněných z Vládní rozpočtové rezervy na základě usnesení vlády č. 735/2000 v souvislosti s rozsudky Evropského soudu pro lidská práva, atd.

Z kapitoly Operace státních finančních aktiv (4,1 % rozpočtových opatření) byly převedeny finanční prostředky mj. na financování vodohospodářských akcí v roce 2010, na realizaci protipovodňových opatření a na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 do kapitoly Ministerstvo zemědělství a na podporu kultury v rámci akcí Festival česko-německé židovské kultury, Mezinárodní hudební festival Hořejší obora nebo „Podpora rozvoje a obnovy MT Z regionálních kulturních zařízení“, dále pak na podporu akce „Kutná Hora-Hlouška“ v rámci programu „Rozvoj a obnova MT Z státních kulturních zařízení“, na dokončení adaptace konírny na víceúčelový sál náležející zámku Telč a na zajištění akcí „Kudlovice – kaple“ a „Podpora rozvoje a obnovy MT Z církví a náboženských organizací“, a to vše v rámci kapitoly Ministerstvo kultury. Naopak nedočerpané prostředky roku 2010 byly vráceny kapitolou Ministerstvo zemědělství v rámci závazných ukazatelů „Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření“, „Transfery na pozemkové úpravy a programy protipovodňových opatření“ a „Ostatní transfery do jiných kapitol“ a kapitolou Ministerstvo kultury v rámci závazného ukazatele „Transfery na výdaje vyvolané zánikem věčných břemen na restituovaném majetku“.

Z kapitoly Státní dluh (3,7 % rozpočtových opatření) byly převedeny finanční prostředky např. do kapitol Ministerstvo dopravy na krytí národního podílu u projektů schválených v rámci „Operačního programu Doprava“ z úvěrových prostředků EIB a na financování výstavby silničního okruhu kolem hl.m. Prahy, část jihozápadní - B, Ministerstvo zemědělství k navýšení programu 229 310 „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací“ vedeného v ISPROFIN, na financování vodohospodářských akcí v roce 2010 v programech 129 120 „Podpora prevence před povodněmi II“ a 129 130 „Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží“ a 129 180 „Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací II“ (ISPROFIN) a dále prostředky poskytnuté dle zákona č. 572/2006 Sb., o přijetí úvěru Českou republikou od EIB na financování protipovodňových opatření; kapitola Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy obdržela prostředky na zvýšení rozpočtu programu 233 330 „Podpora rozvoje a obnovy Masarykovy university v Brně“ (jednalo se o nedočerpané prostředky z úvěru EIB na výstavbu Kampusu MU Brno, které byly v závěru roku 2009 vráceny zpět do kapitoly 396 SD) a kapitola Ministerstvo

financí obdržela prostředky na vybudování výtahu v budově ministerstva v Letenské č. 9. Do rozpočtu kapitoly Státní dluh byly převedeny prostředky z kapitoly Ministerstvo zemědělství, a to na základě usnesení vlády č. 54/2010 a dále pak z důvodu nedočerpání prostředků v roce 2010, které byly alokovány dle zákona č. 572/2006 Sb., o přijetí úvěru Českou republikou od EIB na financování protipovodňových opatření.

Souvztažného zvýšení příjmů a výdajů se týkalo 4,8 % rozpočtových opatření z celku a dotklo se 16 kapitol státního rozpočtu. Jednalo se o rozpočtová opatření provedená na základě splněných předpokladů k možnosti využití ustanovení § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, zejména v oblasti zajištění financování společných programů EU a ČR. Příjmy a výdaje byly souvztažně navýšeny např. u Ministerstva pro místní rozvoj z důvodu zajištění financování Regionálních operačních programů (podíl rozpočtu EU) a Operačních programů Prahy (Praha Konkurenceschopnost a Praha Adaptabilita), u Ministerstva zdravotnictví na realizaci projektů v rámci Integrovaného operačního programu, OP Lidské zdroje a zaměstnanost a na realizaci individuálního projektu „Vzdělávání zaměstnanců ve zdravotnictví v programech komunikační dovednosti, IT dovednosti, jazykové dovednosti a manažerské dovednosti“, u Ministerstva dopravy v souvislosti s nově schválenými projekty v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost, atd.

K dodržení schváleného schodku státního rozpočtu na rok 2010 již v lednu schválila vláda usnesením č. 54/2010 mj. vázání výdajů kapitol státního rozpočtu v celkové výši 5,9 mld. Kč, které bylo následně upraveno na 5,6 mld. Kč (rozvázání 219,5 mil. Kč v kapitole Ministerstvo dopravy, snížení vázání u kapitoly Ministerstvo spravedlnosti o 54,3 mil. Kč podle usnesení vlády č. 913/2010 a úprava vázání u kapitol Poslanecká sněmovna Parlamentu, Senát Parlamentu a Ústavní soud podle usnesení rozpočtového výboru PSP č. 820/2010). Koncem července 2010 přijala vláda usnesení č. 552/2010 k návrhu opatření k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3 % v roce 2010, kterým schválila další vázání výdajů ve schváleném rozpočtu na rok 2010 ve výši 12,0 mld. Kč (vázání se netýkalo sociálních mandatorních výdajů a výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti, výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a finančních mechanismů a výdajů kapitol Operace státních finančních aktiv a Ministerstvo obrany). V průběhu 2. pololetí 2010 vláda přijala řadu usnesení, která u vybraných kapitol upravila, resp. **snížila vázání výdajů státního rozpočtu** celkem o 2,1 mld. Kč **na 15,5 mld. Kč**, např. usnesením vlády č. 597/2010 snížila vázání o 1,5 mld. Kč u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (současně zvýšila vázání v kapitole Všeobecná pokladní správa – vládní rozpočtová rezerva), usnesením vlády č. 847/2010 ve znění usnesení vlády č. 872/2010 snížila vázání výdajů o 860,0 mil. Kč u čtyř dotčených kapitol státního rozpočtu, atd. Vzhledem k tomu, že zapojování nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech do výdajů státního rozpočtu zvyšuje plnění a schodek státního rozpočtu, vláda usnesením č. 552/2010 rovněž schválila **snížení nároků z nespotřebovaných výdajů o 4,0 mld. Kč** (jednalo se o profilující výdaje na programy podle § 13 odst. 3 rozpočtových pravidel).

Schválený rozpočet výdajů státního rozpočtu, rozpočet po změnách a jeho čerpání v roce 2010, vč. srovnání s rokem 2009 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 26 – Celkové výdaje státního rozpočtu (v mil. Kč)

	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
V Ý D A J E celkem	1 167 009	1 184 919	1 218 089	1 156 793	95,0	99,1	-10 216
BĚŽNÉ VÝDAJE	1 033 845	1 069 474	1 064 507	1 026 569	96,4	99,3	-7 275
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	100 202	98 408	99 440	97 679	98,2	97,5	-2 524
z toho: platy	69 508	67 817	68 645	67 885	98,9	97,7	-1 623
ostatní platby za provedenou práci	5 764	5 938	5 982	5 521	92,3	95,8	-243
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	24 916	24 635	24 785	24 250	97,8	97,3	-666
Neinvestiční nákupy a související výdaje	125 836	142 565	140 137	118 646	84,7	94,3	-7 190
v tom: nákup materiálu	10 724	10 403	9 077	9 626	106,0	89,8	-1 098
úroky a ostatní finanční výdaje	53 098	63 743	63 894	48 786	76,4	91,9	-4 311
nákup vody, paliv a energie	6 157	6 071	5 862	5 749	98,1	93,4	-408
nákup služeb	33 261	37 523	37 032	32 195	86,9	96,8	-1 066
ostatní nákupy	11 064	9 885	10 068	9 286	92,2	83,9	-1 778
z toho: opravy a udržování	7 747	6 996	6 867	6 595	96,0	85,1	-1 152
cestovné (tuzemské a zahraniční)	1 528	1 411	1 401	1 220	87,0	79,8	-308
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	3 008	5 157	5 158	4 744	92,0	157,7	1 736
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	8 524	9 784	9 046	8 260	91,3	96,9	-264
Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	41 857	46 861	43 964	42 662	97,0	101,9	805
z toho: neinv. transfery podnikatelským subjektům	28 491	33 143	29 053	28 101	96,7	98,6	-390
neinv. transfery neziskovým apod. org.	9 687	9 200	10 682	10 332	96,7	106,7	645
z toho: občanským sdružením	4 109	3 736	4 182	4 146	99,1	100,9	37
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	92 217	89 203	86 983	89 769	103,2	97,3	-2 449
z toho: státním fondům	40 647	36 891	34 040	36 880	108,3	90,7	-3 767
fondům sociálního a veřejného zdrav. pojištění	48 687	52 116	52 743	52 714	99,9	108,3	4 027
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	129 366	126 653	134 732	132 399	98,3	102,3	3 033
z toho: obcím	48 310	48 363	54 014	54 094	100,1	112,0	5 783
krajům	80 160	78 289	79 401	76 964	96,9	96,0	-3 196
regionálním radám soudržnosti	866	0	1 278	1 308	102,3	151,1	443
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	58 034	50 259	56 353	57 181	101,5	98,5	-853
Převody vlastním fondům	1 450	1 419	1 433	1 419	99,0	97,8	-32
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	450 027	457 109	456 730	450 426	98,6	100,1	399
z toho: sociální dávky	429 330	433 837	433 323	430 907	99,4	100,4	1 576
z toho: dávky důchodového pojištění	339 788	346 223	346 317	346 213	100,0	101,9	6 425
dávky státní sociální podpory	41 168	41 570	41 262	40 880	99,1	99,3	-287
dávky nemocenského pojištění	26 233	23 782	23 400	22 996	98,3	87,7	-3 237
podpory v nezaměstnanosti	15 078	14 300	14 300	13 355	93,4	88,6	-1 723
Neinvestiční transfery do zahraničí	33 875	37 202	36 733	35 215	95,9	104,0	1 340
z toho: odvody a příspěvky do rozpočtu EU	31 765	34 940	33 807	32 309	95,6	101,7	544
Neinvestiční půjčené prostředky	0	1 801	1 800	0	0,0	74,3	0
Ostatní neinvestiční výdaje *)	979	17 993	6 202	1 174	18,9	119,9	195
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	133 164	115 445	153 583	130 224	84,8	97,8	-2 940
z toho: investiční nákupy a související výdaje	25 890	16 131	18 644	14 620	78,4	56,5	-11 270
inv. transfery podnikatelským subjektům	9 596	5 675	11 603	10 365	89,3	108,0	769
inv. transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	48 377	46 941	55 596	48 131	86,6	99,5	-245
z toho: státním fondům	48 338	46 898	55 497	48 033	86,6	99,4	-305
inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	27 404	6 162	32 785	39 572	120,7	144,4	12 168
inv. transfery příspěvkovým organizacím	17 242	12 042	15 882	14 734	92,8	85,5	-2 508

*) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Celkové výdaje státního rozpočtu v roce 2010 dosáhly 1 156,8 mld. Kč, tj. 95,0 % rozpočtu po změnách (úspora činila 61,3 mld. Kč), při meziročním poklesu o 0,9 %, tj. o 10,2 mld. Kč. Z celku běžné výdaje představovaly 1 026,6 mld. Kč, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách při úspoře 37,9 mld. Kč a meziročním snížení o 0,7 % (o 7,3 mld. Kč). Kapitálové výdaje činily 130,2 mld. Kč, tj. o 15,2 % méně než stanovil rozpočet po změnách a při úspoře 23,4 mld. Kč a meziročním poklesu o 2,2 % (o 2,9 mld. Kč); podíl kapitálových výdajů na plnění celkových výdajů státního rozpočtu zůstal na úrovni roku 2009 - snížení o 0,1 procentního bodu na 11,3 %. Celková čerpaná částka výdajů zahrnovala rovněž plnění z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech (2008-2009), jejich stav k 31.12.2010 činil 25,0 mld. Kč, když došlo od 1.1.2010 k jejich snížení o 64,9 mld. Kč, vč. snížení nároků podle usnesení vlády č. 552/2010; stav nároků z nespotřebovaných výdajů v letech 2008 až

2010 dosáhl 101,2 mld. Kč. Stav rezervních fondů kapitol státního rozpočtu na bankovních účtech k 31.12.2010 činil 1,7 mld. Kč a proti stejnému datu předchozího roku se zvýšil o 200 mil. Kč.

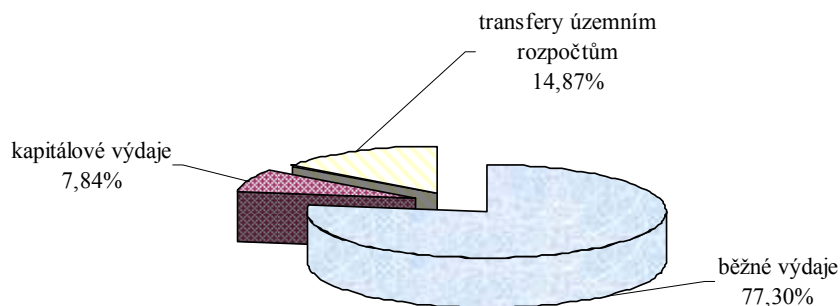
Mandatorní výdaje dosáhly **628,1 mld. Kč**, tj. 54,3 % z celkových výdajů státního rozpočtu v roce 2010 při meziročním růstu o 1,0 % (o 6,1 mld. Kč); čerpáno bylo o 3,9 % méně, než stanovil rozpočet po změnách – úspora činila 25,9 mld. Kč. Z celku 82,7 % představovaly **mandatorní sociální výdaje**, které dosáhly **519,6 mld. Kč** a meziročně se zvýšily o 1,3 % (o 6,8 mld. Kč). Podrobné čerpání mandatorních výdajů je uvedeno v části III.5. Zprávy.

Mandatorní výdaje společně s výdaji na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné a za vybrané neinvestiční nákupy a související výdaje nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů kapitol státního rozpočtu dosáhly v roce 2010 celkem 787,6 mld. Kč, tj. 68,1 % celkových výdajů státního rozpočtu za rok 2010 (o 0,7 procentního bodu více než v roce 2009).

Podíl celkových výdajů státního rozpočtu na nominálním hrubém domácím produktu roku 2010 v běžných cenách (3 669,8 mld. Kč) činil **31,52 %**, tj. o 0,66 procentního bodu více než v roce 2009 (HDP v b.c. 3 625,9 mld. Kč); na snížení podílu výdajů na HDP mělo vliv mj. přijetí zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, a přijatá opatření vlády k zabezpečení podílu deficitu veřejných rozpočtů na HDP ve výši 5,3 % v roce 2010 (vázání výdajů, snížení nároků z nespotřebovaných výdajů).

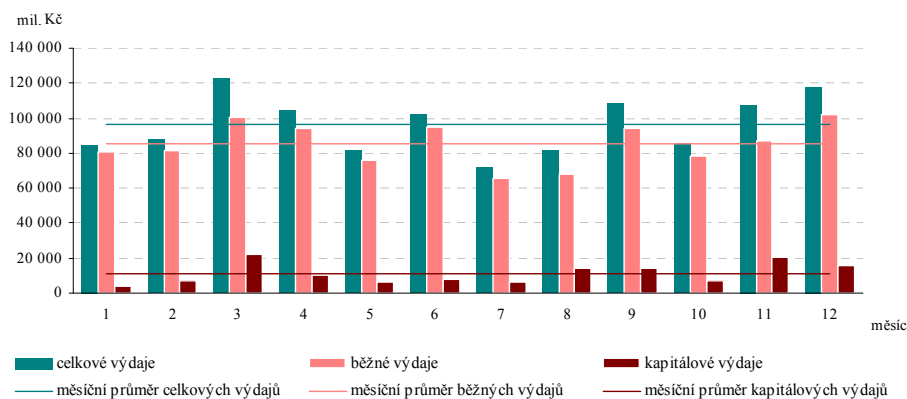
Strukturu výdajů státního rozpočtu za rok 2010 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

Graf č. 7 – Struktura výdajů státního rozpočtu v roce 2010

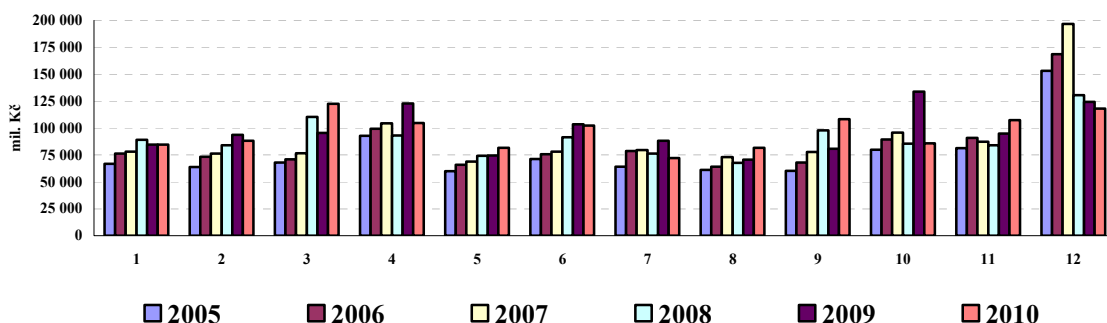
Měsíční čerpání výdajů v roce 2010 proti průměru ukazuje následující graf:

Graf č. 8 – Měsíční čerpání výdajů v roce 2010 (v mil. Kč)

Měsíční průměr výdajů čerpaných v roce 2010 ve výši **96,4 mld. Kč** byl v porovnání s rokem 2009 nižší o 0,9 %, tj. téměř o 0,9 mld. Kč. Většina výdajů byla čerpána poměrně rovnoměrně (např. výdaje do sociální oblasti), čerpání některých se však soustředilo pouze na některé měsíce roku a ty pak do značné míry ovlivnily výši měsíčního průměru. Např. výdaje na přímé náklady škol zřizovaných kraji a obcemi poskytnuté kapitolou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ovlivnily čerpání výdajů v měsících leden (záloha 20,1 mld. Kč na první čtvrtletí roku 2010), březen (záloha 18,9 mld. Kč na druhé čtvrtletí), květen a červen (záloha 3,5 mld. Kč, resp. 15,9 mld. Kč na třetí čtvrtletí) a září (záloha 18,2 mld. Kč na čtvrté čtvrtletí). Neinvestiční prostředky státním fondům byly v nadprůměrné výši převedeny v měsících únor (4,6 mld. Kč), listopad (12,6 mld. Kč) a prosinec (5,5 mld. Kč), když měsíční průměr činil 2,9 mld. Kč (šlo zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo zemědělství pro Státní zemědělský intervenční fond v rámci Společné zemědělské politiky). Nerovnoměrně byly v průběhu roku uskutečňovány také převody investičních prostředků státním fondům, nadprůměrná částka byla převedena v měsících březen (14,1 mld. Kč), duben (5,5 mld. Kč), srpen (7,4 mld. Kč), září (5,4 mld. Kč) a listopad (11,5 mld. Kč), naopak v ostatních měsících roku dosáhly podprůměrné úrovně (průměrná měsíční hodnota těchto převodů činila 4,0 mld. Kč); jednalo se zejména o transfery z kapitoly Ministerstvo dopravy Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Výdaje na dluhovou službu měly na celkové čerpání vliv ve všech měsících roku v závislosti na termínech dohodnutých úrokových splátek, zejména pak v dubnu (13,2 mld. Kč), červnu (6,7 mld. Kč), září (6,1 mld. Kč) a říjnu (8,3 mld. Kč). Státní příspěvek na podporu stavebního spoření byl z 95,3 % vyplacen již v dubnu (11,2 mld. Kč), odvody vlastních zdrojů do rozpočtu EU dosáhly nadprůměrné hodnoty v měsících lednu (3,6 mld. Kč), únoru 6,7 mld. Kč a prosinci 3,2 mld. Kč proti průměru 2,7 mld. Kč.

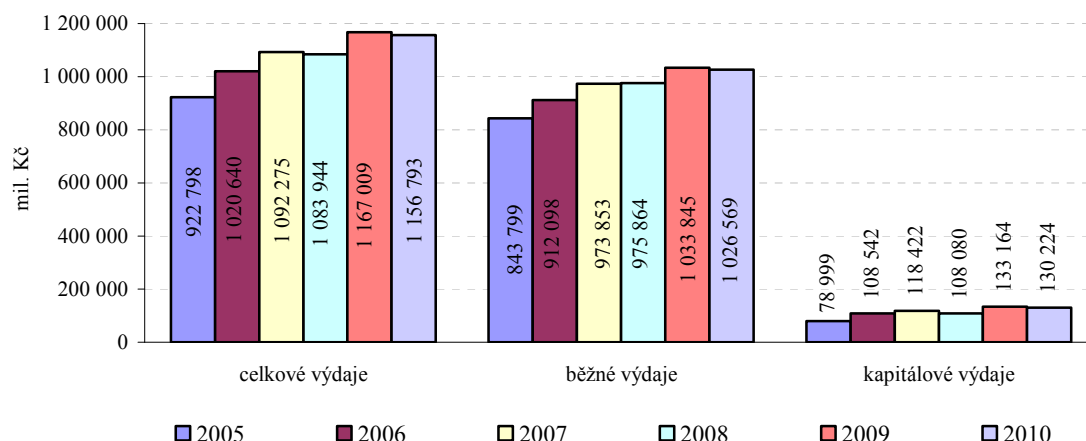
Graf č. 9 – Měsíční čerpání výdajů státního rozpočtu v letech 2005 – 2010 (v mil. Kč)

Uvolňování prostředků státního rozpočtu v roce 2010, tak jako v letech 2008 a 2009, bylo rozloženo rovnoměrněji v porovnání s lety 2004-2007, kdy se vždy v prosinci převáděly nevyčerpané prostředky do rezervních fondů, a tak měly vliv na výši celoročních výdajů a na saldo státního rozpočtu.

Čerpání výdajů státního rozpočtu v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 10 – Výdaje státního rozpočtu v letech 2005 – 2010 (v mil. Kč)

Hodnocení plnění jednotlivých druhů výdajů státního rozpočtu v roce 2010 je uvedeno v dalších částech zprávy a vztahuje se, není-li uvedeno jinak, k rozpočtu po změnách. V příslušných pasážích je komentováno i využití prostředků souvisejících s projekty financovanými z úvěrů od Evropské investiční banky v celkové částce 11,4 mld. Kč (hrubé transfery) převedené z kapitoly Státní dluh do příslušných kapitol státního rozpočtu, které jednotlivé projekty realizovaly.

2. Běžné výdaje státního rozpočtu

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu představují výdaje správců kapitol státního rozpočtu na provoz a plnění úkolů vlastního úřadu, výdaje na činnost jimi zřizovaných organizačních složek státu a příspěvkových organizací a další výdaje, které tito správci kapitol uskutečňují poskytováním příspěvků a transferů v souladu se svou působností podle kompetenčního zákona, příp. dalších zákonů, na jejichž základě byly zřízeny.

Běžné výdaje byly ve schváleném rozpočtu ČR na rok 2010 stanoveny ve výši 1 069,5 mld. Kč s předpokladem navýšení o 1,7 % (o 17,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009; proti skutečnosti 2009 by se tyto výdaje měly zvýšit o 3,4 % (o 35,6 mld. Kč). V průběhu roku byl rozpočet těchto výdajů změněn na 1 064,5 mld. Kč, resp. snížen téměř o 5,0 mld. Kč – ke snížení a naopak ke zvýšení rozpočtovaných výdajů došlo v celé řadě položek státního rozpočtu. Skutečně bylo v roce 2010 **čerpáno 1 026,6 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách (úspora činila 37,9 mld. Kč, při meziroční poklesu o 0,7 % (o 7,3 mld. Kč)).

Významná část výdajů **525,7 mld. Kč** (45,5 % celkových výdajů, resp. 51,2 % běžných výdajů – v obou případech o 1,1 procentního bodu více než v roce 2009) směřovala **do sociální oblasti**. Plněno bylo o 0,9 % (o 4,9 mld. Kč) méně, než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním růstu o 1,6 % (o 8,0 mld. Kč). Výši i strukturu těchto výdajů ovlivnila nejen řada legislativních opatření přijatá od 1. ledna 2010 (např. účinnost zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, novela zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů), ale i hospodářská krize a s ní mj. související výdaje na podpory v nezaměstnanosti, na platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce, atd.

Vývoj státního rozpočtu v sociální oblasti v roce 2010, jeho čerpání a srovnání s rokem 2009, ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 27 – Výdaje státního rozpočtu v sociální oblasti (v mil. Kč)

SOCIÁLNÍ VÝDAJE A SLUŽBY ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
Sociální dávky*)	429 374	433 837	433 371	430 947	99,4	100,4	1 573
v tom:							
- dávky důchodového pojištění**)	339 788	346 223	346 317	346 213	100,0	101,9	6 425
z toho: starobní důchody	250 868	255 151	272 127	272 068	100,0	108,5	21 200
- ostatní dávky	33 340	31 744	31 492	30 499	96,8	91,5	-2 842
z toho: dávky nemocenského pojištění	26 233	23 782	23 400	22 996	98,3	87,7	-3 237
z toho: nemocenské	18 340	15 949	15 348	15 065	98,2	82,1	-3 275
- dávky státní sociální podpory	41 168	41 570	41 262	40 880	99,1	99,3	-287
- podpory v nezaměstnanosti	15 078	14 300	14 300	13 355	93,4	88,6	-1 723
Transfery územním rozpočtům na dávky	24 649	24 679	25 759	25 704	99,8	104,3	1 055
v tom:							
- dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým	5 751	6 179	6 179	5 903	95,5	102,6	152
- příspěvek na péči podle zákona o soc. službách	18 897	18 500	19 580	19 800	101,1	104,8	903
Příspěvek na penzijní připojištění	5 296	6 500	6 500	5 474	84,2	103,4	178
Platba státu do veřejného zdravotního pojištění	48 673	52 099	52 729	52 700	99,9	108,3	4 027
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	844	516	516	498	96,5	59,0	-346
Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	2 257	2 500	2 560	2 712	105,9	120,1	455
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 718	1 708	1 536	1 567	102,0	91,2	-151
Státní politika zaměstnanosti - aktivní***)	4 954	7 320	7 658	6 172	80,6	124,6	1 218
Sociální výdaje a služby za městnanosti celkem	517 765	529 159	530 630	525 773	99,1	101,5	8 008

*) vč. dávek vyplacených do ciziny; dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České poště

**) ve sloupcích skutečnost vč. zálohy České poště na důchody vyplacené na počátku následujícího roku ve výši 4 510 mil. Kč v roce 2009 a 2 147 mil. Kč v roce 2010

***) včetně prostředků EU na financování společných programů EU a ČR

Pozn.: Údaje za sociální dávky se liší od údajů v bilanci příjmů a výdajů o další související výdaje obsažené ve tř. 5 rozpočtové skladby (např. poštovné u podpor v nezaměstnanosti).

Hodnocení podle jednotlivých skupin běžných výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby je uvedeno v dalších částech Zprávy.

2.1. Neinvestiční transfery obyvatelstvu a služby zaměstnanosti

2.1.1. Neinvestiční transfery obyvatelstvu

Neinvestiční transfery obyvatelstvu³ představují objemově významný výdaj státního rozpočtu (457,1 mld. Kč), jejich podíl na celkových rozpočtovaných běžných výdajích činí 42,7 %. Schválený rozpočet počítal s meziročním růstem těchto výdajů o 1,8 % (o 8,0 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,0 % (o 4,8 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. V průběhu roku 2010 byl rozpočet snížen o 378,8 mil. Kč, **čerpáno** bylo celkem **450,4 mld. Kč**, tj. 98,6 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,1 %, tj. o 398,9 mil. Kč. Meziroční srovnání, ale i plnění některých výdajů, je však ovlivněno řadou legislativních změn a hospodářskou situací země.

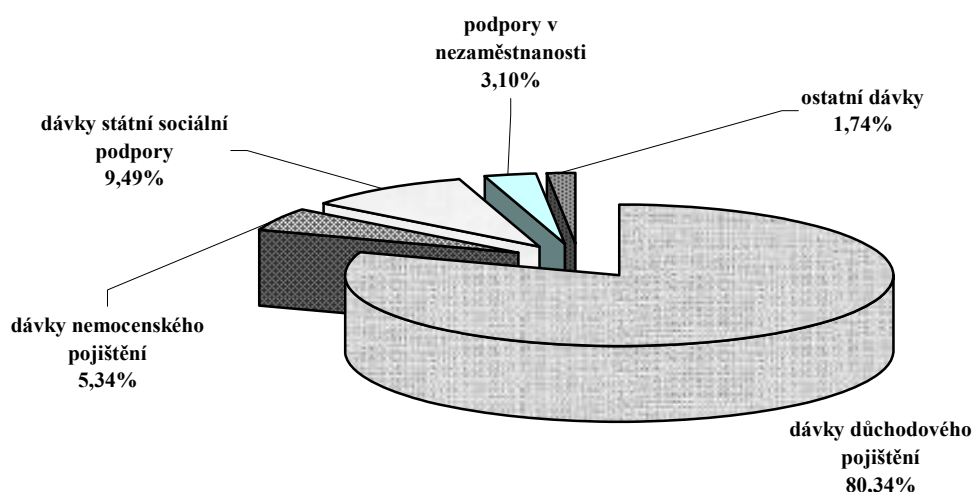
³ Nezahrnují dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, které jsou rozpočtovány v pods skupení položek „neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně“.

Sociální dávky

Nejvýznamnější část neinvestičních transferů obyvatelstvu představují sociální dávky, které zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu dávek důchodového pojištění, ostatních dávek vč. dávek nemocenského pojištění, dávek státní sociální podpory a výdaje na podpory v nezaměstnanosti. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byly tyto dávky zahrnuty ve výši 433,8 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 1,7 % (o 7,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,1 % (o 4,5 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. **Vyplaceno** bylo celkem **430,9 mld. Kč**, tj. o 0,6 % méně než stanovil rozpočet po změnách (úspora 2,4 mld. Kč) při meziročním růstu o 0,4 % (o 1,6 mld. Kč). Zákonem č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, byla schválena řada opatření, která měla napomoci ke snížení schodku státního rozpočtu a která se mj. dotkla i vybraných sociálních dávek.

Následující graf ukazuje podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek v roce 2010:

Graf č. 11 – Podíl jednotlivých druhů výdajů sociálních dávek

Dávky důchodového pojištění

Schválený rozpočet na rok 2010 ve výši 346,2 mld. Kč předpokládal meziroční růst výdajů na dávky důchodového pojištění o 2,1 % (o 7,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009, a tím pokrytí zvýšených výdajů spojených s růstem počtu důchodců a se zvyšováním průměrného důchodu daným mezigenerační obměnou. V průběhu roku došlo ke změnám rozpočtu v rámci jednotlivých kapitol, které dávky důchodového pojištění vyplácejí: u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí se jednalo o zvýšení schváleného rozpočtu o 300,0 mil. Kč na vrub rozpočtu dávek nemocenského pojištění; o snížení rozpočtu pak v kapitole Ministerstvo vnitra (o 139,6 mil. Kč) a v kapitole Ministerstvo spravedlnosti (o 66,4 mil. Kč). Vzhledem k tomu, že nebyla splněna valorizační podmínka podle § 67 zákona č. 155/1995, o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, neuskutečnila se v lednu na rozdíl od předchozích let valorizace důchodů. Na základě novely tohoto zákona však došlo k řadě významných změn, např. u doby pojištění a náhradní doby pojištění, u podmínek nároku na důchod (postupné zvyšování důchodového věku, postupné prodloužení doby pojištění potřebné pro vznik nároku na starobní důchod z 25 na 35 let, zavedení třístupňové invalidity, změna plného invalidního důchodu na důchod starobní ve věku 65 let), u výše důchodu a výplaty starobního důchodu

vedle příjmu z výdělečné činnosti, k rozšíření doby možnosti pobírání předčasného starobního důchodu ze 3 na 5 let a ke změně sazeb penalizace za předčasný odchod do starobního důchodu.

Tabulka č. 28 – Dávky důchodového pojištění (v mil. Kč)

DŮCHODY	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Dávky důchodového pojištění celkem	339 788	346 213	101,89	6 425
z toho důchody:				
starobní	250 868	272 068	108,45	21 200
invalidní	61 386	47 457	77,31	-13 929
pozůstalostní (vdovské, vdovecké a sirotčí)	27 523	26 681	96,94	-842

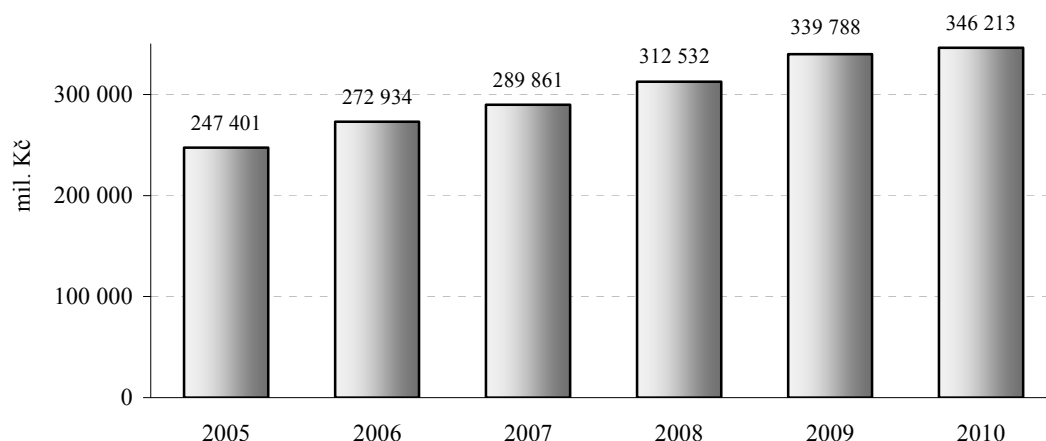
Skutečné **výdaje na dávky důchodového pojištění**⁴ v roce 2010 dosáhly celkem **346,2 mld. Kč**, tj. 100 % plnění rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč). Tyto výdaje obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů, včetně výplat důchodů do ciziny a zálohy České poště na výplatu důchodů v prvních výplatních termínech ledna následujícího roku, a v roce 2010 představovaly 80,3 % sociálních dávek (o 1,2 procentního bodu více než v roce 2009). Z celku nejvyšší částka **272,1 mld. Kč** byla poskytnuta **na důchody starobní** a dále **na důchody invalidní 47,5 mld. Kč** – vzhledem ke změně invalidního důchodu na důchod starobní při dosažení věku 65 let platné od 1.1.2010 nelze provést meziroční srovnání těchto druhů důchodů. **Pozůstalostní důchody** (vdovské, vdovecké a sirotčí) byly vyplaceny ve výši **26,7 mld. Kč** při meziročním poklesu o 3,1 % (o 842,0 mil. Kč). Ostatní dávky důchodového pojištění v částce 7,4 mil. Kč byly vyplaceny v kapitole Ministerstvo obrany. **Záloha** na výplatu důchodů začátkem ledna 2011, poskytnutá **České poště** koncem prosince 2010 kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí ve výši **2,1 mld. Kč**, byla o téměř 2,4 mld. Kč nižší než v roce 2009 – po korekci vlivu těchto záloh se výdaje na důchody meziročně zvýšily o 2,6 % (o 8,5 mld. Kč).

Na výši dávek důchodového pojištění se 97,6 % podílela kapitola Ministerstvo práce a sociálních věcí (337,8 mld. Kč), na výplatě starobních důchodů pak 97,2 %. Na starobních důchodech bylo v této kapitole v roce 2010 vyplaceno 264,4 mld. Kč, po korekci záloh České poště na výplatu důchodů počátkem roku 2010 a 2011 to bylo 266,0 mld. Kč; průměrná výše plného starobního důchodu činila 9 777 Kč a meziročně se zvýšila o 0,7 % (o 64 Kč). Česká správa sociálního zabezpečení zajišťovala výplatu 3 511,0 tis. důchodů pro 2 880,6 tis. důchodců, vč. zahraničních. Z celku bylo 2 291,2 tis. plných starobních důchodů (o 159,3 tis. více než v roce 2009), dále 14,3 tis. poměrných starobních důchodů, 475,4 tis. invalidních důchodů (z toho 248,2 tis. důchodů pro invalidy 3. stupně v průměrné výši 9 641 Kč), 730,1 tis. pozůstalostních důchodů (z toho 586,7 tis. vdovských důchodů v průměrné výši 2 928 Kč).

Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

⁴ Údaje o výdajích na důchody jsou uváděny z hlediska rozpočtu (finančního zúčtování rozpočtového roku), tzn. ve výdajích je zahrnuta záloha zasláná České poště na výplatu důchodů z rozpočtu běžného roku, ale příjemce obdrží tento důchod až v roce příštím, naopak v běžném roce příjemce obdrží důchod, ve kterém je zahrnuta záloha České poště z rozpočtu minulého roku.

Graf č. 12 – Vývoj výdajů na dávky důchodového pojištění v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Meziročně se, jak již bylo uvedeno, výdaje na dávky důchodového pojištění v roce 2010 zvýšily o 1,9 % (o 6,4 mld. Kč), v roce 2009 pak o 8,7 % (téměř o 27,3 mld. Kč); v roce 2008 o 7,8 % (o 22,7 mld. Kč), v roce 2007 o 6,2 % (o 16,9 mld. Kč) v roce 2006 o 10,3 % (o 25,5 mld. Kč) v roce 2005 o 7,1 % (o 16,5 mld. Kč).

Ostatní dávky

Výdaje na ostatní dávky v oblasti sociálního zabezpečení zahrnují kromě výdajů na dávky nemocenského pojištění⁵, které jsou odvozeny z mezd, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi pro občany vojenských újezdů poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči do zahraničí, vyrovnání důchodu se Slovenskem a další drobné dávky. Celkem bylo na tyto dávky ze státního rozpočtu **vydáno 30,5 mld. Kč**, tj. 96,8 rozpočtu po změnách (úspora 993,7 mil. Kč) při meziročním poklesu o 8,5 % (o 2,8 mld. Kč).

Tabulka č. 29 – Ostatní dávky v oblasti sociálního zabezpečení (v mil. Kč)

OSTATNÍ DÁVKY	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Ostatní dávky celkem	33 340	30 499	91,48	-2 842
z toho:				
dávky nemocenského pojištění	26 233	22 996	87,66	-3 237
z toho: nemocenské	18 340	15 065	82,14	-3 275
peněžitá pomoc v mateřství	7 160	7 496	104,70	337
podpora při ošetření člena rodiny	729	431	59,18	-298
zvláštní soc. dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru	7 101	7 497	105,58	396

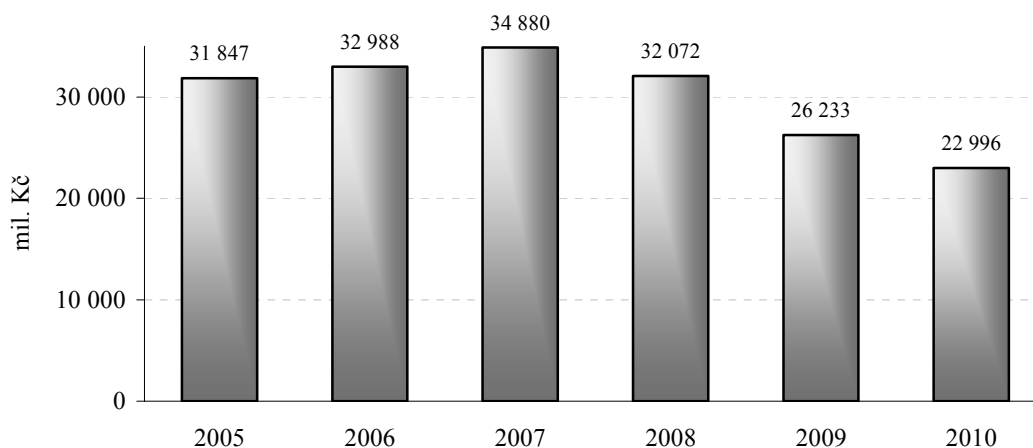
Z celkových rozpočtovaných ostatních dávek v sociální oblasti představovaly 74,9 % **dávky nemocenského pojištění**. Jejich schválený rozpočet na rok 2010 ve výši 23,8 mld. Kč byl stanoven na 81,8 % schváleného rozpočtu roku 2009 (snížení o 5,3 mil. Kč) a zohledňoval změny zákona č. 187/1995 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, schválené zákonem č. 362/2009 Sb. Tyto změny byly stanoveny jako dočasné a měly platit pro rok 2010. Šlo např. o zavedení jednotné procentní sazby pro výpočet nemocenského 60 %

⁵ Nemocenské, ošetrovné, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství, peněžitá pomoc v mateřství aj.

(tím se zrušilo zvýhodnění dlouhodobých pracovních neschopností nebo karantén); o zavedení stejné úpravy výpočtu peněžitě pomoci v mateřství a vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství jako u nemocenské (s nabytím účinnosti zákona č. 166/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 187/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 362/2009 Sb., se tyto dávky v mateřství od 1.6.2010 vypočítávaly stejným způsobem jako v roce 2009⁶); o zavedení třídní karenční doby u ošetrovného (zrušeno zákonem č. 166/2010 Sb., tzn. že od 1.6.2010 ošetrovné náleželo od prvního dne potřeby ošetřování). Proti celoroční skutečnosti 2009 došlo ke snížení předpokládaných výdajů schváleného státního rozpočtu na dávky nemocenského pojištění o 9,3 % (o 2,5 mld. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen celkem o 382,0 mil. Kč, z toho u kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, jejíž rozpočet činil 99,3 % rozpočtu všech dávek nemocenského pojištění, o 413,4 mil. Kč ve prospěch rozpočtu mj. dávek důchodového pojištění (300,0 mil. Kč) a transferů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách (100,0 mil. Kč); ostatní kapitoly rozpočet zachovaly nebo navýšily. **Čerpáno** bylo celkem **23,0 mld. Kč**, tj. 98,3 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 12,3 % (o 3,2 mld. Kč). Z celku představovala 65,1 % dávka **nemocenské (15,1 mld. Kč)**, která byla čerpána na 98,2 % rozpočtu po změnách (úspora 283,6 mil. Kč) a meziročně se snížila o 17,9 % (o 3,3 mld. Kč) - zde se projevila změna parametrů v konstrukci dávek i nižší pracovní neschopnost. **Peněžitá pomoc v mateřství** byla vyplacena ve výši **7,5 mld. Kč**, tj. 98,8 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 4,7 % (o 336,8 mil. Kč), **ošetrovné** dosáhlo částky **431,5 mil. Kč**, tj. 93,8 % rozpočtu s meziročním snížením o 40,8 % (o 297,6 mil. Kč), a **vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství** **3,8 mil. Kč**, tj. 83,6 % rozpočtu po změnách při meziročním zvýšení o 26,6 % (o 1,4 mil. Kč).

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 13 - Výdaje na dávky nemocenského pojištění v letech 2005-2010

Pokles výdajů na dávky nemocenského pojištění od roku 2008 měla vliv mimo změn parametrů pro výpočet dávek v jednotlivých letech i skutečnost, že v roce 2008 došlo k zavedení tzv. 3-denní karenční doby, kdy se dávka nemocenské nevyplácela od 1.1.2008 do 30.6.2008 (na základě nálezu Ústavního soudu byla karenční doba zrušena) a že od 1.1.2009

⁶ Pojištěncům, kteří pobírali peněžitou pomoc v mateřství před 1.6.2010 a náležela jim i po tomto datu, byla dávka podle přechodného ustanovení zákona č. 166/2010 Sb. zvýšena až po 1.7.2010, nárok na doplatek vznikl za období od 1.1.2010 do 31.5.2010 a jeho výše byly stanoveny jako rozdíl mezi touto dávkou vypočtenou podle znění platném do 1.1.2010 a dávkou vyplacenou za období do 31.5.2010; (právní úprava nezakotvila doplatek za měsíc červen)

do 31.12.2010 nemocenské příslušelo až od 15. kalendářního dne trvání nemoci nebo karantény, a to za kalendářní dny (po dobu 14 dnů byl zaměstnanec zabezpečen náhradou mzdy vyplacenou zaměstnavatelem – viz dále).

Schválený rozpočet výdajů na **zvláštní dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru** na rok 2010, vyplácené ministerstvy vnitra, obrany, spravedlnosti a financí, byl stanoven ve výši 7,9 mld. Kč s předpokladem meziročního navýšení o 14,3 % (o 994,5 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2009 a o 11,6 % (o 841,7 mil. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 132,8 mil. Kč. **Čerpáno** bylo celkem **7,5 mld. Kč**, tj. 92,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 5,6 % (o 396,4 mil. Kč). Z celku vyplatila kapitola Ministerstvo vnitra 3,9 mld. Kč, Ministerstvo obrany 2,6 mld. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 592,1 mil. Kč a Ministerstvo financí 405,0 mil. Kč. Výsluhový příspěvek za všechny dotčené kapitoly dosáhl 6,5 mld. Kč, odchodné 918,7 mil. Kč, odbytné 49,9 mil. Kč, atd.

Dávky státní sociální podpory

Dávky státní sociální podpory byly v roce 2010 vyplaceny podle zákona č. 117/1997 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném rozpočtu na rok 2010 byly zahrnuty ve výši 41,6 mld. Kč, tj. 93,6 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 2,8 mld. Kč méně), proti skutečnosti 2009 byly plánované výdaje téměř na stejné úrovni (navýšení pouze o 1,0 %, tj. o 402 tis. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 308 mil. Kč. ve prospěch rozpočtu transferů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách (248,0 mil. Kč) a rozpočtu výdajů na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. **Vyplaceno** bylo celkem **40,9 mld. Kč**, tj. 99,0 % rozpočtu po změnách (úspora 381,3 mil. Kč), při meziročním poklesu o 0,7 % (o 287,2 mil. Kč).

Zákon č. 362/2009 Sb. změnil zákon o státní sociální podpoře, když snížil měsíční přídavek na dítě o 50 Kč a rozhodný příjem pro nárok na tuto dávku na 2,4násobek životního minima (z 2,5násobku), tj. návrat na úroveň platnou v 1. polovině roku 2009. Řada dávek státní sociální podpory je stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum (rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné) a neprobíhají jejich automatické valorizace. Životní minimum se využívá při zjišťování nároku zejména na dávky přídavek na dítě a sociální příplatek a může být navýšeno podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, nařízením vlády.

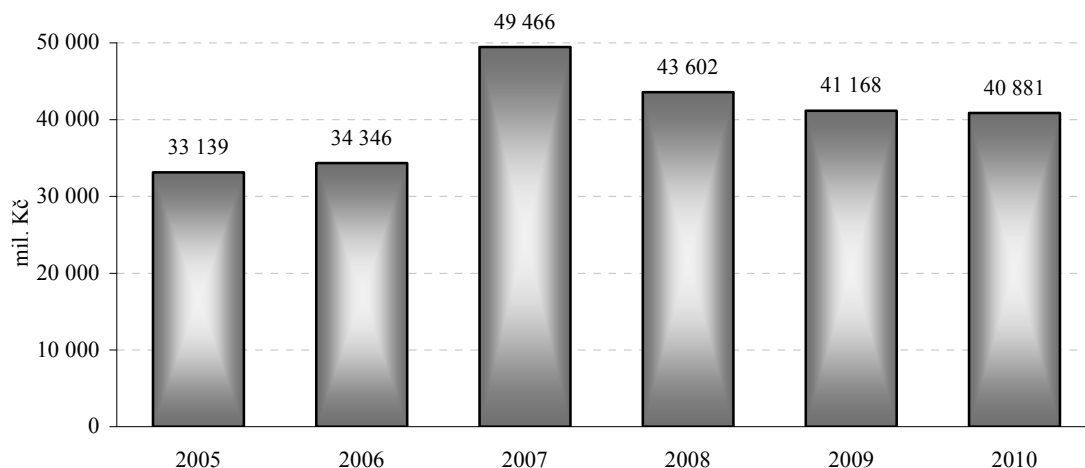
Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v roce 2010 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2009 je uvedeno v tabulce:

Tabulka č. 30 - Čerpání jednotlivých dávek státní sociální podpory v letech 2009-2010 (v mil Kč)

DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Dávky státní sociální podpory celkem	41 168	40 880	99,30	-287
z toho:				
přídavek na dítě	4 754	3 875	81,52	-878
sociální příplatek	2 980	3 117	104,61	137
příspěvek na bydlení	2 291	3 533	154,25	1 243
rodičovský příspěvek	28 622	27 765	97,01	-857
dávky pěstounské péče	927	1 009	108,74	81
porodné	1 579	1 565	99,12	-14
pohřebné	17	16	97,11	-1

Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory v letech 2005 až 2010 ukazuje následující graf:

Graf č. 14 - Čerpání výdajů na dávky státní sociální podpory v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Podpory v nezaměstnanosti

Schválený státní rozpočet stanovil výdaje na podpory v nezaměstnanosti na rok 2010 ve výši 14,3 mld. Kč, tj. téměř trojnásobek rozpočtu výdajů stanovených zákonem č. 475/2008 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2009, a více než dvojnásobek výdajů stanovených zákonem č. 475/2008 Sb., ve znění zákona č. 423/2009 Sb. Proti skutečným výdajům v roce 2009, kdy bylo rozpočtováno o 5,2 % méně (o 778 tis. Kč). K 31.12.2010 byly tyto sociální dávky **vyplaceny** v částce **13,4 mld. Kč**, tj. 93,4 % rozpočtu (úspora 945,2 mil. Kč) při meziročním snížení o 11,4 % (o 1,7 mld. Kč). Z celku bylo 12,8 mld. Kč poskytnuto uchazečům o zaměstnání, 498,2 mil. Kč uchazečům při rekvalifikaci, 24,0 mil. Kč osobám se zdravotním postižením zařazeným do pracovní rehabilitace, 37,6 mil. Kč pak představovalo poštovné a bankovní, atd. Podpůrčí doba výplaty a sazba pro výpočet podpory v nezaměstnanosti se pro rok 2010 nezměnila a zůstala na úrovni roku 2009 (zákon č. 362/2009 Sb. zrušil § 50a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění, který zavedl zákon č. 326/2009 Sb., o podpoře hospodářského růstu a sociální stability).

Srovnání nezaměstnanosti k 31.12.2010 proti stejnému datu v předchozích letech a její vývoj v průběhu roku 2010 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 31 - Srovnání nezaměstnanosti v letech 2005 - 2010

měsíc	12/2005	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009	03/2010	06/2010	09/2010	12/2010
míra nezaměstnanosti v %	8,9	7,7	6,0	6,0	9,2	9,7	8,5	8,5	9,6
uchazeči o zaměstnání v tis.	510,4	448,5	354,9	352,3	539,1	572,8	500,5	500,5	561,6
volná místa v tis.	52,2	93,4	141,1	91,2	30,9	33,1	32,9	35,1	30,8

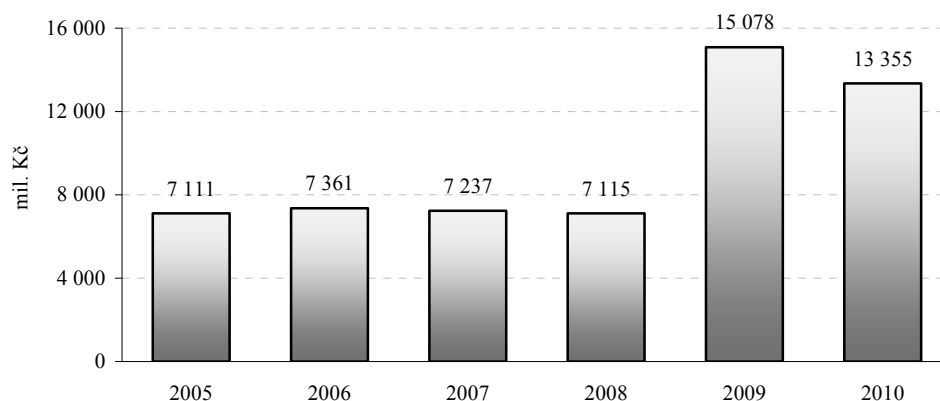
K 31.12.2010 evidovaly úřady práce celkem **561 551 uchazečů o zaměstnání** (o 22 415 osob více než ke stejnému datu roku 2009), z toho 546 484 představovali dosažitelní uchazeči o zaměstnání⁷ (o 18 756 osob více než ke konci roku 2009). Úřady práce v prosinci 2010

⁷ Uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské

poskytly podporu v nezaměstnanosti 178 962 uchazečům o zaměstnání, tj. 31,9 % všech osob vedených v evidenci (v prosinci 2009 byly podpory v nezaměstnanosti vyplaceny 35,1 % z evidovaných, tj. 189 497 osobám). Nabízely celkem 30 803 volných pracovních míst, když na jedno volné místo připadlo v průměru 18,2 uchazeče (17,4 uchazeče v prosinci 2009, 3,9 uchazeče v prosinci 2008). **Míra registrované nezaměstnanosti k 31.12.2010 činila 9,6 %**, tj. o 0,4 procentního bodu více než k 31.12.2009, míra registrované nezaměstnanosti žen dosáhla 10,7 % a mužů 8,4 %. Vyšší míru nezaměstnanosti než republikový průměr vykazovalo 49 okresů, nejvyšší okresy Jeseník 19,7 %, Bruntál 17,9 %, Most 16,5 %, Hodonín 16,3 %, a Děčín 15,7 %, atd., nejnižší okresy Praha a Praha-západ po 4,1 %, Praha-východ 4,2 %, Mladá Boleslav 5,0 %, Benešov 6,1 %, atd. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2009 byla 9,0 %, tj. o 1,0 procentního bodu více než v roce 2009. V průběhu prosince 2010 míra registrované nezaměstnanosti proti předchozímu měsíci vzrostla o 1,0 procentní bod, když se projevil nejen úbytek míst sezónního charakteru (zemědělství, stavebnictví, služby, atd.), ale pravděpodobně i pokles kupní síly obyvatelstva vlivem ekonomické krize, který má za následek ukončování živností malých a středních podnikatelů; na zvýšeném počtu registrovaných nezaměstnaných mohla mít vliv i novela zákona o zaměstnanosti, která od 1. ledna 2011 zpřísňuje některé podmínky vyplácení podpory v nezaměstnanosti, a tak evidenci na úřadech práce nezaměstnaní využily pro ně výhodnějších podmínek platných do konce roku 2010.

Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji v souvislosti s hospodářským stavem země. Čerpání výdajů v letech 2005 až 2010 uvádí následující graf.

Graf č. 15 - Výdaje na podpory v nezaměstnanosti v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Transfery územním rozpočtům na dávky

Prostředky na **dávky vyplácené obyvatelstvu obcemi** jsou rozpočtovány a územním rozpočtům převáděny kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí. Jedná se o dávky pomoci v hmotné nouzi⁸ podle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc), dávky pro osoby se zdravotním postižením⁹ podle vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb.,

dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidi ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání).

⁸ Pomoc osobám s nedostatečnými příjmy, kdy osoba/společně posuzované osoby si ho nemohou zvýšit vlastním přičiněním (vlastní prací, uplatněním nároků a pohledávek, prodejem nebo jiným využitím majetku). O dávkách pomoci v hmotné nouzi rozhodují a vyplácí je pověřené obecní úřady (na území vojenských újezdů újezdní úřady vojenských újezdů).

⁹ Slouží k odstranění, zmírnění nebo překonání následků jejich postižení.

kteřou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon ČNR o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a příspěvek na péči¹⁰ podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Na rok 2010 byly uvedené dávky rozpočtovány v celkové výši 24,7 mld. Kč, tj. proti schválenému rozpočtu 2009 o 3,0 % (o 767,2 mil. Kč) méně, proti skutečnosti 2009 jsou pak na stejné úrovni. Rozpočet byl v průběhu roku navýšen na téměř 25,8 mld. Kč, **na obce** bylo výše uvedenou kapitolou státního rozpočtu **převáděno** celkem více než **25,7 mld. Kč**, tj. 99,8 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 4,3 % (o 1,1 mld. Kč).

V zákonem č. 487/2009 Sb. schváleném státním rozpočtu na rok 2010 činil odhad výdajů na **příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách** 18,5 mld. Kč. Vzhledem k tomu, že v průběhu roku došlo k potřebě dalších prostředků na tento mandatorní výdaj, byl rozpočet navýšen téměř o 1,1 mld. Kč přesuny prostředků v rámci kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, resp. snížením rozpočtu u dávek státní sociální podpory o 248,0 mil. Kč, u dávek nemocenského pojištění o 100,0 mil. Kč a výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti o 732,0 mil. Kč v rámci investičních pobídek. Skutečně bylo **územním rozpočtům poukázáno** o 1,1 % více (o 220,5 mil. Kč), než stanovil rozpočet po změnách, a to **19,8 mld. Kč** při meziročním růstu o 4,8 % (o 903,1 mil. Kč).

Dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky pro osoby se zdravotním postižením byly ve schváleném státním rozpočtu zahrnuty ve výši 6,2 mld. Kč, na jejich výplatu bylo územním rozpočtům poskytnuto téměř **5,9 mld. Kč**, tj. 95,5 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 2,6 % (o 152,1 mil. Kč).

Skutečně bylo obcemi vyplaceno celkem 25,3 mld. Kč. Z celku na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 19,6 mld. Kč, na dávky pomoci v hmotné nouzi 3,9 mld. Kč (z toho 2,9 mld. Kč na příspěvek na živobytí, 686,1 mil. Kč na doplatek na bydlení, 321,3 mil. Kč na mimořádnou okamžitou pomoc, atd.) a na dávky pro osoby se zdravotním postižením 1,8 mld. Kč (z toho 920,8 mil. Kč na příspěvek na provoz motorového vozidla, 413,0 mil. Kč na příspěvek na zvláštní pomůcky, 360,0 mil. Kč na příspěvek na zakoupení, opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, atd.).

Náhrady mezd v době nemoci

Na základě zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, má zaměstnavatel povinnost zabezpečit své zaměstnance v období prvních 14-ti kalendářních dnů jejich dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náhradou mzdy nebo platu, příp. náhradou odměny z dohody o pracovní činnosti, a to za podmínek a ve výši stanovených v § 192 až 194 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (při dočasné pracovní neschopnosti za první 3 pracovní dny náhrada mzdy nepřísluší).

Schválený rozpočet náhrad mezd v době nemoci zaměstnancům organizačních složek státu činil 220,0 mil. Kč (schválený rozpočet roku 2009 stanovený ve výši 127,3 mil. Kč byl navýšen na 209,6 mil. Kč). **Vyplaceno** v roce 2010 bylo **117,6 mil. Kč**, tj. 73,6 % rozpočtu po změnách, resp. rozpočtu sníženého na 160,5 mil. Kč. Meziročně došlo ke zvýšení o 31,6 % (o 28,2 mil. Kč).

Ostatní neinvestiční náhrady a transfery obyvatelstvu

V souboru ostatních náhrad placených obyvatelstvu, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na odškodnění** podle příslušných

¹⁰ Poskytuje se osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci.

legislativních předpisů. Zákonem o státním rozpočtu byly výdaje na odškodnění na rok 2010 stanoveny v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí v částce 150,0 mil. Kč, rozpočtovými opatřeními, resp. převodem z kapitoly Všeobecná pokladní správa, navýšeny na 1 014,2 mil. Kč. Celkem výdaje spojené s realizací odškodňovacích zákonů dosáhly **1 219,4 mil. Kč**, z toho v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí 983,6 mil. Kč, tj. 80,7 % z celku.

Následující tabulka uvádí vyplacené prostředky podle kapitol státního rozpočtu a podle jednotlivých právních předpisů, vč. počtu odškodněných osob:

Tabulka č. 32 – Výdaje na odškodnění

VÝDAJE NA ODŠKODNĚNÍ	Ministerstvo obrany		MPSV		Ministerstvo vnitra		Min. spravedlnosti		C e l k e m	
	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč	počet	tis. Kč
odškodnění podle zákona č.39/2000 Sb. *)	0	0	1	66	0	0	0	0	1	66
odškodnění podle zákona č. 261/2001 Sb. **)	0	0	171	5 594	0	0	0	0	171	5 594
příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.***)	685	2 275	6 610	167 374	26	1 172	0	0	7 321	170 821
odškodnění podle zákona č. 203/2005 Sb.****)	0	0	0	0	140	5 305	0	0	140	5 305
nároky podle zákona č. 357/2005 Sb.*****)	7 727	15 841	33 752	778 119	303	7 095	324	495	42 106	801 550
odškodnění podle zákona č. 108/2009 Sb.*****)	690	1 898	130	32 454	0	0	0	0	820	34 352
odškodnění podle nařízení vlády č. 135/2009 Sb.*****)	0	0	0	0	2 458	201 672	0	0	2 458	201 672
C e l k e m	9 102	20 014	40 664	983 607	2 927	215 243	324	495	53 017	1 219 359

*) zákon č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, ve znění zákona č. 261/2001 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

**) zákon č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb. - uplatnění nároku do 31.12.2002

***) nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, ve znění pozdějších předpisů

****) zákon č. 203/2005 Sb., o odškodnění obětí okupace Československa vojsky SSSR, NDR, PLR, MLR a BLR

*****) zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

*****) zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů

*****) nařízení vlády č. 135/2009 Sb., o poskytnutí jednorázového příspěvku ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši 20,2 mld. Kč, čerpáno bylo **17,5 mld. Kč**, tj. 86,7 % rozpočtu po změnách (úspora téměř 2,7 mld. Kč), při meziročním snížení o 7,2 % (více než o 1,3 mld. Kč). Jednalo se zejména o příspěvky státu na podporu stavebního spoření (11,7 mld. Kč), kdy jsou téměř celé roční výdaje čerpány v 1. pololetí roku, a příspěvky na penzijní připojištění (5,5 mld. Kč), které byly vyplaceny čtvrtletně; oba tyto příspěvky jsou poskytovány prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

2.1.2. Služby zaměstnanosti

Výdaje na státní politiku zaměstnanosti v širším pojetí¹¹ byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 stanoveny na 26,3 mld. Kč při meziročním navýšení o 54,5 % (o 9,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, který stanovil nízký rozpočet výdajů na podpory v nezaměstnanosti a byl v průběhu roku zvýšen o 8,7 mld. Kč. Proti skutečnosti roku 2009 byl schválený rozpočet v této oblasti na rok 2010 a o 6,0 % (o 1,5 mld. Kč) vyšší. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 226,6 mil. Kč. Skutečně bylo **vyplaceno** celkem

¹¹ podpory v nezaměstnanosti, aktivní politika zaměstnanosti, ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, příspěvky zaměstnavatelů zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změněnou pracovní schopností a příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace

24,3 mld. Kč, tj. 91,5 % rozpočtu po změnách (úspora téměř 2,3 mld. Kč) při meziročním poklesu o 2,2 % (o 547,4 mil. Kč).

Státní politiku zaměstnanosti zabezpečuje především kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)** zejména prostřednictvím úřadů práce. V roce 2010 bylo v této kapitole rozpočtováno 24,6 mld. Kč, rozpočet byl v průběhu roku navýšen o 398,6 mil. Kč a skutečně bylo vynaloženo celkem **22,7 mld. Kč**, tj. 90,1 % rozpočtu po změnách (úspora 2,3 mld. Kč) při meziročním snížení výdajů o 1,7 % (o 396,0 mil. Kč). Výše čerpaných prostředků a jejich meziroční srovnání byly ovlivněny mj. doznívající ekonomickou krizí a s ní související vysokou mírou nezaměstnanosti a insolventností zaměstnavatelů. Z celkové částky bylo 58,7 % (téměř 13,4 mld. Kč) použito na podpory v nezaměstnanosti a 27,1 % (6,2 mld. Kč) na aktivní část politiky zaměstnanosti.

Ve výdajích státního rozpočtu souvisejících s politikou zaměstnanosti jsou rovněž sledovány dotace sociálního charakteru vyplacené zaměstnavatelům kapitolami **Ministerstvo průmyslu a obchodu** a **Ministerstvo dopravy**. Tyto příspěvky **na sociální důsledky restrukturalizace** ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy byly vyplaceny v celkové výši **1,6 mld. Kč** (viz dále).

Tabulka č. 33 – Státní politika zaměstnanosti (v mil. Kč)

STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
Výdaje na státní politiku zaměstnanosti celkem	24 851	24 304	97,80	-548
1. Výdaje na státní politiku zaměstnanosti - kapitola MPSV	23 133	22 737	98,29	-396
z toho:				
a) podpory v nezaměstnanosti	15 078	13 355	88,57	-1 723
b) aktivní politika zaměstnanosti*)	4 954	6 172	124,59	1 218
v tom:				
rekvalifikace	388	582	150,02	194
veřejně prospěšné práce	1 371	1 624	118,42	253
společensky účelná pracovní místa	985	1 454	147,59	469
podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů	324	324	100,04	0
cílené programy k řešení zaměstnanosti	76	627	829,67	551
investiční pobídky	963	481	49,99	-482
ostatní	847	1 080	127,51	233
c) ochrana zaměstnanců při platební nesch. zaměstnavatelů	844	498	58,98	-346
d) zaměstnávání zdravotně postižených občanů**)	2 257	2 712	120,15	455
2. Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace - kapitoly MPO a MD	1 718	1 567	91,17	-152

*) včetně výdajů v rámci společných programů EU a ČR

**) příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se změnou pracovní schopnosti

Výdaje na podpory v nezaměstnanosti jsou rozpočtovány v rámci sociálních dávek a jsou komentovány v části Zprávy 2.1.

Aktivní politika zaměstnanosti

Aktivní politika zaměstnanosti (APZ) představuje systém nástrojů, které přispívají k tvorbě nových pracovních míst a napomáhají tak zmírnit nepříznivou situaci občanů hledajících nové pracovní uplatnění. Jedná se zejména o podporu na udržení a zvýšení zaměstnanosti rizikových skupin zaměstnanců (mladí do 20 let, starší 50 let věku, dlouhodobě nezaměstnaní, ženy po mateřské nebo rodičovské dovolené, apod.), na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání apod. Jedná se o nemandatorní část financování státních služeb zaměstnanosti.

Schválený rozpočet výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti 7,3 mld. Kč předpokládal navýšení výdajů o 27,7 % (o 1,6 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 47,8 % (o 2,4 mld. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu roku 2010 byl rozpočet navýšen celkem o 338,6 mil. Kč, když byly v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí, do jejíž kompetence tato problematika spadá, zapojeny prostředky zejména v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost na projekty reagující na situaci na trhu práce; tato změna rozpočtu zahrnovala mj. snížení rozpočtu na investiční pobídky ve výši 732,0 mil. Kč a zvýšení rozpočtu na vlastní nástroje AP Z o 919,1 mil. Kč. **Výdaje státu dosáhly celkem 6,2 mld. Kč** a proti rozpočtu po změnách byly nižší o 19,4 % (o 1,5 mld. Kč), proti roku 2009 se zvýšily o 24,6 % (o 1,2 mld. Kč); z celku na společné programy EU a ČR připadlo v rámci Evropského sociálního fondu (OP Lidské zdroje a zaměstnanost) 4,2 mld. Kč.

Vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti, uplatňované úřady práce podle prováděcích vyhlášek k zákonu o zaměstnanosti, byly rozpočtovány v částce 3 820,6 mil. Kč, po navýšení 4 739,7 mil. Kč, **vyplaceno bylo 3 983,9 mil. Kč**, tj. o 10,1 % (o 755,8 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 29,9 % (o 915,7 mil. Kč), když k meziročnímu růstu došlo u všech vlastních nástrojů APZ, objemově zejména u „společensky účelných pracovních míst“ (o 468,9 mil. Kč), „veřejně prospěšných prací“ (o 252,6 mil. Kč) a výdajů na „rekvalifikace“ (o 194,1 mil. Kč). Z celku výdaje na **rekvalifikace dosáhly 582,3 mil. Kč**, vč. 485,6 mil. Kč v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) – Národní individuální projekty (NIP) rekvalifikace; v roce 2010 na rekvalifikaci nastoupilo 8 825 osob, tj. cca o 703 osob méně než v roce 2009. Výdaje na **veřejně prospěšné práce** byly čerpány v částce **1 623,8 mil. Kč**, vč. 1 222,1 mil. Kč v rámci OP LZ Z – NIP VPP; bylo vytvořeno 5 628 míst (o 1 149 méně než v roce 2009). Na **společensky účelná pracovní místa** bylo v roce 2009 vynaloženo **1 454,2 mil. Kč**, z toho 831,9 mil. Kč v rámci OP LZ Z - NIP SÚPM; celkem bylo vytvořeno 12 661 společensky účelných pracovních míst, tj. o 5 883 míst více než v roce 2009. Výdaje spojené se **zaměstnáváním občanů se zdravotním postižením** v roce 2010 dosáhly **323,7 mil. Kč**, tj. na stejné úrovni jako v roce 2009 (o 116,1 tis. Kč více); jedná se o příspěvky na vytvoření a provoz chráněných dílen a chráněných pracovišť, tzn. míst, kde pracuje více než 60 % osob se zdravotním postižením a o příspěvky na rehabilitaci těchto osob.

Další prostředky čerpané na úřadech práce v celkové výši **1 680,6 mil. Kč** připadly na ostatní podporu zaměstnanosti 28,4 mil. Kč, z toho na podporu tvorby nových pracovních míst téměř 27,7 mil. Kč, na cílené programy k řešení zaměstnanosti znevýhodněné cílové skupiny osob 626,9 mil. Kč (OP LZ Z Regionální individuální projekty). Další výdaje úřadů práce na programy AP Z byly financovány z projektů OP Lidské zdroje a zaměstnanost (1,0 mld. Kč), atd. Výdaje na AP Z čerpané na vlastním ministerstvu (MPSV) dosáhly 506,9 mil. Kč, z toho 481,4 mil. Kč připadlo na investiční pobídky.

Výdaje na **investiční pobídky** jsou poskytovány podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, podle Rámcových programů pro podporu rozvoje technologických center a strategických služeb a podle Programů pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností vždy podle příslušných usnesení vlády. Na tuto podporu zaměstnanosti bylo v roce 2010 vynaloženo celkem 509,1 mil. Kč, vč. výše uvedených výdajů úřadů práce na programy na podporu nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností (téměř 27,7 mil. Kč). Investiční pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované přímo kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. V roce 2010 kapitola uvolnila v této oblasti, jak již bylo uvedeno, **481,4 mil. Kč**, tj. 69,7 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 50,0 % (o 481,5 mil. Kč). Z celkové částky kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí 407,0 mil.

Kč připadlo do zpracovatelského průmyslu (z toho 315,0 mil. Kč na tvorbu nových pracovních míst a 92,0 mil. Kč na podporu rekvalifikace nebo školení zaměstnanců) a 74,4 mil. Kč bylo vynaloženo v rámci výše uvedeného Rámcového programu a Programu na podporu pracovních míst.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů jsou poskytovány podle zákona č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyplácené úřady práce na úhradu mezd zaměstnance, odvod daně z příjmů, odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a poštovné v případě, kdy se zaměstnavatel dostane do platební neschopnosti a je na něj podán návrh k vyhlášení konkursu. Schválený rozpočet na rok 2010 počítá s výdaji 516,0 mil. Kč, tj. téměř 2,3násobek než stanovil schválený rozpočet na rok 2009 (o 296,0 mil. Kč více) a 61,1 % skutečnosti roku 2009 (o 328,0 mil. Kč méně). V roce 2010 **dosáhly** tyto výdaje **497,8 mil. Kč**, tj. 96,5 % rozpočtu při meziročním snížení 41,0 % (o 346,2 mil. Kč). Z toho 393,7 mil. Kč činily náhrady mezd, 40,2 mil. Kč odvody daně za zaměstnance, 35,1 mil. Kč odvod pojistného na zdravotní a sociální pojištění za zaměstnance, atd.

Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům

Příspěvky zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % osob se zdravotním postižením na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním, poskytované podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, byly ve schváleném rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 2 500,0 mil. Kč, tj. o 6,4 % (o 150,0 mil. Kč) více proti schválenému rozpočtu 2009 a o 10,7 % (o 242,5 mil. Kč) více proti skutečnosti 2009. Ministerstvo práce a sociálních věcí, resp. úřady práce, vyplatily v roce 2010 tyto příspěvky ve výši **2 712,3 mil. Kč**, tj. o 6,0 % (o 152,3 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách; meziročně se tyto výdaje zvýšilo o 20,2 % (o 454,8 mil. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 1,7 mld. Kč, tj. 95,2 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 87,0 mil. Kč méně), proti skutečnosti roku 2009 byly na téměř stejné úrovni (snížení o 0,6 %, tj. o 10,4 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet snížen o 172,4 mil. Kč, čerpáno bylo celkem téměř **1,6 mld. Kč**, tj. o 2,0 % (o 31,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách; meziročně se tyto výdaje snížily o 8,8 % (o 151,7 mil. Kč). Z celku na obligatorní sociálně zdravotní náklady v kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo v roce 2010 čerpáno **1 257,6 mil. Kč** podle zákona č. 154/2002 Sb., který upravuje financování výplat vybraných sociálně zdravotních dávek horníkům ze státního rozpočtu, na které vznikl nárok do 31.12.1992 (financování zvláštního příspěvku horníkům, deputátního uhlí a dříví a náhrad za ztrátu výdělku). Tyto dávky byly vyplaceny šesti organizacím, nejvíce s.p. DIAMO Stráž pod Ralskem 1 144,1 mil. Kč, s.p. Palivový kombinát Ústí 85,1 mil. Kč, a.s. Czech Coal Services Most 12,4 mil. Kč, a.s. Coal Services Most 9,6 mil. Kč, a.s. Sokolovská uhelná, právní nástupce, Chomutov 4,1 mil. Kč a a.s. Severočeské doly, Chomutov 2,2 mil. Kč. **Ministerstvo dopravy** v roce 2010 uvolnilo podle usnesení vlády č. 370/2007 Sb. finanční prostředky v rámci doprovodného sociálního programu v celkové výši **309,0 mil. Kč**, z toho zaměstnancům České dráhy, a.s. 180,0 mil. Kč, ČD Cargo, a.s. 59,0 mil. Kč a Správa železniční dopravní cesty s.o. 70,0 mil. Kč. Uvedené prostředky byly poskytnuty celkem 1 937 uvolněným zaměstnancům.

2.2. Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům

Přehled státního rozpočtu, jeho úprav a čerpání neinvestičních transferů a půjčených prostředků podnikatelským subjektům je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 34 - Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikat. subjektům (v mil. Kč)

Neinvestiční transfery a půjčené prostředky podnikatelským subjektům (521+561)	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery celkem	28 491	33 143	29 053	28 101	96,7	98,6
z toho:						
Ministerstvo průmyslu a obchodu	10 487	15 112	8 810	8 184	92,9	78,0
Ministerstvo dopravy	5 988	5 143	6 230	6 252	100,4	104,4
Ministerstvo práce a sociálních věcí	3 318	4 328	4 958	4 334	87,4	130,6
Ministerstvo zemědělství	2 852	1 339	1 874	2 679	143,0	93,9
Všeobecná pokladní správa	4 269	5 082	5 082	4 570	89,9	107,1
Neinvestiční půjčené prostředky celkem		1 801	1 800			
z toho:						
Ministerstvo práce a sociálních věcí		1				
Všeobecná pokladní správa		1 800	1 800			

Státní rozpočet na rok 2010, schválený zákonem č. 487/2009 Sb., předpokládal proti rozpočtu po změnách roku 2009 meziroční snížení transferů podnikatelským subjektům o 624 mil. Kč, tj. o 1,8 %, resp. proti skutečnosti roku 2009 zvýšení o 4,7 mld. Kč, tj. o 16,3 %. V průběhu roku 2010 byl schválený rozpočet rozpočtovými opatřeními snížen o 4,1 mld. Kč na 29,1 mld. Kč, když úpravy se dotkly téměř všech kapitol. Skutečné **čerpání** činilo **28,1 mld. Kč**, tj. 96,7 % upraveného rozpočtu, což znamenalo meziroční pokles proti skutečnosti předchozího roku o 390 mil. Kč, tj. o 1,4 %. Celkový podíl neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 2,7 %, což je o 0,1 procentního bodu méně než v roce 2009.

Převážnou většinu celkových neinvestičních transferů podnikatelským subjektům poskytly kapitoly Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo zemědělství a Všeobecná pokladní správa.

Schválený rozpočet neinvestičních transferů podnikatelským subjektům kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** na rok 2010 ve výši 15,1 mld. Kč byl v průběhu roku snížen o 6,3 mld. Kč, tj. na 8,8 mld. Kč. Ve skutečnosti bylo poskytnuto **8,2 mld. Kč** (92,9 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 2,3 mld. Kč (o 22,0 %).

Tabulka č. 35 – Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MPO (v mil. Kč)

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	10 487	15 112	8 810	8 184	92,9	78,0
v tom:						
útlum hornictví	2 953	2 002	2 215	2 365	106,8	80,1
transfer pro DIAMO a PKU na spolufinancované projekty v rámci OP ŽP	34	84	35	39	111,4	114,7
programy na úspory energie	9	20	14	18	128,6	200,0
správa skládek pro s.p. DIAMO	19	7	6	8	133,3	42,1
transfery na výzkum, vývoj a inovace	2 986	6 656	3 803	3 224	84,8	108,0
transfery na podporu podnikání celkem	1 167		56	105	187,5	9,0
v tom:						
projekt InMP - Hospodářská komora ČR	48					
Záruční fond ČMZRB	1 100		37	87	235,1	7,9
Rámcový komunitární program CIP	19		19	18	94,7	94,7
transfery společnosti Hyundai		200				
rámcové programy - strategické služby a technologická centra	1 335	356	656	816	124,4	61,1
Operační program průmysl a podnikání (OPPP) související s ERDF	2					
Operační program rozvoj lidských zdrojů (OPRLZ) související s ESF	6					
Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost		224	218	12	5,5	
Operační program podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF	1 896	5 458	1 703	1 524	89,5	80,4
ekologické transfery	81	105	105	73	69,5	90,1

Útlum hornictví

Neinvestiční transfery na útlum hornictví, resp. na zahlazování následků hornické činnosti (ZNHČ), byly v roce 2010 poskytnuty v celkové výši téměř 2,4 mld. Kč. Z toho transfery na technickou část ZNHČ činily 1,1 mld. Kč a na související obligatorní sociálně zdravotní náklady 1,3 mld. Kč. Útlum uhelného hornictví probíhal v roce 2010 na příslušných lokalitách v souladu s usnesením vlády č. 1128/2003, kterým byl schválen program dokončení restrukturalizace uhelného hornictví. Usnesením vlády č. 498/2006 byla schválena koncepce ZNHČ ve státních podnicích DIAMO Stráž pod Ralskem a Palivový kombinát Ústí nad Labem. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány na základě rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu a v souladu se Zásadami pro přípravu, schvalování, realizaci a financování útlumu hornictví podle technického a sociálního projektu likvidace a pro poskytování, čerpání a kontrolu dotací ze státního rozpočtu na útlum a na účely předem schválené vládou a zákonem č. 154/2002 Sb., o přechodném financování některých sociálně zdravotních dávek horníků.

Sanační a likvidační práce byly v rámci s.p. Diamo v roce 2010 realizovány převážně na lokalitách Příbram, Kutná Hora, Dyleň, Zadní Chodov, Horní Slavkov, Jáchymov, Okrouhlá Radou, Mydlovary, Stráž pod Ralskem, Dolní Rožinka a Ostrava. U Palivového kombinátu Ústí šlo o lokality Chabařovice, Kohinoor, Kladenské doly, Východočeské uhelné doly, Hodonín, Doly a úpravny Komořany. Šlo převážně o sanace a rekultivace odvalů a pozemků, čerpání a čištění důlních vod, likvidace nepotřebných a staticky narušených a bezpečnost ohrožujících povrchových objektů a likvidace a zajištění důlních děl.

Obligatorní sociálně zdravotní prostředky poskytnuté zaměstnancům v souvislosti s restrukturalizací některých odvětví byly v roce 2010 čerpány podle zákona č. 154/2002 Sb., podle kterého se ze státního rozpočtu poskytují horníkům dávky, na které vznikl nárok do 31.12.1992, a to zvláštní příspěvky, deputátní uhlí a náhrady za ztrátu výdělku. Vybrané sociálně zdravotní dávky byly poskytnuty státním podnikům DIAMO a Palivový kombinát Ústí a v menším objemu též firmám Czech Coal Services, a.s. Most, Coal Services, a.s., Most, Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. Chomutov a Severočeské doly, a.s. Chomutov.

Transfery na spolufinancované projekty Operačního programu Životní prostředí

Usnesením vlády č. 688/2008 byla schválena spoluúcast státního rozpočtu v letech 2008-2010 na krytí nákladů spojených s financováním neinvestičního projektu „Sanace a rekultivace staré ekologické zátěže s.p. DIAMO na lokalitě Mydlovary - chemická úprava a odkaliště K IV/D“. Na jeho dokončení v roce 2010 vláda svým usnesením č. 483/2010 schválila uvolnění prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa, položky Výdaje na financování programů EU, prostředky ve výši 17 mil. Kč. Čerpání prostředků ze státního rozpočtu činilo 11 mil. Kč a z nároků nespotřebovaných výdajů bylo vyčerpáno 10 mil. Kč. Celkem byly na tuto akci čerpány prostředky ve výši 21 mil. Kč. Další 2 projekty (sanace území v Pozďátkách a analýza rizik ohrožení řeky Moravy po těžbě ropy a zemního plynu) ve výši 67 mil. Kč byly realizovány v roce 2010 z prostředků státního rozpočtu. Vzhledem ke skluzu v jejich realizaci byly na tyto projekty vyčerpány prostředky ve výši 18 mil. Kč. Schválený rozpočet na tyto 3 neinvestiční akce ve výši 84 mil. Kč byl v průběhu roku snížen na 35 mil. Kč, skutečné čerpání činilo 39 mil. Kč.

Programy na úspory energie

Program EFEKT 2010 - Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2010, část A, spadající do kompetence MPO - byl vyhlášen na základě usnesení vlády č. 1386/2009. Jde o doplňkový program k energetickým programům podporovaným ze strukturálních fondů Evropské unie, který vytváří podmínky pro naplnění zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře využívání obnovitelných zdrojů, a cíle stanoveného EU dosáhnout 13%-ního podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v ČR v roce 2020. V rámci programu byly čerpány neinvestiční transfery podnikatelským subjektům ve výši 18 mil. Kč, upravený rozpočet činil 14 mil. Kč, jeho překročení bylo kryto čerpáním nároků z roku 2009.

Správa skládek pro s.p. DIAMO

V roce 2010 byl ze státního rozpočtu poskytnut neinvestiční transfer na správu skládek DIAMO ve výši 5,5 mil. Kč. Prostředky byly využity na krytí inženýrských činností vztahujících se k provozu čistírny haldových vod a skládky odpadů. Kromě toho byly čerpány prostředky v částce 2,6 mil. Kč na financování havarijních opatření na skládce Pozďátky v kraji Vysočina.

Transfery na výzkum, vývoj a inovace

Na zabezpečení realizace vyhlášených programů na podporu průmyslového výzkumu, vývoje a inovací v roce 2010 byly v resortu MPO v rámci schváleného rozpočtu zapracovány neinvestiční transfery ve výši 6,7 mld. Kč, z toho na spolufinancované projekty v rámci Operačního programu Podnikání a inovace tvořily české zdroje 501 mil. Kč a zdroje EU 2,8 mld. Kč. V průběhu roku byla provedena úprava rozpočtu na celkovou výši 3,8 mld. Kč. Ve skutečnosti byly poskytnuty prostředky ve výši 3,2 mld. Kč, z toho na spolufinancované výzkumné projekty pouze 147 mil. Kč (česká část 22 mil. a EU část 125 mil. Kč).

Transfery na podporu podnikání

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům na podporu podnikání byly v roce 2010 ve skutečnosti čerpány ve výši 105 mil. Kč. Tyto transfery ve srovnání s předchozím rokem 2009, kdy dosáhly 1,2 mld. Kč, v roce 2010 výrazně poklesly, což bylo způsobeno vyšší základnou v roce 2009, ve kterém došlo k převodu částky 1,1 mld. Kč z kapitoly Všeobecná pokladní správa, položky vládní rozpočtová rezerva, k posílení záručního fondu Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. podle usnesení vlády č. 364/2009 a č. 1214/2009 (v roce 2010 nebyly do záručního fondu vloženy žádné prostředky ze státního

rozpočtu). Tyto prostředky byly určeny pro financování **programu ZÁRUKA**, který vyhlásilo MPO na roky 2009 a 2010 na základě opatření „Garance a podpora úvěrů malých a středních podniků Národního protikrizového plánu“, který byl schválen vládou usnesením č. 204/2009 pro oblasti podnikání ve zpracovatelském průmyslu a stavebnictví (od 16.11.2009 byl program ZÁRUKA za provozní úvěry rozšířen i na poskytování záruk za provozní úvěry pro malé a střední podnikatele v oblastech obchodu, cestovního ruchu a vzdělávání, tedy na většinu podnikatelských aktivit). Realizací programu byla pověřena ČMZRB. Cílem programu ZÁRUKA bylo pomocí zvýhodněných záruk zachovat malým a středním podnikatelům přístup k bankovním úvěrům na financování provozních potřeb a udržet jejich konkurenceschopnost, zejména v oblasti subdodávek pro realizaci významných exportních zakázek. Program byl vyhlášen na základě usnesení vlády č. 50/2007 podle zákona č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s Nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o založení ES na podporu de minimis. Z celkové výše uvedené částky 105 mil. Kč byly ze státního rozpočtu uvolněny povodňové záruky pro oblast Moravy v částce 50 mil. Kč a pro severní Čechy v částce 37 mil. Kč.

Podpora podnikání byla v roce 2010 realizována též prostřednictvím **Rámcového komunitárního programu pro konkurenceschopnost a inovace – CIP**. Tento program realizuje MPO na základě rozhodnutí Evropské komise v letech 2007-2013 a jeho cílem je vytvořit a provozovat síť zajišťující integrované služby pro podporu podnikání a inovací, tj. síťové propojení kontaktních míst „Euro info a inova center“ na území ČR. Poměr mezi zdroji ČR a EU je 40:60. Projekt je realizován pod názvem BISONet (Czech Business Support Network). V roce 2010 byly čerpány prostředky ve výši 18 mil. Kč.

Transfery společnosti Hyundai

V souladu s Investiční smlouvou uzavřenou dne 18.5.2006 mezi Českou republikou, Moravskoslezským krajem, Agenturou pro podporu podnikání a investic CzechInvest a společností Hyundai Motor Company je této společnosti poskytována hmotná podpora ve výši 15 % z celkové výše předběžných nákladů. V roce 2010 společnost Hyundai nepředložila zprávu o předběžných nákladech v souladu s uzavřenou investiční smlouvou a nežádala o hmotnou podporu na kapitálové investice. Větší část z nevyužité rozpočtované částky 200 mil. Kč byla proto převedena na posílení Rámcového programu na podporu technologických center a center strategických služeb.

Rámcové programy - strategické služby a technologická centra

Od roku 2007 je v platnosti aktualizovaný Rámcový program pro podporu technologických center a center strategických služeb, schválený usnesením vlády č. 217/2007. Pro rok 2010 byl v kapitole MPO pro tento program stanoven rozpočet ve výši 356 mil. Kč, který byl upraven na 656 mil. Kč. Skutečně čerpáno bylo 816 mil. Kč. Překročení rozpočtu bylo kryto čerpáním nároků z nespotřebovaných výdajů. Celkem bylo přijato 89 žádostí podnikatelských subjektů o tento druh podpor, jejichž cílem byla podpora investic do inovačních aktivit firem v oblasti high-tech výrobků, což mělo přispět ke zvýšení jejich konkurenceschopnosti na zahraničních trzích, a také do oblasti informačních technologií a služeb, jako jsou centra zákaznické podpory, centra sdílených služeb, centra pro vývoj softwaru, expertní a řešitelská centra pro informační a telekomunikační technologie a high-tech opravárenská centra.

Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost – GG EDUCA

V rámci tohoto programu je MPO zprostředkujícím subjektem pro část oblasti podpory „Zvýšení adaptability zaměstnanců a konkurenceschopnosti podniků“. Hlavním cílem programu je prostřednictvím zvýšení kvalifikační úrovně, profesních dovedností a znalostí

zaměstnanců a zaměstnavatelů přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů ve vybraných oblastech ekonomických činností. Program je podporován z Evropského sociálního fondu ve výši 85 % výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Upravený rozpočet ve výši 218 mil. Kč byl čerpán v částce 12 mil. Kč, do nároků pro čerpání v roce 2011 bylo převedeno 206 mil. Kč.

Operační program Podnikání a inovace (OPPI) související s ERDF

V oblasti neinvestičních transferů podnikatelským subjektům činil rozpočet po změnách na tento program 1,7 mld. Kč, ve skutečnosti byly vyčerpány prostředky ve výši 1,5 mld. Kč. Cílem programu je do konce programovacího období 2007-2013 zvýšit konkurenceschopnost české ekonomiky a přiblížit inovační výkonnost sektoru průmyslu a služeb úrovni předních průmyslových zemí Evropy. Program je podporován z Evropského fondu pro regionální rozvoj ve výši 85 % způsobilých výdajů, české spolufinancování činí 15 %. Program je orientován na zlepšování podnikatelské infrastruktury, podporu podnikatelských nemovitostí a center pro výzkum a vývoj, podporu spolupráce firem a výzkumných institucí a rozvíjení firemních aktivit přispívajících k prohlubování inovační a znalostní ekonomiky.

Ekologické transfery

Ekologické transfery jsou poskytovány v souladu s § 32 odst. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na metodiku finančních toků úhrady za vydobyté nerosty odváděly obvodní báňské úřady příslušné finanční prostředky rovným dílem přímo na příjmové účty kapitol MPO a MŽP. Na účet MPO byly v roce 2010 zaslány prostředky v celkové výši 73 mil. Kč, které byly návazně přes výdajový účet poukázány ve stejné výši především těmto podnikatelským subjektům: Palivový kombinát Ústí, s.p., Ústí nad Labem, ZUD, a.s., Zbůch, DIAMO, s.p., Stráž pod Ralskem a GIS-GEOINDUSTRY, s.r.o., Plzeň. Přidělené finanční prostředky byly použity k nápravě škod na životním prostředí způsobených dobýváním vyhradních ložisek.

Rozpočtovaný objem neinvestičních transferů podnikatelským subjektům na rok 2010 v kapitole **Ministerstvo dopravy** ve výši 5,1 mld. Kč byl v průběhu roku upraven na částku 6,2 mld. Kč. Upravený rozpočet byl čerpán ve výši téměř **6,3 mld. Kč**, tj. na 100,4 %. Proti roku 2009 došlo k nárůstu výdajů o 264 mil. Kč, tj. o 4,4 %, jak je patrné z následující tabulky.

Tabulka č. 36 - Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MD (v mil. Kč)

MINISTERSTVO DOPRAVY	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	5 988	5 143	6 230	6 252	100,4	104,4
v tom:						
Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné dráží osobní dopravy	3 998	4 426	4 077	4 075	100,0	101,9
Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury	1 460	400	1 760	1 760	100,0	120,5
Doprovodný sociální program	335	248	278	309	111,2	92,2
Transfery zbytkovým státním podnikům	1	2	2	1	50,0	100,0
Úhrada poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru	85	53	50	50	100,0	58,8
Technická pomoc OP Doprava	7	14	14	8	57,1	114,3
Výzkum a vývoj	90		43	43	100,0	47,8
Rozvoj a modernizace vodních cest a přístavů (program 227 520)						
Úspory energie a využití alternativních paliv v resortu dopravy (prog. 227 030)	12					
Transfery státním podnikům - podpora de minimis			5	5	100,0	

Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole Ministerstvo dopravy v roce 2010 zahrnovaly:

Úhrada ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě

Upravený rozpočet ve výši 4,1 mld. Kč byl vyčerpán v plné výši. Ministerstvo dopravy hradilo, v souladu s ustanovením § 39 odst. 1 písm. b) zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, závazek veřejné služby v drážní dopravě k zabezpečení dopravních potřeb státu. Závazek veřejné služby k zabezpečení dopravních potřeb státu byl uzavřen s dopravcem České dráhy, a.s.

Příspěvek na dopravní cestu nehrazený ze Státního fondu dopravní infrastruktury

Příjemcem příspěvku na dopravní cestu nehrazeného ze Státního fondu dopravní infrastruktury je pouze státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Tímto příspěvkem je částečně vyrovnáván rozdíl mezi tržbami a náklady souvisejícími se správou a údržbou dopravní infrastruktury, které podle zákona č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury a o změně zákona č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku České republiky, ve znění pozdějších předpisů, nelze financovat z rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury. Upravený rozpočet v částce 1,8 mld. Kč byl plně vyčerpán.

Doprovodný sociální program

V rámci Doprovodného sociálního programu byly Ministerstvem dopravy rozpočtovány finanční prostředky pro České dráhy, a.s., České dráhy Cargo, a.s. a pro Správu železniční dopravní cesty, s.o. na poskytnutí příspěvku uvolňovaným zaměstnancům v celkové výši 278 mil. Kč, které byly ve skutečnosti čerpány ve výši 309 mil. Kč (převýšení čerpání proti rozpočtu bylo pokryto nároky z minulých let). Prostředky byly použity na výplatu transferů podle nařízení vlády č. 322/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky, výše a způsob poskytnutí příspěvku k řešení sociálních důsledků transformace státní organizace České dráhy u zaměstnanců uvolňovaných po 1. lednu 2003, a podle nařízení vlády č. 370/2007 Sb., o podmínkách, výši a způsobu poskytnutí příspěvku k řešení důsledků restrukturalizace akciové společnosti České dráhy a státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Nařízení vlády č. 370/2007 Sb. – ve vztahu k nařízení vlády č. 322/2002 Sb. - rozšířilo jak okruh příjemců transferů, tak i okruh důvodů, za které se uvolňovaným zaměstnancům příspěvky poskytují. V souvislosti s vyplacenými finančními prostředky bylo v průběhu roku 2010 uvolněno u Českých drah 1 344 zaměstnanců, u ČD Cargo 118 zaměstnanců a u Správy železniční dopravní cesty 475 zaměstnanců. V závislosti na počtech uvolňovaných zaměstnanců byly transfery čerpány nejvíce u a.s. České dráhy (180 mil. Kč), u a.s. ČD Cargo (59 mil. Kč) a u s.o. SŽDC (70 mil. Kč).

Transfery zbytkovým státním podnikům

Transfery zbytkovým státním podnikům jsou poskytovány na jejich činnost. V roce 2010 transfer obdržel pouze zbytkový státní podnik Železniční stavitelství Praha, a to ve výši necelého 1 mil. Kč.

Úhrada poplatků vybíraných za letové provozní služby (LPS) poskytované ve vzdušném prostoru

V souladu s usnesením vlády č. 1404/2005, k úhradě poplatků vybíraných za LPS poskytované ve vzdušném prostoru České republiky a nařízením Komise č. 1794/2006, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby, stát od roku 2008 hradí státnímu podniku Řízení letového provozu ČR náklady související s poskytováním letových služeb letům ve vzdušném prostoru České republiky osvobozeným od zpoplatnění. Pro rok 2010 byly úhrady rozpočtovány ve výši 50 mil. Kč a byly plně vyčerpány.

Technická pomoc Operačního programu Doprava

Prostředky Technické pomoci Operačního programu Doprava byly určeny na financování činností spojených s potřebou posílit a zefektivnit administrativní kapacitu, zvýšit absorpční schopnost, financovat aktivity podporující přípravu, zpracování analýz, podkladových studií a přípravu jednotlivých projektů předkládaných ke spolufinancování v rámci Operačního programu Doprava. Rozpočet byl stanoven ve výši 14 mil. Kč, vyčerpano bylo 8 mil. Kč. Prostředky byly poskytnuty Správě železniční dopravní cesty, s.o.

Podpora výzkum, vývoje a inovací

Pro tuto oblast byl podnikatelským subjektům stanoven upravený rozpočet na částku 43 mil. Kč a prostředky byly vyčerpany v plné výši.

Podpora malého rozsahu (de minimis)

Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2010 poskytlo Ministerstvo dopravy státnímu podniku Centrum pro informace a mechanické testování – CIMTO mimořádnou podporu malého rozsahu (de minimis), která byla poskytnuta na krytí nákladů souvisejících s jeho stěhováním. Podpora byla poskytnuta v maximální výši 200 000 EUR, stanovené v souladu s nařízením Komise (ES) č. 1998/2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu de minimis, zveřejněným v Úředním věstníku Evropské komise ze dne 15. prosince 2006 řady L 379, tj. ve výši 5 mil. Kč.

V kapitole **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly v roce 2010 poskytnuty neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v celkovém objemu **4,3 mld. Kč**, tj. 87,4 % upraveného rozpočtu, při meziročním nárůstu o 1,0 mld. Kč (o 30,6 %). Největší část prostředků byla vynaložena na transfery poskytované podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v rámci aktivní politiky zaměstnanosti (3,2 mld. Kč, proti roku 2009 nárůst o 328 mil. Kč), na transfery související se správou v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti a na transfery v oblasti sociální péče poskytované zdravotnickými zařízeními ústavní péče, domovy pro osoby se zdravotním postižením, pro seniory apod. V rámci aktivní politiky zaměstnanosti tvořila významnou váhu podpora vytváření společensky účelných pracovních míst (1,3 mld. Kč, tj. o 435 mil. Kč více než v roce 2009), podpora zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností, veřejně prospěšných prací a ostatních nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (1,4 mld. Kč, tj. o 394 mil. Kč více než v roce 2009). Prostředky byly podnikatelským subjektům poskytovány především jako investiční pobídky podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, a v souladu s Rámcovými programy pro podporu technologických center a center strategických služeb a Programem pro podporu tvorby nových pracovních míst v regionech nejvíce postižených nezaměstnaností, schválenými příslušnými usneseními vlády. Na investiční pobídky bylo v roce 2010 vynaloženo celkem 509 mil. Kč, což proti roku 2009 představovalo snížení o 501 mil. Kč. Kromě transferů v rámci aktivní politiky zaměstnanosti byly podnikatelským subjektům poskytnuty transfery na společné programy ČR a EU (984 mil. Kč), na služby sociální péče (110 mil. Kč), v menším rozsahu pak na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči, na projekty výzkumu, vývoje a inovací v sociální oblasti apod.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** bylo na neinvestiční transfery podnikatelským subjektům rozpočtováno 1,3 mld. Kč. Rozpočtovými opatřeními byl rozpočet zvýšen o 535 mil. Kč na 1,9 mld. Kč, což bylo ovlivněno zejména navýšením programového financování vodního hospodářství o převody z kapitoly OSFA a kapitoly Státní dluh, přesunem prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací pro podnikatelské subjekty a dalšími rozpočtovými přesuny v rámci ukazatelů kapitoly. **Vynaloženo** bylo celkem **2,7 mld. Kč**, tj. 143,0 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu výdajů o 173 mil. Kč.

Neinvestiční podpory transferované podnikatelským subjektům byly v roce 2010 rozpočtovány a čerpány takto:

Tabulka č. 37 - Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole MZe (v mil. Kč)

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Plnění	Index
	2009	schválený	po změnách	2010	v %	2010/2009
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	2 852	1 339	1 874	2 679	143,0	93,9
v tom:						
Podpora agrokomplexu celkem	1 834	1 274	1 047	1 888	180,3	102,9
Podpora lesního hospodářství	13	10	17	15	88,2	115,4
Podpora vodního hospodářství	909	55	721	687	95,3	75,6
Zemědělský výzkum, vývoj a inovace	96		89	89	100,0	92,7

Ve prospěch podnikatelských subjektů působících v agrokomplexu bylo Ministerstvem zemědělství transferováno celkem 1,9 mld. Kč a prostředky byly poskytnuty jako podpůrné programy (759 mil. Kč), resp. programy dle nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí. Prostředky směřovaly především k podpoře podnikání a restrukturalizace v zemědělství a potravinářství, ozdravování hospodářských zvířat, polních a speciálních plodin a zvláštní veterinární péče, k podpoře aktivit na udržování a zlepšování genetického potenciálu hospodářských zvířat, osiv a sádí apod. Značná část prostředků byla transferována vybraným podnikatelským subjektům ve vlastnictví státu – PGRLF (1,0 mld. Kč) a Vinařskému fondu (40 mil. Kč). Ve prospěch vodního hospodářství bylo poskytnuto 687 mil. Kč, a to především na činnosti související s vodními díly v zemědělské krajině a úpravami vodohospodářsky významných a vodárenských toků. Na podporu výzkum, vývoje a inovací v zemědělství bylo vyčerpáno 89 mil. Kč.

V kapitole **Všeobecná pokladní správa (VPS)** byl u transferů podnikatelským subjektům (seskupení položek 521) schválený rozpočet 5,1 mld. Kč zvýšen pouze nepatrně (o 221 tis. Kč), když zvýšení se týkalo transferu Agentuře H production, s.r.o. Zlín za nadváhu zavazadel při dopravě hokejového týmu ze Světového poháru v Tokiu (uhrazeno ve stejné výši z vládní rozpočtové rezervy). V sledovaném roce bylo formou transferů poskytnuto celkem **4,6 mld. Kč**, což proti roku 2009 představovalo zvýšení o 301 mil. Kč, tj. o 7,1 %.

Přehled rozpočtu a čerpání je uveden v následující tabulce:

Tabulka č. 38 - Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům v kapitole VPS (v mil. Kč)

VŠEOBECNÁ POKLADNÍ SPRÁVA	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Plnění	Index
	2009	schválený	po změnách	2010	v %	2010/2009
	1	2	3	4	4:3	4:1
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům celkem	4 269	5 082	5 082	4 570	89,9	107,1
v tom:						
Transfery na podporu exportu - ČEB, a. s.	471	919	919	742	80,7	157,5
Transfery na podporu exportu - doplnění pojistných fondů EGAP, a. s.	700	1 000	1 000	1 000	100,0	142,9
Dopady embarga	5	10	10	3	30,0	60,0
Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury - splátky jistiny, úroky	2 744	2 736	2 736	2 553	93,3	93,0
Ztráta společnosti MUFIS, a. s.	20	17	17	17	100,0	85,0
Investiční pobídky - transfery na daňovou povinnost	324	300	300	255	85,0	78,7
Pořízení a provozování majetku k zabezpečení pilotního provozu systému elektronických zjednodušených daňových dokladů	5					
Dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů		100	100			

Nejvíce prostředků bylo uvolněno na program „**Realizace státních záruk za úvěry přijaté ČMZRB na financování infrastruktury**“. Na úroky a splátky úvěrů od EIB bylo vynaloženo **2,6 mld. Kč**. V této položce jsou evidovány platby garantovaných úvěrů, poskytnutých Evropskou investiční bankou na financování infrastrukturálních programů, jejichž finančním manažerem je ČMZRB. Rozpočtovaná částka nebyla plně vyčerpána, úspory ve výši 183 mil. Kč bylo dosaženo vlivem pohyblivých úrokových sazeb a kurzových změn.

Transfer na podporu exportu – doplnění pojistných fondů EGAP, a.s. – v souladu s ustanovením § 1 odst.11 zákona č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2010, byla Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. poskytnuta dotace ve výši 1,0 mld. Kč na doplnění pojistných fondů. Vzhledem k poptávce exportérů po pojištění byly v roce 2010 uzavřeny nové pojistné smlouvy. Na základě vyhlášky Ministerstva financí č. 278/1998 Sb., která ukládá této společnosti dodržovat 8%-ní pojistnou angažovanost, byly poskytnuté prostředky použity na dodržení dostatečné kapitálové přiměřenosti. Pojistné fondy a rezervy k 31.12.2010 byly plně kryty předpokládanou pojistnou angažovaností.

Transfery na podporu exportu – Česká exportní banka, a.s. - této bance byly poskytnuty transfery na ztrátu z provozování podpořeného financování celkem ve výši **742 mil. Kč** (vyrovnání ztráty za 4. čtvrtletí roku 2009 a za období leden až září 2010). Dosažená úspora činila 177 mil. Kč, z toho částka 92 mil. Kč se týkala vázání výdajů podle usnesení vlády č. 552/2010. Na objemu transferů se podílela zejména ztráta vzniklá z čistých úrokových výnosů, kdy výnosy z poskytnutých úvěrů a výnosy z držby cenných papírů, mezibankovních obchodů a vnitrobankovních výpůjček nepokrývaly náklady vynaložené na získání zdrojů na mezibankovním a zejména kapitálovém trhu. Celková ztráta byla ovlivněna rovněž vývojem devizového kurzu mezi CZK, USD a EUR. Rozsah a intenzita státní podpory exportu vychází z podmínek stanovených zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou, ve znění pozdějších předpisů, na základě kterého jsou zajišťovány všechny formy pojišťovacích produktů a podpořeného financování českého exportu.

Investiční pobídky – transfery na daňovou povinnost - byly v roce 2010 čerpány ve výši **255 mil. Kč**, což bylo o 45 mil. Kč méně než činil schválený i upravený rozpočet. Účelové transfery byly poskytnuty celkem 7 společnostem, kterým byly schváleny investiční pobídky příslušným usnesením vlády a byla s nimi podepsána „Prohlášení o společném záměru“. Důvodem vzniklé úspory bylo, že ne všechny evidované subjekty splnily v daném roce podmínky pro poskytnutí dotace.

Ztráta společnosti MUFIS, a.s. – byla realizována ve výši **17 mil. Kč**, tj. téměř na úrovni schváleného státního rozpočtu. Poskytnutý transfer představoval prostředky na úhradu úroků z půjčky Státnímu fondu životního prostředí.

Dopady embarga - v roce 2010 byly uhrazeny celkem **3 mil. Kč** společnosti Omnipol, a.s. z důvodu kompenzace zaplacených úroků z bankovních úvěrů na krytí nedobytných iráckých pohledávek s prošlou lhůtou splatnosti. Nižší čerpání oproti rozpočtu bylo způsobeno menším objemem čerpaného úvěru oproti předchozímu roku.

Transfery na dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů - v rozpočtované částce **100 mil. Kč** nebyly čerpány, zájem o tuto podporu byl zatím minimální. Systém dorovnání úrokových rozdílů u vývozních úvěrů byl zaveden jako forma podpory exportu novelou vyhlášky č. 278/1998 Sb., kterou se provádí zákon o pojišťování a financování vývozu, účinné od 20.3.2010.

Výše uvedených pět kapitol se na celkových neinvestičních transferech podnikatelským subjektům podílelo **92,6 %**, na ostatní kapitoly připadly menší částky.

Neinvestiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v celkové výši 1 801 mil. Kč. V průběhu roku byl rozpočet upraven na 1 800 mil. Kč, ale prostředky **čerpány nebyly**. Nečerpání způsobily nerealizované výdaje na návratnou finanční výpomoc související s plynárenskými vybranými investičními akcemi (VIA) na území Ruské federace (1,8 mld. Kč). Rozpočtované výdaje vycházely z předpokladu dosažení dohody s příslušnými státními orgány Ruské federace o úhradě daňových povinností českého subjektu, který podle tzv. Jamburských dohod na území Ruské federace realizoval výstavbu pro plynárenský průmysl včetně navazující infrastruktury a občanské vybavenosti. Výdaje byly vázány na vyčíslení celkových daňových nedoplatků ruskou stranou a odsouhlasení mechanismu jejich úhrady včetně recipročních dodávek zemního plynu do ČR. Vzhledem k tomu, že Jamburská dohoda z roku 1985 nepočítala s daňovými povinnostmi, měly být podle předběžných jednání příslušné daně uhrazeny českou stranou tak, jak to vyžaduje konvence o zamezení dvojího zdanění a jejich hodnota zahrnuta do zadluženosti Ruské federace a následně uhrazena dodávkami zemního plynu. K tomuto vyčíslení daňových nedoplatků a dosažení výše uvedené dohody nedošlo, a proto nebyl výše uvedený výdaj ani v roce 2010 realizován (totéž platí i pro oblast příjmů, kde byla z titulu příjmu z návratné finanční výpomoci týkající se plynárenských VIA budovaných na území Ruské federace rozpočtována stejná částka 1,8 mld. Kč).

2.3. Výdaje na veřejnou spotřebu

2.3.1. Výdaje na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci včetně pojistného, rozpočtované v organizačních složkách státu, tvoří významnou součást veřejné spotřeby. Zákon o státním rozpočtu stanovil pro rok 2010 jejich výši v celkovém objemu 98,4 mld. Kč.

V rozpočtované částce byly zahrnuty výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné organizačních složek státu, tj. subjektů, u nichž jsou výdělková úroveň a počty zaměstnanců regulovány vládou. Nebyly v ní zahrnuty výdaje zdravotnických zařízení, jejichž financování je napojeno na síť zdravotních pojišťoven, ani výdaje organizací, které své zaměstnance odměňují podle platových předpisů platných pro zaměstnavatele v podnikatelské sféře. V uvedené částce proto nebyly zahrnuty ani prostředky na platy zaměstnanců vysokých, církevních a soukromých škol.

Rozpočtovaný objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci pro rok 2010 vycházel z parametrů schváleného střednědobého rozpočtového výhledu pro rok 2010 až 2011 a byl ovlivněn více faktory. Šlo například o čtyřprocentní plošný pokles ostatních plateb za provedenou práci (ostatních osobních nákladů) u všech organizačních složek státu (i příspěvkových organizací), zahrnutí prostředků na platy ústavních činitelů, soudců, státních zástupců a dalších obdobných funkcí ve výši 96 % nároku pro rok 2009 a promítnutí snížení počtu zaměstnanců a prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na základě příslušných usnesení vlády. Do rozpočtu byly zahrnuty rovněž dopady schválených rozpočtových opatření s charakterem trvalých vlivů, které přešly do základny pro stanovení platů a ostatních plateb za provedenou práci a resorty požadované převody v rámci ostatních běžných výdajů. Mimo podílu ze státního rozpočtu byly do rozpočtu zahrnuty rovněž prostředky na odměňování pro projekty a programy včetně technické asistence spolufinancované ze zvýšených příjmů z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů a související počty zaměstnanců.

Uvedené a další vlivy jsou podrobně rozebrány v kapitole „Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře“.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem, tj. pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění, bylo rozpočtováno v návaznosti na plánované výši prostředků na platy.

Rozpočet na rok 2010, schválený zákonem č. 487/2009 Sb., předpokládal pokles výdajů na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem proti upravenému rozpočtu roku 2009 o 3,1 %, resp. proti skutečnosti 2009 o 1,8 %, upravený rozpočet roku 2010 proti skutečnosti roku 2009 pak pokles o 0,8 %. **Celkem bylo čerpáno 97,7 mld. Kč** při meziročním poklesu o 2,5 % (o 2,5 mld. Kč), tj. ve vztahu k rozpočtu po změnách bylo dosaženo úspory výdajů ve výši 1,8 mld. Kč (plnění rozpočtu na 98,2 %). Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil na 9,5 %, tj. o 0,2 procentního bodu.

Souhrnné údaje o rozpočtu, jeho změnách a čerpání jsou uvedeny v následující tabulce:

Tabulka č. 39 – Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné (v mil. Kč)

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Rozdíl	Index 2010/2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné celkem	100 202	98 408	99 440	97 679	98,2	-1 761	97,5
v tom:							
- platy	69 508	67 817	68 645	67 885	98,9	-760	97,7
- ostatní platby za provedenou práci	5 764	5 938	5 982	5 521	92,3	-461	95,8
- povinné pojistné placené zaměstnavatelem	24 916	24 635	24 785	24 250	97,8	-535	97,3
- odměny za užití duševního vlastnictví	6	8	13	8	61,5	-5	133,3
- mzdové náhrady	8	10	15	15	100,0		187,5

Na platy a na ostatní platby za provedenou práci bylo v roce 2010 vynaloženo celkem **73,4 mld. Kč**, tj. o 1,2 mld. Kč méně, než počítal rozpočet po změnách. Z toho **platy** dosáhly **67,9 mld. Kč** (98,9 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 1,6 mld. Kč, tj. o 2,3 %. Schválený rozpočet výdajů na platy předpokládal proti skutečnosti roku 2009 snížení o 2,4 %, upravený rozpočet pak o 1,2 %. Ostatní platby za provedenou práci činily 5,5 mld. Kč (92,3 % rozpočtu po změnách) při meziročním poklesu o 243 mil. Kč, tj. o 4,2 %. I při celkovém snížení těchto plateb bylo zabezpečeno profinancování výdajů na Technickou asistenci a programy financované z EU, odstupné v rámci organizačních změn, na odchodné v rámci voleb do Poslanecké sněmovny, jakož i výdajů souvisejících se změnami ve státní správě pro oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací.

Výdaje na **povinné pojistné placené zaměstnavatelem** dosáhly **24,3 mld. Kč**, tj. 97,8 % rozpočtu po změnách. Meziročně se snížily o 666 mil. Kč, tj. o 2,7 %.

2.3.2. Neinvestiční nákupy a související výdaje

Neinvestiční nákupy a související výdaje představují základní výdaje organizačních složek státu jako jsou nákup materiálu, vody, paliv a energie, nákup služeb pošt, telekomunikací, bankovních institucí, výdaje na opravy a udržování, cestovné a související výdaje. Jsou zde zahrnuty i úroky a ostatní finanční výdaje a výdaje na realizaci záruk.

Schválený rozpočet této skupiny výdajů ve výši 142,6 mld. Kč byl rozpočtovými opatřeními, realizovanými v průběhu roku, **snížen** v souhrnu o 2,4 mld. Kč na **140,1 mld. Kč**, když k pohybu došlo u všech položek – snížení se týkalo především nákupu materiálu (o 1,3 mld. Kč), výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 737 mil. Kč), nákupu služeb (o 491 mil. Kč), vody, paliv a energie (o 209 mil. Kč) a výdajů na opravy a udržování (o 129 mil. Kč). Zvýšení bylo provedeno především u výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (o 151 mil. Kč) a na programové vybavení (o 195 mil. Kč).

Schválený rozpočet, jeho změny a čerpání neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů, včetně porovnání s předchozím rokem, jsou zřejmé z následujícího přehledu:

Tabulka č. 40 – Neinvestiční nákupy a související výdaje (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Rozdíl	Index 2010/2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Neinvestiční nákupy a související výdaje celkem	125 836	142 565	140 137	118 646	84,7	-21 491	94,3
v tom:							
- nákup materiálu	10 724	10 403	9 077	9 626	106,0	549	89,8
- úroky a ostatní finanční výdaje	53 098	63 743	63 894	48 786	76,4	-15 108	91,9
- nákup vody, paliv a energie	6 157	6 071	5 862	5 749	98,1	-113	93,4
- nákup služeb	33 261	37 523	37 032	32 195	86,9	-4 837	96,8
- ostatní nákupy	11 064	9 885	10 068	9 286	92,2	-782	83,9
z toho: opravy a udržování	7 747	6 996	6 867	6 595	96,0	-272	85,1
cestovné	1 528	1 411	1 401	1 220	87,1	-181	79,8
- poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	3 008	5 157	5 158	4 744	92,0	-414	157,7
- související výdaje	8 524	9 783	9 046	8 260	91,3	-786	96,9

Výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje dosáhly v roce 2010 celkové výše **118,6 mld. Kč** a byly tak pod úrovní upraveného rozpočtu o 21,5 mld. Kč, tj. o 15,3 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo téměř u všech položek, nejvíce u položky „úroky a ostatní finanční výdaje“ (15,1 mld. Kč), u nákupu služeb (4,8 mld. Kč), u výdajů souvisejících s neinvestičními nákupy (o 786 mil. Kč), u položky „poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry“ (o 414 mil. Kč), u výdajů na opravy a udržování (o 272 mil. Kč), u cestovného (o 181 mil. Kč) a u výdajů na nákup vody, paliv a energie (o 113 mil. Kč). Na druhé straně rozpočet byl překročen u nákupu materiálu (o 549 mil. Kč). Dosažená úspora rozpočtu výdajů na neinvestiční nákupy a související výdaje (kromě úspory výdajů na úroky státního dluhu, jež má specifický charakter) byla ovlivněna vázáním rozpočtových výdajů ze strany vlády. Meziročně neinvestiční nákupy a související výdaje poklesly celkem o 7,2 mld. Kč, tj. o 5,7 %, což bylo ovlivněno především poklesem výdajů na úhradu úroků souvisejících se státním dluhem (o 4,3 mld. Kč, tj. o 8,1 %), dále pak poklesem výdajů na opravy a udržování (o 1,2 mld. Kč), nákup materiálu (o 1,1 mld. Kč) a nákup služeb (rovněž o 1,1 mld. Kč). Na druhé straně meziročně vzrostly výdaje na poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry (o 1,7 mld. Kč). Podíl neinvestičních nákupů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu dosáhl 11,6 % a proti roku 2009 se snížil o 0,6 procentního bodu.

Výdaje na nákup materiálu ve výši **9,6 mld. Kč** byly splněny na 106,0 % rozpočtu po změnách (překročení o 549 mil. Kč) při meziročním poklesu o 1,1 mld. Kč (o 10,2 %). Tyto výdaje zabezpečují především vlastní činnost organizačních složek státu a patří sem takové položky jako např. výdaje na drobný hmotný dlouhodobý majetek (1,4 mld. Kč), na léky a zdravotnický materiál (1,3 mld. Kč), na potraviny (543 mil. Kč), prádlo, oděv a obuv (476 mil. Kč), na knihy, učební pomůcky, tisk (122 mil. Kč) a další položky. Podíl těchto výdajů na celkových běžných výdajích státního rozpočtu se meziročně snížil – z 1,04 % v roce 2009 na 0,94 % v roce 2010.

Úroky a ostatní finanční výdaje dosáhly výše **48,8 mld. Kč** a zůstaly pod úrovní upraveného rozpočtu o 15,1 mld. Kč, tj. o 23,6 %. Proti roku 2009 vzrostly o 8,3 mld. Kč, tj. o 18,6 %. Rozhodující objem těchto výdajů představují úroky na obsluhu státního dluhu, které jsou financovány prostřednictvím kapitoly Státní dluh a komentovány samostatně v sešitu E státního závěrečného účtu.

Výdaje na nákup vody, paliv a energie dosáhly celkem **5,7 mld. Kč** a byly tak o 113 mil. Kč nižší než upravený rozpočet, tj. plnění na 98,1 %. Ve srovnání s předchozím rokem se snížily o 408 mil. Kč, tj. o 6,6 %. Největší položkou byly výdaje na elektrickou energii (2,0 mld. Kč), pohonné hmoty a maziva (1,7 mld. Kč), plyn (828 mil. Kč), teplo (660 mil. Kč) a studenou vodu (491 mil. Kč).

Výdaje na nákup služeb činily **32,2 mld. Kč** a upravený rozpočet byl splněn na 86,9 %, tj. úspora dosáhla 4,8 mld. Kč. Meziročně tyto výdaje klesly o 1,1 mld. Kč, tj. o 3,2 %. Největší položku představovaly výdaje „nákup ostatních služeb“ (čerpání v částce 21,5 mld. Kč), ke kterým patří např. úhrady zdravotnickým zařízením za lékařské prohlídky osob nastupujících do ústavů sociální péče a za služby poskytované zdravotnickým nebo jiným specializovaným zařízením za zdravotní prohlídky dané zvláštním předpisem, příspěvek na stravování zaměstnanců v zařízení jiné organizace, nákup stravenek ve veřejném stravování apod. Dále sem patří nájemné (4,0 mld. Kč), služby telekomunikací a radiokomunikací (2,2 mld. Kč), služby pošt (1,7 mld. Kč), konzultační, poradenské a právní služby (1,1 mil. Kč), služby školení a vzdělávání (888 mil. Kč), služby zpracování dat (174 mil. Kč) apod.

Výdaje na ostatní nákupy dosáhly **9,3 mld. Kč** a byly tak plněny na 92,2 % upraveného rozpočtu (o 782 mil. Kč, tj. o 7,8 % méně), meziročně klesly o 1,8 mld. Kč, tj. o 16,1 %. Z celkového objemu výdajů na ostatní nákupy připadlo nejvíce na výdaje na opravy a udržování, a to 6,6 mld. Kč (plnění na 96,0 % upraveného rozpočtu při meziročním poklesu o 880 mil. Kč, tj. o 14,9 %) a na cestovné (tuzemské i zahraniční), na které bylo vynaloženo celkem 1,2 mld. Kč, tj. o 308 mil. Kč (o 22,2 %) méně než v předchozím roce. Dále sem patří výdaje na programové vybavení, na pohoštění a výdaje na ostatní nákupy jinde nezařazené, kterými jsou např. příspěvek na ošacení, náhrady chovatelům služebních psů, platby dálničních známek a poplatků, příspěvek na zkvalitnění stravy vlastním zaměstnancům apod.

Poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry byly v roce 2010 realizovány ve výši **4,7 mld. Kč**, když téměř celou částku představovaly **výdaje na realizaci záruk**. Z titulu poskytnutých státních záruk (podle rozpočtových pravidel) byly ze státního rozpočtu provedeny především platby za úvěry poskytnuté ve prospěch státní organizace Správa železniční dopravní cesty – celkem v částce 2,5 mld. Kč. Jednalo se o splátky úroků a jistin garantovaných úvěrů poskytnutých v minulých letech, když v roce 2010 nebyly poskytnuty žádné nové státní záruky. Dále byla provedena úhrada závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. ve výši 322 mil. Kč, což představovalo splatné úroky. Jednalo se o splátku úrokového kuponu z emitovaných dluhopisů, jejichž manažérem je Komerční banka, a.s. Kromě výše uvedených plateb byly ze státního rozpočtu uhrazeny rovněž státní záruky poskytnuté ve prospěch ČSOB podle Smlouvy a státní záruky, uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB. Na základě výsledku arbitrážního sporu vedeného ve věci neproplacené pohledávky za firmou J. Ring uhradilo Ministerstvo financí z položky státních záruk celkem částku 1,9 mld. Kč. Meziročně celkové výdaje na realizaci záruk vzrostly proti roku 2009 o 1,7 mld. Kč, tj. o 57,7 %. Podrobný komentář k výdajům souvisejícím se státem jištěnými závazky je uveden v sešitu D státního závěrečného účtu, části „Přehled o stavu a vývoji státních záruk“.

Výdaje související s neinvestičními nákupy dosáhly v roce 2010 výše **8,3 mld. Kč**, splněny byly na 91,3 % upraveného rozpočtu (úspora 786 mil. Kč) a meziročně klesly o 264 mil. Kč, tj. o 3,1 %. Úspory rozpočtu bylo dosaženo především nepatrným čerpáním položky „Zaplacené sankce“ (rozpočet 736 mil. Kč, skutečnost 19 mil. Kč). Objemově nejvýznamnější položku představovaly poskytnuté neinvestiční příspěvky a náhrady, které byly čerpány ve výši 5,1 mld. Kč, což bylo téměř stejně jako v předchozím roce. Za příspěvky a náhrady tohoto druhu se považují např. úhrady advokátům a notářům zastupujícím klienty ex offio,

náhrady za náklady soudního řízení, náhrady za pracovní úrazy a bolestné, příspěvky poslaneckým a senátorským klubům, náhrady svědkům a přezvědným osobám (svědečné) apod. Náhrady a příspěvky související s výkonem ústavní funkce a funkce soudce (poskytované podle § 5 zákona č. 236/1995 Sb.) dosáhly 317 mil. Kč (zhruba stejně jako v roce 2009) a náhrady zvýšených nákladů spojených s výkonem funkce v zahraničí 1,7 mld. Kč (meziroční pokles zhruba o 240 mil. Kč); tyto náhrady se vyplácejí pracovníkům zastupitelských úřadů a stálých misí a jejich rodinných příslušníkům (§ 3 nařízení vlády č. 62/1994 Sb.).

2.3.3. Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Schválený státní rozpočet neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím na rok 2010 ve výši 9,2 mld. Kč počítal s jejich meziročním růstem o 19,0 % (o 1,5 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti 2009 pak s poklesem o 5,0 % (o 486,4 mil. Kč). V průběhu roku byl rozpočet navýšen u většiny dotčených kapitol celkem o 1,5 mld. Kč, z toho např. v kapitole Všeobecná pokladní správa o 570,0 mil. Kč na úhradu volebních nákladů politickým stranám v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny, v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí téměř o 484,7 mil. Kč, atd. **Čerpáno** bylo celkem **10,3 mld. Kč**, tj. 96,7 % rozpočtu po změnách (úspora 349,7 mil. Kč), při meziročním růstu o 6,7 % (o 645,3 mil. Kč). Z celku 90,5 % (téměř 9,4 mld. Kč) představovaly neinvestiční transfery těmto typům organizací z kapitol Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo kultury a Všeobecná pokladní správa.

Čerpání neinvestičních transferů neziskovým a podobným organizacím v roce 2010 ve srovnání s rokem 2009 uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 41 – Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím celkem	9 687	9 200	10 682	10 332	96,7	106,7	645
v tom							
obecně prospěšným společnostem	831	668	896	949	105,9	114,2	118
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	436	410	524	485	92,6	111,3	49
Ministerstvo pro místní rozvoj	114	110	114	121	106,0	105,8	7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	54	31 066	46	119	257,6	222,8	66
občanským sdružením	4 109	3 736	4 182	4 146	99,1	100,9	37
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 521	1 571	1 848	1 649	89,2	108,4	128
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 335	1 132	1 316	1 491	113,2	111,7	156
Ministerstvo kultury	187	270	155	153	98,6	81,5	-35
Úřad vlády ČR	120	98 450	107	102	95,9	85,6	-17
Ministerstvo zdravotnictví	123	80	90	92	101,3	74,6	-31
církvím a náboženským společnostem	3 730	3 671	3 650	3 625	99,3	97,2	-106
z toho:							
Ministerstvo kultury	1 715	1 498	1 638	1 633	99,7	95,2	-82
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	1 030	1 045	1 057	1 031	97,5	100,1	1
Ministerstvo práce a sociálních věcí	936	1 043	895	898	100,4	96,0	-38
politickým stranám a hnutím (VPS)	554	530	1 100	1 013	92,1	182,8	459
společnostvím vlastníků jednotek	7	0	6	5	74,9	63,8	-3
z toho:							
Ministerstvo pro místní rozvoj	7	0	5	4	71,0	55,2	-3
ostatním neziskovým apod. organizacím	455	596	848	595	70,1	130,7	140
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	114	78	321	268	83,6	235,5	154
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	263	507	208	224	107,7	85,3	-39

Neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem

Neinvestiční transfery obecně prospěšným organizacím dosáhly **949,0 mil. Kč**, tj. o 5,9 % (o 52,5 mil. Kč) více proti rozpočtu po změnách, resp. schválenému rozpočtu navýšenému o 228,9 mil. Kč. Meziročně se tyto transfery zvýšily o 14,2 % (o 117,7 mil. Kč).

Z celku 51,1 % vyplatila kapitola **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, a to **485,1 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče 211,2 mil. Kč, na služby sociální prevence 61,8 mil. Kč, na aktivní politiku zaměstnanosti 39,4 mil. Kč, na projekty výzkumu, vývoje a inovací 3,4 mil. Kč, na dotace pro rodinu 5,4 mil. Kč, na sociální poradenství 21,8 mil. Kč, na sociální rehabilitace a na ostatní sociální péči a pomoc 23,8 mil. Kč, na podporu integrace cizinců 337 tis. Kč. V rámci financování společných programů ČR a EU bylo poskytnuto 117,5 mil. Kč, na Evropský rok boje proti chudobě 444 tis. Kč, atd.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** vyplatila **120,9 mil. Kč**, z toho dotaci Horské službě 110,0 mil. Kč, dále byly vyplaceny dotace na podporu výzkum, vývoje a inovací a dotace v rámci společných programů krytých státním rozpočtem a rozpočtem EU.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo obecně prospěšným společnostem celkem **119,2 mil. Kč**, z toho na podporu integrace cizinců 1,0 mil. Kč, na projekty v rámci Programu podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy 3,5 mil. Kč. V oblasti využití volného času dětí byly poskytnuty dotace ve výši 1,3 mil. Kč, na projekty vzdělávacích akcí k integraci Romů 1,8 mil. Kč, na projekty protidrogové prevence 1,6 mil. Kč, atd. Na vybrané projekty podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo obecně prospěšným organizacím uvolněno 26,7 mil. Kč

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo celkem **81,3 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc (36,7 mil. Kč), přímou humanitární pomoc (20,7 mil. Kč), na ostatní zahraniční pomoc (17,0 mil. Kč) a na zahraniční službu (6,9 mil. Kč).

Ministerstvo kultury uvolnilo **60,1 mil. Kč** – největší objem prostředků byl poskytnut obecně prospěšným společnostem v rámci výdajů na kulturní aktivity a na Program státní podpory profesionálních divadel, stálých symfonických orchestrů a pěveckých sborů.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** vyplatila obecně prospěšným společnostem **33,3 mil. Kč**, z toho na podporu čtyř projektů výzkumu, vývoje a inovací 15,8 mil. Kč, na program Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 14,6 mil. Kč, na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky 1,3 mil. Kč, na projekty spolufinancované v rámci finančních mechanismů EHP/Norsko 1,0 mil. Kč, atd.

Kapitola **Úřad vlády ČR** poskytla obecně prospěšným společnostem **16,6 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku připadlo 15,8 mil. Kč a na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 782 tis. Kč.

Ministerstvo průmyslu a obchodu uvolnilo **7,9 mil. Kč**, z toho 4,1 mil. Kč v rámci programu podpory výzkumu, vývoje a inovací, 2,0 mil. Kč na podporu mezinárodní spolupráce obecně prospěšné společnosti Český institut pro akreditaci, 1,8 mil. Kč v rámci programu úspory energií.

Grantová agentura ČR převedla obecně prospěšným společnostem **6,5 mil. Kč** na základě výsledků veřejných soutěží na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Ministerstvo zdravotnictví poskytlo celkem **5,6 mil. Kč**, z toho na protidrogovou problematiku téměř 1,1 mil. Kč, na Program Grantová agentura NNO 4,0 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 200 tis. Kč, na Národní program zdraví 356 tis. Kč.

Další kapitoly, které převedly neinvestiční prostředky obecně prospěšným společnostem, byly Všeobecná pokladní správa 2,0 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 5,6 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 2,7 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 1,5 mil. Kč, Ministerstvo obrany 550 tis. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 140 tis. Kč.

Neinvestiční transfery občanským sdružením

Transfery občanským sdružením dosáhly v roce 2010 celkem **4 145,7 mil. Kč**, tj. 40,1 % neinvestičních výdajů neziskovým a podobným organizacím celkem. Plněno bylo na 99,1 % rozpočtu po změnách (úspora 35,9 mil. Kč) při meziročním růstu o 0,9 % (o 37,1 mil. Kč).

Z celku nejvíce přijala občanská sdružení od kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí 1 649,0 mil. Kč**, z toho na služby sociální péče připadlo 426,1 mil. Kč, na služby sociální prevence 397,6 mil. Kč, výdaje aktivní politiky zaměstnanosti činily 173,4 mil. Kč, na sociální poradenství bylo poskytnuto 132,5 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči a pomoc 88,7 mil. Kč, na dotace pro rodinu 102,7 mil. Kč, na podporu integrace cizinců 4,8 mil. Kč, atd. Výdaje na společné programy EU a ČR dosáhly 314,0 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** uvolnila občanským sdružením celkem **1 490,5 mil. Kč**. Z celku 75,1 % představovaly dotace na sportovní reprezentaci (717,6 mil. Kč) a tělovýchovnou činnost (326,6 mil. Kč). Dotace na státní sportovní reprezentaci byly poskytnuty 86 sportovním svazům a 7 občanským sdružením zajišťujícím reprezentaci univerzitního a akademického technického sportu, zdravotně postižených sportovců, České obci sokolské a Českému olympijskému výboru. V oblasti využití volného času dětí byly poskytnuty dotace ve výši 159,2 mil. Kč, na projekty programu prevence kriminality 2,7 mil. Kč a na projekty protidrogové politiky 7,3 mil. Kč. Projekty OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost byly podpořeny částkou 212,5 mil. Kč, Program podpory vzdělávání národnostních menšin a multikulturní výchovy 7,0 mil. Kč, Program integrace romské komunity 6,2 mil. Kč, projekty podpory integrace cizinců 2,2 mil. Kč. Na podporu úspěšných projektů výzkumu, vývoje a inovací bylo určeno 47,5 mil. Kč; jednalo se o projekty v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, EHP/Norsko a v dalších programech vyhlašovaných MŠMT.

Neinvestiční transfery občanským sdružením z kapitoly **Ministerstvo kultury** dosáhly celkem **152,7 mil. Kč**, z toho největší objem prostředků byl poskytnut v rámci výdajů na kulturní aktivity (112,3 mil. Kč), dále na různé programy např. Program rozšiřování a přijímání informací v jazycích národnostních menšin (23,2 mil. Kč), Podpora kulturních aktivit národnostních menšin (8,5 mil. Kč), Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností (2,6 mil. Kč), Havárie střech památek (2,7 mil. Kč), Podpora projektů integrace příslušníků romské komunity (1,2 mil. Kč), atd. V rámci podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo poskytnuto 1,0 mil. Kč.

Úřad vlády ČR uvolnil občanským sdružením celkem **102,4 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku 60,0 mil. Kč, na podporu veřejných aktivit zdravotně postižených 22,6 mil. Kč, na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 18,2 mil. Kč a na Evropskou chartu regionálních či menšinových jazyků 1,7 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** převedla občanským sdružením v roce 2010 celkem **91,6 mil. Kč**, z toho v rámci Programu Grantová podpora NNO 67,5 mil. Kč, na projekty Ostatní specializované zdravotnické péče 7,4 mil. Kč, na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 9,2 mil. Kč, na protidrogovou politiku 3,0 mil. Kč, na Národní program zdraví 1,8 mil. Kč, na prevenci HIV/AIDS 1,5 mil. Kč, na výzkum, vývoj a inovace 1,3 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo občanským sdružením **79,4 mil. Kč**, z toho 19,4 mil. Kč na projekty realizované v rámci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO zaměřených zejména na problematiku změny klimatu, ochrany přírody a biologické rozmanitosti, životní prostředí a vlivy na lidské zdraví, zpracování odpadů, atd., na programy mj. Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 29,0 mil. Kč, Péče o krajinu 8,6 mil. Kč, Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny 1,4 mil. Kč, dále 6,3 mil. Kč připadlo na dotace NNO na koordinační projekty v ochraně přírody a krajiny a 5,0 mil. Kč byly využity v rámci programů finančních mechanismů EHP/Norsko.

Kapitola **Ministerstvo vnitra** poskytla **68,4 mil. Kč** na úseku požární ochrany, integrovaného záchranného systému, dobrovolnické služby, prevence kriminality, v záležitostech spojených s uprchlíky a azylanty, atd.

Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** poskytla celkem **65,8 mil. Kč**, z toho na rozvojovou zahraniční pomoc 26,4 mil. Kč, přímou humanitární pomoc 9,7 mil. Kč, ostatní zahraniční pomoc 18,0 mil. Kč a zahraniční služby 11,8 mil. Kč.

Z kapitoly **Ministerstvo zemědělství** čerpala občanská sdružení **47,9 mil. Kč**. Z celku připadlo 18,7 mil. Kč Českému svazu včelařů, 8,3 mil. Kč Českomoravské myslivecké jednotě, 6,3 mil. Kč Českému rybářskému svazu, po 2,2 mil. Kč Českému svazu chovatelů a Českému zahrádkářskému svazu, po 3,3 mil. Kč občanským sdružením Pomoc, Týn nad Vltavou a Neratov v Orlických horách, atd.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla občanským sdružením celkem **30,9 mil. Kč**. Jednalo se mj. o 24 občanských sdružení, která požádala kapitolu o dotaci na stanovený účel, např. Klub českých turistů (7,7 mil. Kč), Sdružení nájemníků ČR (3,9 mil. Kč), Sdružení bytových družstev a společenství vlastníků (téměř 1,4 mil. Kč), atd. Další prostředky byly určeny na program bezbariérové obce, na programy výzkumu, vývoje a inovací a na společné programy ČR a EU.

Z kapitoly **Ministerstvo průmyslu a obchodu** bylo občanským sdružením převedeno **21,1 mil. Kč**, z toho 12,7 mil. Kč na pět projektů pro pět občanských sdružení působících v oblasti ochrany spotřebitele, 8,4 mil. Kč v rámci programu úspory energií zejména na poradenskou činnost, na pořádání konferencí a odborných seminářů, na publikace, apod.

Ministerstvo obrany převedlo ze svého rozpočtu **18,2 mil. Kč** deseti občanským sdružením, z toho 15,4 mil. Kč Československé obci legionářské a 1,0 mil. Kč Svazu pomocných technických praporů ČR PTP.

Ministerstvo dopravy poskytlo **11,2 mil. Kč** občanským sdružením v oblasti civilního letectví, z toho Letecké amatérské asociaci ČR 7,0 mil. Kč a Aeroklubu 4,2 mil. Kč, která jsou podle zákona č. 49/1997 Sb. pověřena ověřováním letové způsobilosti sportovních létajících zařízení, způsobilosti jejich uživatelů vč. evidence a vydávání příslušných dokladů, apod.

Kapitola **Všeobecná pokladní správa** uvolnila celkem **308,7 mil. Kč**. V oblasti českého sportu a tělovýchovy bylo občanským sdružením poskytnuto 270,0 mil. Kč, z toho Českému svazu tělesné výchovy 183,6 mil. Kč, České obci sokolské 36,6 mil. Kč, České asociaci sport pro všechny 15,0 mil. Kč, Autoklubu ČR 10,8 mil. Kč, Sdružení sportovních svazů 9,6 mil. Kč, Českému olympijskému výboru 5,4 mil. Kč, Českému střeleckému svazu, atd. Dále připadlo např. Českému svazu bojovníků za svobodu 6,8 mil. Kč, Konfederaci politických vězňů 7,0 mil. Kč, Masarykovu demokratickému hnutí 1,7 mil. Kč, atd.

Neinvestiční prostředky občanským sdružením poskytly i další kapitoly státního rozpočtu - Akademie věd ČR 6,3 mil. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 1,3 mil. Kč, Grantová agentura ČR 460 tis. Kč, atd.

Neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem

Na neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem bylo v roce 2010 **uvolněno celkem 3 624,8 mil. Kč**, tj. 99,3 % rozpočtu po změnách (úspora 25,0 mil. Kč), při meziročním poklesu o 2,8 % (o 105,7 mil. Kč). Z celku 98,3 % představovaly výdaje kapitol Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstvo práce a sociálních věcí.

V kapitole **Ministerstvo kultury** neinvestiční transfery církvím a náboženským společnostem dosáhly v roce 2010 celkem **1 633,3 mil. Kč**, tj. 45,1 % celkových výdajů v této oblasti. Z celku výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností činily 1 458,4 mil. Kč, z toho platy duchovních vč. pojistného 1 331,5 mil. Kč. Na provozní náklady církví a náboženských společností bylo vyplaceno 83,1 mil. Kč, na opravu církevního majetku 24,5 mil. Kč, na program Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny církví a náboženských společností 19,4 mil. Kč, atd.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo v této oblasti celkem **1 031,1 mil. Kč**. Kapitola zabezpečuje těmito transfery zejména finanční prostředky školám a školským zařízením, jejichž zřizovateli jsou církve nebo náboženské společnosti registrované podle zákona č. 3/2002 Sb. v platném znění. Financována jsou školská zařízení a školy různého charakteru, od škol mateřských, přes základní, speciální, střední a vyšší odborné až po střediska mládeže. V roce 2010 působilo v ČR 119 církevních škol, předškolních a školských zařízení, z nich 118-ti bylo poskytnuto celkem 1 027,8 mil. Kč, z toho provozní dotace celkem 1 001,8 mil. Kč. Další účelové dotace byly poskytnuty např. na rozvojové programy (16,6 mil. Kč), na projekty protidrogové prevence (204 tis. Kč), na projekt „Šablony“ v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost (8,6 mil. Kč), soutěže (88 tis. Kč). Prostředky ve výši 3,3 mil. Kč byly poskytnuty církevním a náboženským společnostem mimo církevní školství.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem v rámci kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** byly vykázány v celkové výši **898,5 mil. Kč**, z toho bylo určeno 619,0 mil. Kč na služby sociální péče, 126,5 mil. Kč na sociální prevenci, 46,9 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti, 30,9 mil. Kč na sociální poradenství, 14,9 mil. Kč na podporu rodiny, 10,7 mil. Kč na sociální rehabilitace a ostatní péči a pomoc, atd.; 48,6 mil. Kč bylo určeno na společné programy ČR a EU.

Ministerstvo zahraničních věcí poskytlo církvím a náboženským společnostem **33,0 mil. Kč** na rozvojovou zahraniční pomoc (17,4 mil. Kč), přímou humanitární pomoc (12,2 mil. Kč) a ostatní zahraniční pomoc (3,4 mil. Kč).

Úřad vlády ČR převedl **9,5 mil. Kč**, z toho na protidrogovou politiku 5,3 mil. Kč a na prevenci sociálního vyloučení a komunitní práce 4,0 mil. Kč.

Ministerstvo životního prostředí převedlo církvím a náboženským společnostem celkem **2,5 mil. Kč**, z toho v rámci programu Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 2,4 mil. Kč na ošetření stromů, dosadby dřevin a rekonstrukce zahrad, 102 tis. Kč bylo využito v rámci Programu péče o krajinu.

Z kapitoly **Ministerstvo zdravotnictví** bylo církvím a náboženským společnostem uvolněno **2,0 mil. Kč**, z toho na Program vyrovnaných příležitostí pro zdravotně postižené 944 tis. Kč,

na protidrogovou politiku 342 tis. Kč, na Národní program zdraví 80 tis. Kč a na ostatní speciální zdravotnickou péči 678 tis. Kč.

Další prostředky poskytly kapitoly Ministerstvo vnitra poskytlo 8,7 mil. Kč, Všeobecná pokladní správa a Ministerstvo pro místní rozvoj po 2,6 mil. Kč, Ministerstvo spravedlnosti 550 tis. Kč, Ministerstvo obrany 300 tis. Kč.

Příspěvek politickým stranám a politickým hnutím

Ministerstvo financí **vyplatilo** v roce 2010 politickým stranám a politickým hnutím prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa ze státního rozpočtu celkem **1 013,3 mil. Kč**, z toho 1 011,3 mil. Kč na příspěvek na činnost v roce 2010 a příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu konané v květnu 2010.

Tabulka č. 42 – Příspěvky politickým stranám a politickým hnutím (v tis. Kč)

politická strana / politické hnutí	příspěvek na činnost			% z celkového počtu platných hlasů ve volbách do PSP v 05/2010	příspěvek na úhradu volebních nákladů	Příspěvky vyplacené celkem
	stálý příspěvek	příspěvek na mandát	celkem			
	1	2	3=1+2		5	6=3+5
Celkem	67 600	441 467	509 067	95,98	502 200	1 013 267
z toho						
ČSSD	10 000	159 075	169 075	22,08	115 527	284 602
ODS	10 000	142 783	152 783	20,22	105 779	258 562
KSČM	10 000	55 825	65 825	11,27	58 977	124 802
TOP 09	6 667	26 450	33 117	16,70	87 383	120 500
Věci veřejné	6 667	14 400	21 067	10,88	56 913	77 980
KDU-ČSL	9 300	25 025	34 325	4,39	22 972	57 297
Strana práv občanů Zemanovci	5 867	0	5 867	4,33	22 653	28 520
Suverenita - blok Jany Bobošíkové,	4 933	0	4 933	3,67	19 215	24 148
Strana zelených	4 167	4 250	8 417	2,44	12 783	21 200
SNK Evropské demokraté	0	3 083	3 083	x	0	3 083
Severočeši.cz *)	0	4 450	4 450	x	0	4 450

*) vč. příspěvku na činnost za 1. a 2. pololetí 2009 ve výši 2 000 tis. Kč.

Příspěvek politickým stranám a politickým hnutím (dále jen strany a hnutí) na činnost v roce 2010, vyplacený ze státního rozpočtu podle § 20 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, činil **509,1 mil. Kč**. Dále byl vyplacen příspěvek na činnost politickému hnutí Severočeši.cz ve výši **2,0 mil. Kč** za 1. a 2. pololetí 2009, a to na základě zjištění Poslanecké sněmovny, že doplněná výroční finanční zpráva za rok 2008 je úplná, čímž byla splněna podmínka pro výplatu tohoto příspěvku. Příspěvek na činnost zahrnuje stálý příspěvek a příspěvek na mandát. Stálý příspěvek činí ročně 6,0 mil. Kč pro stranu a hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny 3 % hlasů a 200 tis. Kč za každých i započatých 0,1 % hlasů (obdrží-li strana či hnutí více než 5 % hlasů, příspěvek se nezvyšuje). Příspěvek na mandát poslance a senátora činí ročně 900 tis. Kč a na mandát člena zastupitelstva kraje a člena zastupitelstva hl. m. Prahy 250 tis. Kč. Z celku stálý příspěvek dosáhl 67,6 mil. Kč a příspěvek na činnost v roce 2010 na mandát 466,7 mil. Kč (v tom 184,9 mil. Kč poslanci, 72,3 mil. Kč senátoři, 166,5 mil. Kč zastupitelé krajů, 17,8 mil. Kč zastupitelé hl.m. Prahy). Celkové plnění dosáhlo 96,4 % při meziročním růstu o 4,9 % (o 21,8 mil. Kč), když byly zohledněny výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v květnu 2010 – v měsíci konání voleb podle výše uvedeného zákona obdrží politická strana a politické hnutí příspěvek propočtený z výsledků voleb toho volební období, jehož výše je pro ně výhodnější.

Příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které se konaly ve dnech 28. a 29. května 2010, byl do státního rozpočtu výdajů zahrnut na

základě usnesení vlády č. 54/2010 ve výši 570,0 mil. Kč. Stranám a hnutím byl vyplacen v celkové hodnotě **502,2 mil. Kč**, tj. na 88,1 %, když výši jeho plnění ovlivnila 62,6% volební účast. Podle § 85 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, se za každý odevzdaný hlas uhradilo ze státního rozpočtu 100 Kč straně, hnutí nebo koalici, které ve volbách získaly nejméně 1,5 % z celkového počtu platných hlasů.

Neinvestiční transfery společenstvím vlastníků jednotek

Společenství vlastníků jednotek získala v roce 2010 celkem **4,5 mil. Kč**, plněno bylo o 25,1 % (o 1,5 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách. Meziročně se výdaje snížily o 36,2 % (o 2,6 mil. Kč). Z celku kapitola Ministerstvo pro místní rozvoj poskytla 3,7 mil. Kč na program Podpora oprav domovních olověných rozvodů a kapitola Ministerstvo kultury 808 tis. Kč použila v oblasti památkové péče.

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím, tj. organizacím, které nejsou zařaditelné pod některé z předchozích, např. nadacím, tuzemským svazům a spolkům apod., byly vykázány v celkové částce **594,7 mil. Kč**, tj. o 29,9 % (o 253,2 mil. Kč) méně než stanovil rozpočet po změnách, resp. schválený rozpočet navýšený o 252,2 mil. Kč. Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 30,7 % (o 139,6 mil. Kč).

Např. kapitolami **Ministerstvo práce a sociálních věcí** bylo uvolněno **268,0 mil. Kč**, z toho 251,7 mil. Kč na společné programy ČR a EU a 16,3 mil. Kč na aktivní politiku zaměstnanosti; **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** **224,5 mil. Kč**, z toho na řešení projektů výzkumu, vývoje a inovací 215,1 mil. Kč; **Grantová agentura ČR** **21,6 mil. Kč** účelových prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací; **Ministerstvo průmyslu a obchodu** **17,6 mil. Kč**, z toho na podporu výzkumu, vývoje a inovací v rámci OP Podnikání a inovace 17,4 mil. Kč; **Ministerstvo kultury** **15,1 mil. Kč** zejména v rámci výdajů na kulturní aktivity a Programu zachrany architektonického dědictví; **Ministerstvo pro místní rozvoj** **8,1 mil. Kč**, z toho 5,4 mil. Kč v rámci společných programů EU a ČR, dále na dotaci pro Svaz měst a obcí 2,3 mil. Kč a 450 tis. Kč pro Národní síť zdravých měst; **Ministerstvo zdravotnictví** **3,0 mil. Kč**, z toho na výzkum, vývoj a inovace 2,9 mil. Kč; **Ministerstvo zahraničních věcí** **2,0 mil. Kč**, z toho na zahraniční pomoc (1,8 mil. Kč), atd.

2.3.4. Refundace poloviny náhrady mzdy v souvislosti s nemocenským pojištěním

Polovina náhrady mzdy za dobu dočasné pracovní neschopnosti, kterou zaměstnavatel poskytl zaměstnanci podle § 192 až 194 zákoníku práce, je hrazena ze státního rozpočtu, resp. kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí, zaměstnavateli podle § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 189/2006 Sb., a je zúčtována mezi zaměstnavatelem a příslušnou okresní správou sociálního zabezpečení v rámci odvodu pojistného.

Na rok 2010 stanovil schválený státní rozpočet výši uvedené refundace na 2,0 mld. Kč, v průběhu roku byl snížen o 349,7 mil. Kč (ve schváleném rozpočtu na rok 2009 tento výdaj zahrnut nebyl, v průběhu roku byl rozpočet navýšen na 1,5 mld. Kč, které byly čerpány na 95,8 %). V roce 2010 bylo **zaměstnavatelům refundováno 1,5 mld. Kč**, tj. o 9,1 % méně než stanovil rozpočet po změnách (úspora 152,3 mil. Kč); meziročně se tyto výdaje zvýšily o 7,2 % (o 101,4 mil. Kč).

2.3.5. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují zejména transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 43 – Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚSTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně celkem	92 217	89 203	86 983	89 769	103,2	97,3	-2 449
z toho:							
- neinvestiční transfery státním fondům	40 647	36 891	34 040	36 880	108,3	90,7	-3 767
z toho: SZIF (MZe)	34 344	28 578	26 286	30 505	116,1	88,8	-3 839
SFDI (MD)	6 166	8 312	7 738	6 160	79,6	99,9	-6
- transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	48 704	52 116	52 743	52 714	99,9	108,2	4 010
z toho: platby státu za st. pojištění	48 673	52 099	52 729	52 700	99,9	108,3	4 027

Neinvestiční transfery státním fondům

Neinvestiční transfery státním fondům byly ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 zahrnuty v částce 36,9 mld. Kč při plánovaném meziročním navýšení o 15,1 % (o 4,8 mld. Kč), proti skutečnosti 2009 se však měly snížit o 9,2 % (o 3,8 mld. Kč). Z celku 28,6 mld. Kč rozpočtovaných prostředků připadlo na Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), tj. proti schválenému rozpočtu roku 2009 navýšení o 0,9 % (o 268,4 mil. Kč), proti skutečnosti 2009 naopak značné snížení, a to o 16,8 % (o 5,8 mld. Kč). Pro Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) bylo ve schváleném rozpočtu vyčleněno 8,3 mld. Kč neinvestičních prostředků, tj. více než dvojnásobek než ve schváleném rozpočtu roku 2009 (o 4,6 mld. Kč více), proti skutečnosti roku 2009 se tyto výdaje měly zvýšit o 34,8 % (o 2,1 mld. Kč). Rozpočet neinvestičních transferů státním fondům celkem byl v průběhu roku snížen téměř o 2,9 mld. Kč, z toho o 2,3 mld. Kč ve prospěch kapitálových výdajů pro SZIF. **Převedeno** bylo celkem **36,9 mld. Kč** neinvestičních prostředků, tj. o 8,3 % více než stanovil rozpočet po změnách (překročení o 2,8 mld. Kč) při meziročním poklesu o 9,3 % (téměř o 3,8 mld. Kč).

Ministerstvo zemědělství převedlo Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu celkem 30,5 mld. Kč neinvestičních prostředků, tj. 16,1 % (o 4,2 mld. Kč) více, než stanovil rozpočet po změnách. Z celku 1,2 mld. Kč činily dotace na činnost tohoto fondu a 250,0 mil. Kč na podporu jeho marketingové činnosti (překročení výdajů o 150,0 mil. Kč bylo kryto prostředky z Pozemkového fondu); ve smyslu usnesení vlády č. 552/2010 bylo ve správních výdajích SZIF vázáno 36,8 mil. Kč. Zbývající neinvestiční prostředky byly určeny na financování programů Společné zemědělské politiky¹², když celkové výdaje na tyto programy v roce 2010, tj. vč. investičních, dosáhly 35,6 mld. Kč.

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla neinvestiční prostředky **Státnímu fondu dopravní infrastruktury** ve výši **6,2 mld. Kč**, tj. o 20,4 % méně než určoval rozpočet po změnách při úspoře 1,6 mld. Kč (vázáni prostředků podle usnesení vlády č. 552/2010 činilo 1,2 mld. Kč); v porovnání s rokem 2009 bylo čerpání nižší o 6,3 mil. Kč. Z celku 4,4 mld. Kč připadlo na vyrovnání deficitu příjmů a výdajů rozpočtu v roce 2010, dále 368,3 mil. Kč představovaly prostředky v rámci OP Doprava a 140,5 mil. Kč úvěrové prostředky EIB; prostředky z nároků z nespotřebovaných výdajů minulého roku činily 60,8 mil. Kč. Rovněž byly uvolněny finanční prostředky v rámci dluhopisového programu podle zákona č. 220/2003 Sb. ve výši 170,00 mil. Kč, dluhopisového programu na úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2009 ve výši 556,3 mil. Kč, dluhopisového programu na úhradu škod způsobených povodněmi v roce 2010 ve výši 354,8 mil. Kč (povolené překročení rozpočtu) a na odstranění škod vzniklých vlivem povodní v Libereckém a Ústeckém kraji v částce 175,8 mil. Kč.

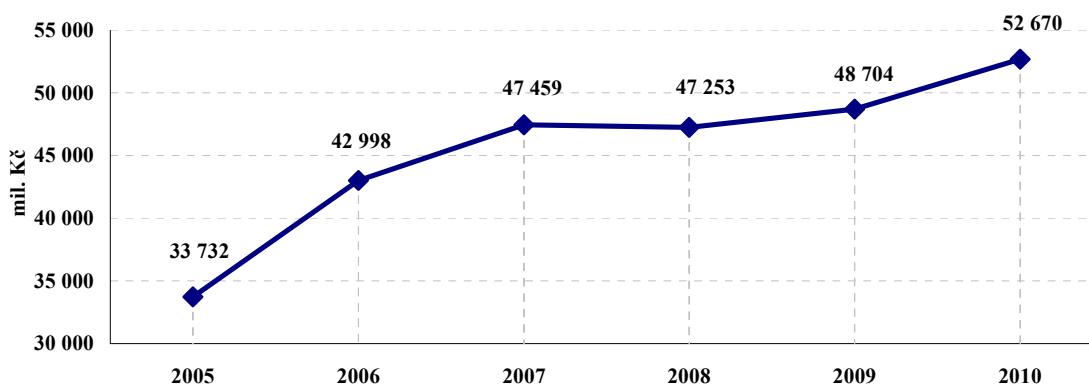
¹² Podrobné údaje o Společné zemědělské politice jsou uvedeny v části VI. Zprávy.

Kapitola **Ministerstvo životního prostředí** převedla **Státnímu fondu životního prostředí** celkem **214,6 mil. Kč** neinvestičních prostředků v rámci programu 115 150 Technická asistence OP ŽP na akce zajišťující výkonnou strukturu OP Životní prostředí. Ve schváleném rozpočtu na rok 2010 nebyl převod neinvestičních prostředků tomuto státnímu fondu stanoven. Během roku mu byly přiděleny rozpočtové prostředky v částce 17,1 mil. Kč, ze kterých bylo čerpáno 3,7 mil. Kč, zbývajících 210,8 mil. Kč bylo čerpáno z nároků z nespotřebovaných výdajů v minulých letech.

Neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především **platby státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel** (nevýdělečně činné osoby uvedené v zákoně č. 48/1997 Sb. v platném znění). Schválený státní rozpočet ve výši 52,1 mld. Kč předpokládal 9,9% meziroční růst výdajů (navýšení o 4,7 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti 2009 pak 7,0% zvýšení (o 3,4 mld. Kč více). Stanovení rozpočtu vycházelo z vyměřovacího základu daného v § 3c zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ve výši 5 355 Kč a následně z výpočtu platby státu za dotčenou osobu a měsíc v částce 723 Kč, tj. o 46 Kč více než v roce 2009 a 2008. Vzhledem k růstu počtu státních pojištěnců převážně v kategorii „uchazeč o zaměstnání v evidenci úřadu práce“ (meziroční nárůst o 22 tis. osob) a v kategorii „důchodce“ (o 66 tis. osob), byl státní rozpočet tohoto mandatorního výdaje navýšen o 630,0 mil. Kč, a to snížením rozpočtu na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle hrubého národního důchodu. Za leden až prosinec 2010 bylo za státní pojištěnce **zapláceno** na zvláštní účet všeobecného zdravotního pojištění celkem **52,7 mld. Kč**, tj. 99,9 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 8,3 % (o 4,0 mld. Kč). Platby v průběhu roku probíhaly rovnoměrně, žádná nebyla předsunuta.

Graf č. 16 – Platba státu do systému všeobecného zdravot. pojištění v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Dále byly do této skupiny výdajů zahrnuty prostředky převedené z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně ČR, resp. Fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a Fondu pro úhradu preventivní péče, v souladu s vyhláškou č. 41/2000 Sb., kterou se stanoví podrobné podmínky tvorby a užití finančních prostředků na úhradu zdravotní péče hrazené nad rámec veřejného zdravotního pojištění, a to v částce **14,0 mil. Kč**, tj. celá částka rozpočtu sníženého o 2,5 mil. Kč; stejná částka byla poskytnuta v roce 2009.

2.3.6. Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně ve výši 126,7 mld. Kč se na běžných výdajích schváleného rozpočtu 2010 podílely 11,8 %. Ten předpokládal meziroční pokles výdajů o 7,6 % (o 10,4 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2009 a o 2,1 % (o 2,7 mld. Kč) proti skutečnosti 2009. V průběhu roku byl rozpočet navýšen celkem o 8,1 mld. Kč, z toho u tzv. účelových dotací o 6,8 mld. Kč, když největší objem připadl kapitálům Ministerstvo pro místní rozvoj (navýšení rozpočtu o 3,6 mld. Kč) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (2,7 mld. Kč), atd. Do rozpočtu byly dodatečně zařazeny i prostředky určené regionálním radám regionů soudržnosti ve výši 1,3 mld. Kč. **Převáděno** územním rozpočtům bylo celkem **132,4 mld. Kč**, tj. 12,4 % všech běžných prostředků čerpaných ze státního rozpočtu v roce 2010. Plněno bylo na 98,3 % rozpočtu po změnách (úspora 2,3 mld. Kč) při meziročním růstu o 2,3 % (o 3,0 mld. Kč). Z celku obcím připadlo 54,1 mld. Kč a krajům 77,0 mld. Kč.

Tabulka č. 44 - Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	129 366	126 653	134 732	132 399	98,3	102,3	3 033
z toho:							
- obcím	48 310	48 363	54 014	54 094	100,1	112,0	5 783
v tom: souhrnný dotační vztah	9 635	11 924	11 924	11 924	100,0	123,7	2 288
účelové dotace	38 675	36 439	42 091	42 170	100,2	109,0	3 495
z toho: sociální dávky*)	24 649	24 679	25 759	25 704	99,8	104,3	1 055
- krajům	80 160	78 289	79 401	76 964	96,9	96,0	-3 196
v tom: souhrnný dotační vztah	1 179	1 176	1 176	1 176	100,0	99,8	-3
účelové dotace	78 981	77 112	78 225	75 788	96,9	96,0	-3 193
- regionálním radám	866	0	1 278	1 308	102,3	151,1	443

*) ve sloupcích skutečnost 2008 a skutečnost 2009 jsou uvedeny transfery kapitoly MPSV obcím prostřednictvím krajů; skutečně bylo obcemi vyplaceno na sociální dávky v roce 2009 celkem 24 239 mil. Kč a v roce 2010 celkem 25 273 mil. Kč

V přílohách č. 5 až 7 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2010 bylo vyčleněno téměř 13,1 mld. Kč na transfery poskytované územním celkům **v rámci souhrnného dotačního vztahu**, tj. o 20,6 % (o 2,2 mld. Kč) více než ve schváleném rozpočtu roku 2009 a o 21,1 % více než činila skutečnost roku 2009 (o 2,3 mld. Kč). Meziroční navýšení se týkalo především příspěvku na výkon státní správy, cílem bylo přispět k odstranění existujících disproporcí mezi velikostí výdajů na financování agend státní správy a příjmy na jejich krytí. Vyčerpána byla celá rozpočtovaná částka, tj. **13,1 mld. Kč**. Z celku **obcím** bylo uvolněno **10,8 mld. Kč** na příspěvek na výkon státní správy (9,2 mld. Kč), na příspěvek na školství (1,4 mld. Kč), na dotace na vybraná zdravotnická zařízení (36,9 mil. Kč) a na dotace na výkon zřizovatelských funkcí převedených z okresních úřadů (231,6 mil. Kč). Hlavní město **Praha** získalo **1,1 mld. Kč**, z toho na příspěvek na výkon státní správy 988,7 mil. Kč a na příspěvek na školství 141,1 mil. Kč. Výdaje obcím a hl.m. Praze celkem (11,9 mld. Kč) se meziročně zvýšily o 23,1 % (o 2,2 mld. Kč). **Kraje** obdržely příspěvek na výkon státní správy v částce **1,2 mld. Kč**, který byl na stejné úrovni roku 2009 (meziroční pokles o 0,2 %, tj. o 2,7 mil. Kč). Finanční prostředky krajům, obcím a hl. m. Praze v rámci souhrnného dotačního vztahu byly uvolněny z kapitoly **Všeobecná pokladní správa**.

Neinvestiční transfery obcím a krajům **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové) byly ve schváleném rozpočtu na rok 2010 zahrnuty ve výši 113,6 mld. Kč, tj. 95,5 % schváleného rozpočtu roku 2009 (o 5,4 mld. Kč méně) a 96,5 % skutečných výdajů roku 2009 (o 4,1 mld. Kč méně). **Převáděno obcím a krajům** bylo celkem **118,0 mld. Kč**, tj. přibližně stejná částka jako v roce 2009 (navýšení o 301,6 mil. Kč), čerpáno bylo 98,0 %

rozpočtu po změnách, úspora činila téměř 2,4 mld. Kč). Z celku **obce** obdržely **42,2 mld. Kč**, tj. o 79,5 mil. Kč více proti rozpočtu po změnách, resp. schválenému rozpočtu navýšenému o 5,7 mld. Kč, meziročně bylo dosaženo navýšení o 9,0 % (o 3,5 mld. Kč). **Kraje** získaly **75,8 mld. Kč**, tj. 96,9 % rozpočtu po změnách při úspoře 2,4 mld. Kč při meziročním poklesu o 4,0 % (o 3,2 mld. Kč). Na celkových účelových dotacích obcím a krajům se 98,8 % (116,6 mld. Kč) podílely kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy a Všeobecná pokladní správa.

Z rozpočtu kapitoly **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** bylo do rozpočtů krajů a obcí převedeno celkem **80,1 mld. Kč**, z toho krajům 71,0 mld. Kč a obcím 9,1 mld. Kč. Většina těchto prostředků (90,1 %) byla určena na přímé vzdělávací náklady pro školy, předškolní a školská zařízení zřízená kraji a obcemi podle zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pro tato zařízení v kompetenci obcí bylo poskytnuto 44,0 mld. Kč a v kompetenci krajů 29,7 mld. Kč. Dotace soukromému školství pro 620 organizací byly poskytnuty prostřednictvím krajů ve výši téměř 4,1 mld. Kč. Další neinvestiční prostředky z této kapitoly byly prostřednictvím krajů uvolněny na různé rozvojové programy v částce 900,4 mil. Kč, na programy prevence proti kriminalitě 2,2 mil. Kč, na programy protidrogové prevence 4,1 mil. Kč, na pořádání soutěží 25,8 mil. Kč, na projekty integrace romské komunity 8,3 mil. Kč, na projekty vzdělávání národnostních menšin 1,5 mil. Kč, atd. Na projekty v rámci OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost bylo obcím a krajům uvolněno celkem téměř 1,4 mld. Kč.

Neinvestiční prostředky ve výši **28,5 mld. Kč** byly poukázány obcím a krajům z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí**. Z celku bylo obcím převedeno 27,1 mld. Kč, z toho na sociální dávky přes 25,7 mld. Kč (19,8 mld. Kč na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a 5,9 mld. Kč na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým), dále bylo uvolněno na aktivní politiku zaměstnanosti 1,2 mld. Kč, na příspěvek zřizovatelům zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 100,0 mil. Kč, na služby sociální péče 73,0 mil. Kč, na společné programy EU a ČR 24,6 mil. Kč, atd. Kraje obdržely 1,3 mld. Kč, z toho na společné programy EU a ČR 1,2 mld. Kč a na příspěvek pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc 76,7 mil. Kč.

Ministerstvo pro místní rozvoj uvolnilo krajům a obcím téměř **3,0 mld. Kč**, z celku obcím 2,9 mld. Kč, z toho na programy Povodně 2006 – Obnova obecního a krajského majetku 1,7 mld. Kč, Podpora regenerace panelových sídlišť 8,6 mil. Kč, Podpora při zajišťování dočasného náhradního ubytování 87,8 mil. Kč Podpora regionálního rozvoje 92,9 mil. Kč, zbývající prostředky byly určeny na společné programy EU a ČR. Kraje obdržely 121,7 mil. Kč, z toho nenávratná finanční pomoc – povodně 2010 činila 112,9 mil. Kč, atd.

Ministerstvo dopravy převedlo obcím a krajům částku **2,8 mld. Kč**, z toho 2,6 mld. Kč jako dotace na úhradu prokazatelné ztráty ze závazku veřejné služby ve veřejné drážní osobní dopravě (2,4 mld. Kč bylo poskytnuto krajům a 0,2 mld. Kč hl. m. Praze), dále 165,1 mil. Kč šlo na úhradu zvýšených výdajů za čekání řidičů mezi spoji veřejné linkové autobusové dopravy (162,2 mil. Kč krajům a 2,9 mil. Kč hl.m. Praze).

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **2,2 mld. Kč**, z toho obcím připadlo 1,7 mld. Kč. Z celku bylo poskytnuto 739,4 mil. Kč jako dotace na činnosti vykonávané obcemi s rozšířenou působností v oblasti sociálně právní ochrany dětí, 212,2 mil. Kč na navýšení příspěvku na výkon státní správy v oblasti sociálních služeb pro obce s rozšířenou působností a hl. m. Prahu, 129,5 mil. Kč představovaly výdaje stanovené zvláštními zákony nebo dalšími právními předpisy (např. 58,6 mil. Kč na náhradu škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy v souladu se zákonem č. 115/2000 Sb., ve znění pozdějších

předpisů 32,5 mil. Kč na úhradu nákladů spojených s preventivními opatřeními zabráňujícími vzniku a šíření onemocnění tuberkulózou v souladu se zákonem č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů), 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod, 3,7 mil. Kč na řešení aktuálních problémů územních celků, 662,9 mil. Kč činil převod prostředků na výdaje na volby, atd.

Regionální rady regionů soudržnosti obdržely ze státního rozpočtu, resp. z kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj, **1,3 mld. Kč** (o 2,3 %, tj. o 30,0 mil. Kč více než stanovil rozpočet po změnách) a o 51,2 % (o 442,7 mil. Kč) více než v roce 2009. Prostředky byly použity na regionální operační programy rozličných regionů soudržnosti.

Podrobné hodnocení neinvestičních transferů územním samosprávným celkům je uvedeno v sešitu F, část II „Výsledky hospodaření územních rozpočtů“.

2.3.7. Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši 50,3 mld. Kč, tj. o 6,6 % (o 3,5 mld. Kč) méně proti rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti roku 2009 o 13,4 mld. Kč (o 7,8 mld. Kč) méně. Rozpočet byl v průběhu roku zvýšen celkem o 6,1 mld. Kč; **čerpáno bylo 57,2 mld. Kč**, tj. o 1,5 % (o 828,0 mil. Kč) více než stanovil rozpočet po změnách, při meziročním poklesu o 1,5 % (o 853,1 mil. Kč).

Následující tabulka ukazuje změny státního rozpočtu transferů příspěvkovým a podobným organizacím na rok 2010 a jeho čerpání v souhrnu a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 45 - Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím (v mil. Kč)

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Index 2010/2009	Rozdíl 2010-2009
	1	schválený 2	po změnách 3	4	5=(4:3)	6=(4:1)	7=(4-1)
Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím celkem	58 034	50 259	56 353	57 181	101,5	98,5	-853
v tom:							
příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím	15 858	14 893	15 738	15 944	101,3	100,5	86
z toho:							
Ministerstvo kultury	3 859	3 677	3 699	3 631	98,2	94,1	-228
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	3 593	4 690	3 303	3 516	106,5	97,9	-77
Ministerstvo obrany	2 150	1 495	2 444	2 447	100,1	113,8	297
Ministerstvo životního prostředí	1 411	1 014	1 336	1 317	98,6	93,4	-94
Ministerstvo zdravotnictví	1 344	1 116	1 012	1 022	101,0	76,1	-321
Ministerstvo průmyslu a obchodu	638	575	702	822	117,2	128,8	184
transfery vysokým školám	30 103	25 502	29 046	29 624	102,0	98,4	-479
z toho:							
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	28 147	25 321	27 130	27 748	102,3	98,6	-398
Grantová agentura ČR	955	0	1 038	1 038	100,0	108,8	84
transfery školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	7	6	19	6	31,6	83,0	-1
transfery veřejným výzkumným institucím	7 201	5 640	6 638	6 764	101,9	93,9	-437
z toho:							
Akademie věd ČR	4 354	4 353	3 820	3 766	98,6	86,5	-588
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	967	698	913	1 089	119,2	112,6	122
Grantová agentura ČR	627	0	767	767	100,0	122,4	140
Ministerstvo zemědělství	680	412	621	611	98,5	89,9	-69
transfery veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi (MPSV)	13	15	2	2	89,0	13,2	-11
transfery cizím příspěvkovým organizacím	4 852	4 202	4 911	4 841	98,6	99,8	-10
z toho:							
Ministerstvo práce a sociálních věcí	4 659	4 099	4 743	4 666	98,4	100,2	7
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	87	84	89	96	107,7	110,0	9

Neinvestiční příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím

Příspěvkovým organizacím zřízeným v rámci příslušných kapitol státního rozpočtu byly převedeny neinvestiční prostředky v celkové výši **15,9 mld. Kč**, tj. 101,3 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 0,5 % (o 86,4 mil. Kč). Od 1.1.2010 jsou tyto finanční prostředky ústředními orgány státní správy rozpočtovány podle § 54 odst. 1 písm. a) rozpočtových pravidel, jako **příspěvky** na činnost a podle § 54 odst. 1 písm. e) a písm. f) jako úhrada provozních nákladů v rámci společných programů EU a ČR a projektů finančních mechanismů a podle zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací jako **dotace**.

Ministerstvo kultury poskytlo 30-ti zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **3 630,9 mil. Kč**. Z toho příspěvky ve výši 3 225,4 mil. Kč, ze kterých bylo použito na provoz divadel 613,4 mil. Kč, muzeí a galerií 1 156,7 mil. Kč, památkových ústavů 693,9 mil. Kč, na knihovnictví 401,9 mil. Kč, na hudební činnost 97,4 mil. Kč, na filmovou tvorbu a kina 31,5 mil. Kč, na obnovu kulturních památek 74,3 mil. Kč, atd. Dotace těmto organizacím dosáhly celkem 405,5 mil. Kč, z toho pro muzea a galerie 135,8 mil. Kč a památkové ústavy 166,6 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy poskytlo zřízeným organizacím celkem **3 516,2 mil. Kč**. Příspěvek na provoz byl poskytnut ve výši 2 890,3 mil. Kč, dotace ve výši 625,9 mil. Kč. Z celkově poskytnuté částky bylo 69,7 % použito na mzdové prostředky a související odvody. Uvedené částky byly určeny pro celkem 88 subjektů, z toho 73 v regionálním školství (výchovné a diagnostické ústavy) a 15 ostatních přímo řízených organizací (výzkumné ústavy, knihovny, pedagogické muzeum, vzdělávací centra, atd.).

Ministerstvo obrany uvolnilo **2 447,0 mil. Kč** celkem pro 9 zřízených příspěvkových organizací, z toho pro vojenské nemocnice v Praze, Brně a Olomouci 981,2 mil. Kč, Ústav leteckého zdravotnictví Praha 76,9 mil. Kč, pro Vojenská lázeňská a rekreační zařízení 492,4 mil. Kč, pro Správu vojenského bytového fondu 864,1 mil. Kč; zbývající prostředky byly určeny pro příspěvkové organizace, které plnily úkoly přípravy ke státní sportovní reprezentaci v působnosti kapitoly.

Ministerstvo životního prostředí vydalo na příspěvky a dotace zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 317,1 mil. Kč**, z toho kromě příspěvků na činnost 949,8 mil. Kč byly vynaloženy prostředky např. na institucionální podporu výzkumu, vývoje a inovací 85,4 mil. Kč, na účelovou podporu projektů výzkumu, vývoje a inovací 54,2 mil. Kč, na Program péče o krajinu 15,0 mil. Kč, na programové financování 200,0 mil. Kč, na projekty EHP/Norsko 6,8 mil. Kč, atd.

Ministerstvo zdravotnictví převedlo zřízeným příspěvkovým organizacím celkem **1 022,3 mil. Kč**, z toho fakultním nemocnicím 99,4 mil. Kč, zdravotním ústavům 215,8 mil. Kč, ostatním zdravotnickým zařízením 8,5 mil. Kč, doškolovacím ústavům 79,0 mil. Kč, odborným léčebným ústavům 9,0 mil. Kč, na ostatní ústavní péči 6,3 mil. Kč, na drogovou problematiku 3,6 mil. Kč a ochranu obyvatelstva 11,8 mil. Kč; na ostatní projekty výzkumu, vývoje a inovací ve zdravotnictví 544,5 mil. Kč, atd.

Ministerstvo vnitra svým 5 zřízeným příspěvkovým organizacím převedlo celkem **938,1 mil. Kč**. Z celku 924,9 mil. Kč připadlo na příspěvek na provoz (z toho pro PO Zařízení služeb pro MV 794,8 mil. Kč, PO Bytová správa MV 67,2 mil. Kč, Institut pro místní správu Praha 36,0 mil. Kč a Tiskárnu MV 26,9 mil. Kč), dotace na provozní výdaje v rámci společných programů ČR a EU 13,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo průmyslu a obchodu** převedla svým 5-ti zřízeným organizacím (CzechInvest, CzechTrade, Správa služeb MPO, Český metrologický institut a Státní

výzkumný ústav materiálu) **822,4 mil. Kč**, z toho příspěvky činily 522,1 mil. Kč a dotace 300,3 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo pro místní rozvoj** poskytla celkem **786,5 mil. Kč**, z toho příspěvky na činnost dosáhly 496,3 mil. Kč, dotace 290,2 mil. Kč. Z celku obdržela PO Czech Tourism 567,5 mil. Kč (vč. prostředků na Integrovaný operační program) a PO Česká centrála cestovního ruchu 219,0 mil. Kč (vč. prostředků poskytnutých v rámci společných programů ČR a EU 134,3 mil. Kč).

Ministerstvo zemědělství uvolnilo zřízeným příspěvkovým organizacím **567,1 mil. Kč**, z toho na příspěvek poskytnutý na úkoly vyplývající z předmětu činnosti a na účely a úkoly uložené nebo dohodnuté s ministerstvem bylo devíti organizacím vyplaceno 551,4 mil. Kč, dále na příspěvek v rámci podpory výzkumu, vývoje a inovací připadlo 11,9 mil. Kč, na příspěvek na monitoring půd a vod v rámci nitrátové směrnice 3,1 mil. Kč, na příspěvek pro Národní hřebčín Kladruby 0,5 mil. Kč v rámci programu podpory památky UNESCO, atd.

Ministerstvo zahraničních věcí uvolnilo pro své čtyři příspěvkové organizace celkem **334,3 mil. Kč**, z toho pro česká centra v zahraničí 101,5 mil. Kč, pro Kancelář generálního sekretáře EXPO 203,6 mil. Kč, pro Diplomatický servis 20,0 mil. Kč a pro zámek Štířín, kde jsou zajišťovány konferenční, ubytovací, restaurační a sportovní činnosti, téměř 9,2 mil. Kč.

Kapitola **Ministerstvo dopravy** poskytla zřízeným příspěvkovým organizacím příspěvek **320,0 mil. Kč**, z toho Centru služeb pro silniční dopravu 81,6 mil. Kč a Ředitelství silnic a dálnic ČR 238,4 mil. Kč, z toho na služby spojené s karetními poplatky společnosti Kapsch Telematic Services s.r.o. 212,0 mil. Kč (na základě Rozhodčího nálezu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR).

Neinvestiční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím poskytla kapitola **Kancelář prezidenta republiky** ve výši přes **169,6 mil. Kč** pro PO Lesní správa Lány a PO Správa Pražského hradu.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo v roce 2010 zřízeným příspěvkovým organizacím celkem 50,6 mil. Kč, z toho 42,8 mil. Kč na podporu služeb sociální péče.

Ministerstvo spravedlnosti převedlo celkem 21,9 mil. Kč.

Neinvestiční transfery vysokým školám

Z celkového objemu neinvestičních prostředků příspěvkovým a podobným organizacím představovaly neinvestiční transfery vysokým školám 51,8 %, a to **29,6 mld. Kč**. Čerpáno bylo o 2 % (o 578,2 mil. Kč) více, než určoval rozpočet po změnách, resp., schváleného rozpočtu navýšeného o 3,5 mld. Kč; meziročně se tyto výdaje snížily o 1,2 % (o 479,2 mil. Kč).

V rozhodující míře (93,7 %) se na těchto transferech podílela kapitola **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, která vysokým školám poskytla celkem **27 748,3 mil. Kč** při meziročním poklesu o 1,4 % (o 398,3 mil. Kč). Z toho veřejným vysokým školám zřízeným podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů, 27 704,1 mil. Kč. V roce 2010 působilo v ČR 26 veřejných vysokých škol, největší objem prostředků získala od výše uvedené kapitoly Univerzita Karlova (3 548,3 mil. Kč) a Masarykova univerzita (2 252,8 mil. Kč). Na sociální stipendia bylo uvolněno 56,1 mil. Kč a na podporu výzkumu, vývoje a inovací 6 075,5 mil. Kč. Soukromým vysokým školám bylo převedeno 44,2 mil. Kč – na výzkum a vývoj 7,4 mil. Kč a na činnost 36,8 mil. Kč; z toho z celkového počtu 46 soukromých vysokých škol byla poskytnuta dotace 8,8 mil. Kč Vysoké škole zdravotnické o.p.s. na akreditovaný studijní program „ošetřovatelství“, dále byla

soukromým školám poskytnuta ubytovací stipendia (11,5 mil. Kč) a sociální stipendia (2,8 mil. Kč), atd.

Zbývající neinvestiční prostředky vysokým školám ve výši téměř 1 875,4 mil. Kč převedly ostatní kapitoly státního rozpočtu vysokým školám zejména v rámci podpory výzkum, vývoj a inovací. Např. Grantová agentura ČR 1 038,3 mil. Kč, Akademie věd ČR 163,3 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 228,2 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 55,3 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 150,0 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 125,0 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 16,7 mil. Kč, Ministerstvo pro místní rozvoj 22,2 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 12,8 mil. Kč, Ministerstvo kultury 7,5 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 8,2 mil. Kč, Státní úřad pro jadernou bezpečnost 5,3 mil. Kč atd.

Neinvestiční transfery cizím příspěvkovým organizacím

Cizím příspěvkovým organizacím (tj. příspěvkovým organizacím, zřizovateli kterých kapitoly nejsou) bylo poskytnuto celkem **4,8 mld. Kč**, tj. 98,6 % rozpočtu po změnách (úspora 69,2 mil. Kč), když tyto transfery byly na stejné úrovni roku 2009, resp. o 10,4 mil. Kč nižší.

Ministerstvo práce a sociálních věcí uvolnilo **4 666,1 mil. Kč**, tj. 96,4 % z celkových prostředků poskytnutých těmto organizacím. Rozhodující část 4 357,0 mil. Kč připadla na služby sociální péče, dále na aktivní politiku zaměstnanosti bylo využito 181,7 mil. Kč, na sociální poradenství 72,9 mil. Kč, na sociální prevenci 35,0 mil. Kč, na sociální rehabilitace a ostatní sociální péči 3,0 mil. Kč a na Evropský rok proti chudobě 1,4 mil. Kč. Na společné programy ČR a EU připadlo 15,1 mil. Kč.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy převedlo účelové dotace příspěvkovým organizacím jiného zřizovatele ve výši **96,1 mil. Kč**, které byly určeny na podporu výzkumu, vývoje a inovací úspěšným řešitelům projektů z jiných resortů.

Ministerstvo životního prostředí uvolnilo **6,5 mil. Kč**, z toho na programy Podpora zlepšování stavu přírody a krajiny 2,9 mil. Kč, Podpora rozvoje infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu 2,2 mil. Kč, Podpora udržitelného využívání zdrojů energie 484 tis. Kč, atd.; na účelové projekty podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo poskytnuto 937 tis. Kč.

Další kapitoly převáděly cizím příspěvkovým organizacím finanční prostředky rovněž na podporu výzkumu, vývoje a inovací, např. Grantová agentura ČR 38,7 mil. Kč, Akademie věd ČR 11,8 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 5,1 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 3,8 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 4,5 mil. Kč, atd.

Neinvestiční transfery veřejným výzkumným institucím, zřízeným podle zákona č. 341/2005 Sb., dosáhly **6,8 mld. Kč**, tj. 101,9 % rozpočtu po změnách (překročení o 126,6 mil. Kč) při meziročním poklesu o 6,6 % (o 437,3 mil. Kč). Na podporu výzkumu, vývoje a inovací těmto organizacím poskytla Akademie věd ČR částku 3 766,2 mil. Kč, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 1 088,6 mil. Kč, Grantová agentura ČR 767,2 mil. Kč, Ministerstvo zemědělství 611,0 mil. Kč, Ministerstvo životního prostředí 245,0 mil. Kč, Ministerstvo práce a sociálních věcí 70,0 mil. Kč, Státní úřad pro jadernou bezpečnost 42,9 mil. Kč, Ministerstvo dopravy 35,9 mil. Kč, Ministerstvo průmyslu a obchodu 37,7 mil. Kč, Ministerstvo zdravotnictví 14,7 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 26,0 mil. Kč, Ministerstvo kultury 13,4 mil. Kč, atd.

Neinvestiční prostředky **veřejným zdravotnickým zařízením zřízeným státem, kraji a obcemi** byly uvolněny kapitolou **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **1,7 mil. Kč**, tj. 89,0 % rozpočtu po změnách – úspora činila 217 tis. Kč (v roce 2009 bylo těmto zařízením

poskytnuto 13,2 mil. Kč). Z celku připadlo na služby sociální péče 1,4 mil. Kč a na sociální poradenství 306 tis. Kč.

Neinvestiční transfery **školským právníkům osobám zřízeným státem, kraji a obcemi** byly poskytnuty v částce **5,9 mil. Kč**, tj. 31,6 % rozpočtu po změnách (úspora 12,7 mil. Kč) na aktivní politiku zaměstnanosti (3,7 mil. Kč) a na společné programy EU a ČR (2,2 mil. Kč).

2.4. Další běžné výdaje státního rozpočtu

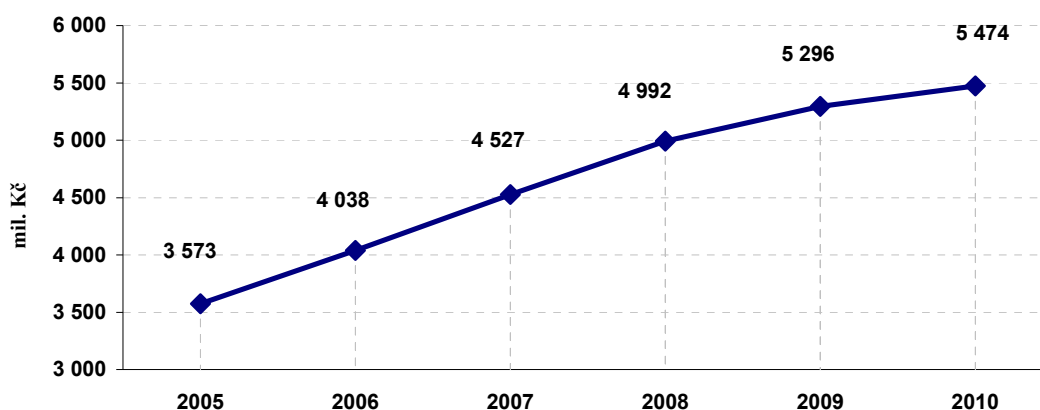
Dále je hodnoceno čerpání některých neinvestičních výdajů, které nejsou komentovány v jiných částech Zprávy.

Státní příspěvek na penzijní připojištění

Státní příspěvek na penzijní připojištění vyplácí Ministerstvo financí penzijním fondům na základě jejich žádosti v souladu s § 30 zákona č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění pozdějších předpisů, pro účastníky, kterým tento příspěvek náleží podle § 29 tohoto zákona. Schválený státní rozpočet 6,5 mld. Kč počítal s růstem těchto výdajů o 1,6 % (o 100,0 mil. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2009, proti skutečnosti roku 2009 pak o 22,7 % (o 1 204,4 mil. Kč). V průběhu roku 2010 byl rozpočet těchto výdajů snížen o 250,0 mil. Kč. Celkem bylo na státní příspěvek na penzijní připojištění **poskytnuto 5 473,9 mil. Kč**, tj. 87,6 % rozpočtu po změnách (úspora 1 026,1 mil. Kč) při meziročním růstu o 3,4 % (o 178,3 mil. Kč). K růstu mandatorních výdajů na státní příspěvek penzijního připojištění došlo v roce 2010 zejména v důsledku zvyšujícího se počtu smluv o penzijním připojištění - jejich celkový počet k 30.9.2010 činil 4 502 tis. smluv, což je o 107 tis. smluv více než ke konci roku 2009.

Uvedený vývoj situace ve výdajích státu na příspěvek k penzijnímu připojištění ukazuje následující graf:

Graf č. 17 - Státní příspěvek na penzijní připojištění (v mil. Kč)

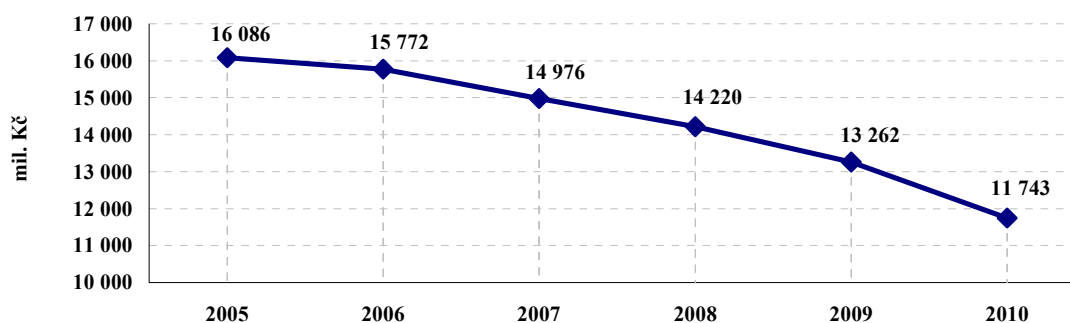

Státní podpora stavebního spoření

Státní podpora stavebního spoření je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byla zahrnuta ve výši 13,4 mld. Kč, tj. o 8,2 % (o 1,2 mld. Kč) méně proti schválenému rozpočtu roku 2009 a o 1,0 % (o 138,3 mil. Kč) více proti skutečnosti 2009; v průběhu roku byl rozpočet na rok 2010 snížen o 264,2 mil. Kč. Ministerstvo financí poukázalo stavebním spořitelnám zálohy státní podpory stavebního

spoření za rok 2009 (tzv. 2. a 3. kolo 2009) a zálohu státní podpory za rok 2009 pro účastníky, kteří ukončili stavební spoření v 1. pololetí roku 2010 (tzv. 1. kolo 2010) v celkové výši **11 743,5 mil. Kč**, vč. 13 tis. Kč mimořádné výplaty v souvislosti s vrácením nedůvodně vrácené státní podpory stavebního spoření společností Českomoravská stavební spořitelna, a. s. a Raiffeisen stavební spořitelna a. s. Výše státní podpory stavebního spoření vyplacené ze státního rozpočtu v roce 2010 se meziročně snížila o 11,4 % (o 1 518 mil. Kč), plněno bylo 89,4 % rozpočtu po změnách - k úspoře těchto mandatorních výdajů (1 392,3 mil. Kč) došlo zejména vlivem poklesu počtu smluv o stavebním spoření uzavřených podle právní úpravy platné do 31. 12. 2003, tzv. starých smluv s maximální státní podporou ve výši 4 500 Kč, jejichž počet k 30. 9. 2010 poklesl proti konci roku 2009 o 259 tis. na 2 096 tis. smluv. Celkový počet smluv ve fázi spoření k 30.9.2010 činil 4 886 tis. smluv, z toho 2 790 tis. tzv. nových smluv, tj. smluv uzavřených podle právní úpravy platné od 1.1.2004 s maximální státní podporou stavebního spoření ve výši 3 000 Kč. Uvedený vývoj situace ve stavebním spoření vedl k dalšímu snížení výše státní podpory vyplacené ze státního rozpočtu.

Graf č. 18 - Státní podpora stavebního spoření (v mil. Kč)

Státní finanční podpora hypotečního úvěrování

Státní podpora hypotečního úvěrování je poskytována podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb., a č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a je realizována prostřednictvím kapitoly **Ministerstvo pro místní rozvoj**. Státní rozpočet na rok 2010 počítal pro tuto formu podpory bytové výstavby s částkou 47,0 mil. Kč. Skutečně bylo čerpáno **18,1 mil. Kč**, tj. 38,6 % rozpočtu (úspora 28,8 mil. Kč), meziročně se tyto výdaje téměř zdvojnásobily – nárůst o 90,9 % (o 8,6 mil. Kč). K nedočerpání finančních prostředků došlo zejména proto, že v době sestavování rozpočtu nelze přesně odhadnout vývoj úrokových sazeb, podle kterých se stanovuje výše státní podpory. V roce 2010 byla státní podpora hypotečního úvěrování podle nařízení vlády č. 33/2004 Sb. nulová a podle nařízení vlády č. 249/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, byla vyhlášena pro smlouvy uzavřené v roce 2010 a smlouvy, u kterých v tomto roce došlo ke změně úrokové sazby, ve výši 1 % bodu. V roce 2010 bylo uzavřeno 1 561 nových smluv o státní finanční podpoře, průměrná úroková sazba u nových smluv činila 5,2 %, průměrná výše příspěvku 399 Kč (o 1 Kč více než v roce 2009), průměrná výše úvěru na jeden byt v roce 2010 byla 1 032,0 tis. Kč (o 86,3 tis. Kč více než v roce 2009) a průměrná doba splácení úvěru stoupla na 225 měsíců z 214 měsíců v roce 2009.

Majetková újma peněžních ústavů

Majetková újma peněžních ústavů, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby na individuální a družstevní bytovou výstavbu a půjčky mladým manželům, je hrazena ze státního rozpočtu podle § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách. Pro rok 2010 byl k tomuto účelu stanoven rozpočet ve výši

239,8 mil. Kč, **čerpáno** bylo celkem **231,4 mil. Kč**, tj. 96,5 % rozpočtu (úspora 8,3 mil. Kč), při meziročním poklesu o 17,1 % (o 47,8 mil. Kč). Z celku bylo poskytnuto České spořitelně 86,0 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu, ČSOB 143,4 mil. Kč v souvislosti s úvěry na družstevní bytovou výstavbu a dále České spořitelně 2,0 mil. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům.

Výdaje na realizaci státních záruk a závazků obdobného charakteru

Vlastní realizace státních záruk podle rozpočtových pravidel se v roce 2010 týkala státní organizace Správa železniční a dopravní cesty (SŽDC), v jejímž případě se jednalo o všechny splátky státem garantovaných úvěrů, a realizace z prostředků státního rozpočtu dosáhla úhrnné hodnoty **2 494,8 mil. Kč**. Vedle toho byly formou realizace státní záruky za SŽDC uhrazeny splatné úroky **322,0 mil. Kč** na základě zákona č. 77/2002 Sb. Vláda svým usnesením č. 746/2010 souhlasila s prominutím závazků SŽDC z realizace státních záruk v výši 3 750,9 mil. Kč, které se týkalo dluhů SŽDC z let 2009 a 2010. V rámci nestandardních státních záruk došlo k plnění státní záruky poskytnuté ve prospěch ČSOB podle Smlouvy a státní záruky uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB. Na základě výsledku arbitrážního sporu vedeného v kauze J. Ring uhradilo Ministerstvo financí z položky na realizaci státních záruk **1 923,3 mil. Kč**, což vedle nárokované částky 1 654,1 mil. Kč zahrnovalo i úroky (kromě toho bylo z položky na arbitrážní spory vyplaceno dalších 120,4 mil. Kč na náhradu nákladů protistrany a zálohu na náklady arbitráže). Ze státního rozpočtu byly rovněž uhrazeny závazky ze splatných částí jistin a příslušenství úvěrů poskytnutých EIB na infrastrukturální projekty, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje ČMZRB, ve výši celkem **2 553,4 mil. Kč** na základě zvláštního režimu jako jistá forma realizace státních záruk.

Tabulka č. 46 – Realizace státních záruk (v mil. Kč)

Realizace státních záruk	rozpočet 2010	skutečnost 2010			% plnění	nevyčerpáno
		jistina	úrok	celkem		
Správa železniční dopravní cesty s.o.	3 123	1 908	909	2 817	90,2	306
z toho: úhrady podle zákona č. 77/2002 Sb.	332	0	322	322	97,0	10
ČNB - IPB	2 000	1 654	269	1 923	96,2	77
Úvěry přijaté ČMZRB od EIB	2 736	1 776	777	2 553	93,3	183
C e l k e m	7 859	5 338	1 955	7 293	92,8	566

Čerpání bylo zhruba v předpokládané výši, ovlivněné pouze pohyblivou úrokovou sazbou a kurzovými změnami. Rozpočet nebyl v průběhu roku měněn.

V roce 2010 nebyly poskytnuty žádné nové státní záruky ani žádné návratné finanční výpomoci (z kapitol Všeobecná pokladní správa a Operace státních finančních aktiv). Výdaje na realizaci záruk v roce 2010 jsou nevratné (ČSOB, ČMZRB).

Financování zahraničních úvěrů

Výdaje spojené s financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí byly v roce 2010 realizovány v celé rozpočtované výši, tj. **23,8 mil. Kč**. Týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních úvěrů, ČNB bylo uvolněno přes 7,8 mil. Kč a ČSOB více než 16,0 mil. Kč.

Výdaje na volby

V průběhu roku 2010 se na území České republiky konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu (28. a 29. května), celoplošné volby do zastupitelstev obcí (15. a 16. října), volby do 1/3 Senátu (15. a 16. října, druhé kolo 22. a 23. října) a v různých termínech volby nové, dodatečné a opakované do zastupitelstev obcí.

Výdaje na volby byly ve schváleném rozpočtu na rok 2010 zahrnuty v kapitole Všeobecná pokladní správa ve výši 663,7 mil. Kč, na krytí výdajů spojených s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (PSP) byly na základě usnesení vlády č. 54/2010 následně navýšeny o 486,3 mil. Kč¹³. Z této kapitoly bylo k dalšímu čerpání uvolněno celkem 435,7 mil. Kč, z toho do rozpočtu kapitol Český statistický úřad 221,6 mil. Kč, Ministerstvo vnitra 204,5 mil. Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 9,5 mil. Kč, Ministerstvo obrany 134 tis. Kč. Dalších 662,9 mil. Kč bylo převedeno na územní samosprávné celky.

Na úhradu nákladů spojených se zpracováním výsledků voleb v roce 2010 vynaložil **Český statistický úřad** celkem **203,6 mil. Kč** (z toho na volby do PSP 94,0 mil. Kč, na volby do 1/3 Senátu 21,0 mil. Kč, na celoplošné volby do zastupitelstev obcí 86,8 mil. Kč vč. 14,3 mil. Kč investičních prostředků na obnovu a údržbu centrálního výpočetního systému a na nové, dodatečné a opakované volby do zastupitelstev obcí 1,7 mil. Kč). **Ministerstvo vnitra** poskytlo na zajištění voleb celkem **162,4 mil. Kč** (z toho 59,0 mil. Kč na volby do PSP, 35,3 mil. Kč na volby do 1/3 Senátu a 68,1 mil. Kč na volby do zastupitelstev obcí) zejména na tisk, kompletaci a distribuci volebních materiálů, služby telekomunikací a radiotelekomunikací, na mzdové a související výdaje příslušníků Policie ČR a sekretariátu Státní volební komise, atd. Kapitola **Ministerstvo zahraničních věcí** použila uvolněné prostředky na zajištění voleb do PSP pro občany volící v zahraničí ve výši **2,1 mil. Kč**. **Ministerstvo obrany** poskytlo na krytí výdajů při zajištění voleb, které vznikly újezdním úřadům vojenských újezdů Boletice, Hradiště, Libavá, Brdý a Březina, 164 tis. Kč (z toho 30 tis. Kč vlastních prostředků). Dále byl z kapitoly Všeobecná pokladní správa uhrazen doplatek 25,0 mil. Kč za volby do Evropského Parlamentu konané v roce 2009.

Výdaje na volby v roce 2010 dosáhly v souhrnu **1 056,2 mil. Kč**, z toho výdaje na volby do Parlamentu 516,7 mil. Kč a volby do zastupitelstev územních samosprávných celků 514,5 mil. Kč.

Výdaje územních samosprávných celků v rozsahu nezbytném pro organizačně technické zabezpečení voleb dosáhly v předběžné výši celkem 629,0 mil. Kč, z toho 286,9 mil. Kč připadlo na volby do PSP. Nevyčerpano bylo celkem 33,9 mil. Kč s předpokladem dofinancování ve výši 4,8 mil. Kč u obcí vč. hl. m. Prahy. Uvedené částky jsou vždy předmětem finančního vypořádání.

Odvozy vlastních zdrojů ES do rozpočtu Evropské unie

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2010 byla stanovena částka 34 900 mil. Kč na odvozy vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie, v průběhu roku byl rozpočet snížen na 33 807 mil. Kč, převedeno bylo celkem 32 309 mil. Kč, tj. 95,6 % rozpočtu po změnách (úspora 1 498 mil. Kč) při meziročním růstu o 1,7 % (o 922 mil. Kč). Z celku bylo 4 619 mil. Kč určeno na financování vlastních zdrojů podle daně z přidané hodnoty a 27 690 mil. Kč podle hrubého národního důchodu, vč. korekce UK a snížení vlastních zdrojů pro Nizozemí a Švédsko. V roce 2010 nebyl, tak jako v předchozích letech, odváděn příspěvek do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel. Podrobný komentář je uveden v části VI. Zprávy.

¹³ Při sestavování návrhu rozpočtu na rok 2010 se neuvažovalo s prostředky na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu, protože v souladu s nabytím účinnosti ústavního zákona č. 195/2009 Sb., o zkrácení pátého volebního období Poslanecké sněmovny, a podle rozhodnutí prezidenta ČR č. 207/2009 Sb. z 9. července 2009 se měly konat předčasné volby do PSP ve dnech 9. a 10. října 2009; na základě nálezu Ústavního soudu Pl.ÚS 27/09 ze dne 10. září vyhlášení předčasných voleb pozbylo platnosti.

Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Vládní rozpočtová rezerva se vytváří podle § 27 rozpočtových pravidel, ve výši nejméně 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok k zajištění krytí nezbytných a nepředvídaných výdajů. Objem této rezervy na rok 2010 byl na základě zákona č. 487/2009 Sb. stanoven na 3 654,0 mil. Kč. Podle usnesení vlády č. 54/2010 bylo v rámci kapitoly Všeobecná pokladní správa rozpočtově převedeno 1 056,3 mil. Kč na krytí výdajů spojených s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, z toho 486,2 mil. Kč na volby celkem a 570,0 mil. Kč na úhradu volebních nákladů politických stran. Dále bylo uvolněno formou rozpočtových opatření do příslušných kapitol státního rozpočtu 1 555,4 mil. Kč; 337,0 mil. Kč bylo převedeno na účty příjemců podle příslušných titulů, z toho 303,5 mil. Kč směřovalo do rozpočtu územních samosprávných celků. Celkem bylo z vládní rozpočtové rezervy na rok 2010 vyčerpáno 2 948,7 mil. Kč. Úspora činila 705,3 mil. Kč, z toho 500,0 mil. Kč bylo vázáno podle usnesení vlády č. 597/2010 v souvislosti s přijatými opatřeními vlády k nepříznivému vývoji veřejných rozpočtů.

Podrobný přehled čerpání vládní rozpočtové rezervy v roce 2010 je uveden v sešitu H Státního závěrečného účtu (kapitola Všeobecná pokladní správa).

3. Čerpání mzdových prostředků v rozpočtové sféře

Výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) tvoří významnou část výdajů státního rozpočtu. Se mzdovými náklady ústředně řízených příspěvkových organizací, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni platem podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, činil v roce 2010 objem těchto výdajů 135,1 mld. Kč.

V porovnání s celkovými výdaji státního rozpočtu činí podíl výdajů na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) 10,6 %. Proti roku 2009, kdy podíl dosáhl 11,8 %, došlo k jeho poklesu o 1,3 %, a to vlivem růstu celkových výdajů při poklesu mzdových prostředků o 2,3 %.

Mimořádný význam této rozpočtové položky je vládou zdůrazněn tím, že kromě stanovení objemu prostředků na platy v podobě závazných ukazatelů státního rozpočtu u organizačních složek státu, ovlivňuje vláda tuto oblast i prostřednictvím závazných objemů prostředků na platy a počtu zaměstnanců podle jednotlivých kategorií organizací. Tyto limity schvaluje souběžně s návrhem státního rozpočtu na příslušný rok.

Vývoj objemu prostředků na platy, počtu zaměstnanců a průměrných platů za rok 2010 a srovnávání s rokem 2009 je ovlivněno zejména snížením počtu zaměstnanců a prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci podle usnesení vlády ze dne 8. června 2009 č. 715 včetně usnesení vlády ze dne 25. dubna 2007 č. 436 a podkladů správců rozpočtových kapitol ve výši 3 833 mil. Kč a 16 648 zaměstnanců a dále vázáním prostředků na platy podle usnesení vlády ze dne 18. ledna 2010 č. 54 a ze dne 28. července 2010 č. 552 ve výši 1 692 mil. Kč.

Přehled o čerpání a vývoji prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci v organizačních složkách státu a mzdových nákladů u příspěvkových organizací je obsažen v následující tabulce:

Tabulka č. 47 – Čerpání prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (v mil. Kč)

Organizační členění	Platy a ostatní platby za provedenou práci	Skutečnost 2009	Rozpočet 2 0 10		Skutečnost 2 0 10	Plnění v %	Rozdíl	Meziroční index v %
	z toho platy		Schválený	Po změnách				
a	b	1	2	3	4	(4:3)	(4-3)	(4:1)
Organizační složky státu	Platy a OPPP	75 272,1	73 755,3	74 627,0	73 406,1	98,4	-1 220,9	97,5
celkem	Platy	69 508,0	67 817,3	68 645,2	67 885,2	98,9	-760,1	97,7
<i>z toho:</i>								
<i>státní správa</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>60 739,1</i>	<i>60 137,0</i>	<i>60 911,5</i>	<i>59 727,7</i>	<i>98,1</i>	<i>-1 183,8</i>	<i>98,3</i>
	<i>Platy</i>	<i>56 584,7</i>	<i>55 779,5</i>	<i>56 483,4</i>	<i>55 643,8</i>	<i>98,5</i>	<i>-839,6</i>	<i>98,3</i>
<i>v tom:</i>								
<i>Ústřední orgány</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>7 639,0</i>	<i>7 789,8</i>	<i>8 088,8</i>	<i>7 653,9</i>	<i>94,6</i>	<i>-434,9</i>	<i>100,2</i>
	<i>Platy</i>	<i>7 278,3</i>	<i>7 250,8</i>	<i>7 463,8</i>	<i>7 218,2</i>	<i>96,7</i>	<i>-245,6</i>	<i>99,2</i>
<i>Organizační složky státu - státní správa</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>15 214,4</i>	<i>14 956,1</i>	<i>15 080,6</i>	<i>14 802,6</i>	<i>98,2</i>	<i>-278,0</i>	<i>97,3</i>
	<i>Platy</i>	<i>15 051,7</i>	<i>14 769,0</i>	<i>14 846,7</i>	<i>14 619,4</i>	<i>98,5</i>	<i>-227,2</i>	<i>97,1</i>
<i>SOBCPO*)</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>37 885,7</i>	<i>37 391,2</i>	<i>37 742,1</i>	<i>37 271,1</i>	<i>98,8</i>	<i>-470,9</i>	<i>98,4</i>
	<i>Platy</i>	<i>34 254,6</i>	<i>33 759,6</i>	<i>34 172,9</i>	<i>33 806,1</i>	<i>98,9</i>	<i>-366,7</i>	<i>98,7</i>
<i>Príspevkové organizace</i>	<i>Platy a OPPP</i>	<i>63 069,5</i>	<i>60 294,6</i>	<i>60 382,2</i>	<i>61 727,1</i>	<i>102,2</i>	<i>1 344,9</i>	<i>97,9</i>
	<i>Platy</i>	<i>61 462,2</i>	<i>59 224,7</i>	<i>59 255,2</i>	<i>59 777,4</i>	<i>100,9</i>	<i>522,2</i>	<i>97,3</i>
OSS a PO celkem	Platy a OPPP	138 341,7	134 049,9	135 009,3	135 133,2	100,1	124,0	97,7
	Platy	130 970,2	127 042,0	127 900,4	127 662,6	99,8	-237,9	97,5

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Z tabulky je zřejmé, že závazný ukazatel státního rozpočtu - objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci, byl u organizačních složek státu dodržen jak v celkovém objemu (čerpání na 98,4 %), tak i za státní správu (čerpání na 98,1 %). Obdobný průběh mělo i plnění objemu prostředků na platy (čerpání na 98,9 % a 98,5 % ve státní správě).

Z hlediska jednotlivých kapitol byly překročeny závazné objemy převážně v malém rozsahu. Do prostředků na odměňování zaměstnanců bylo v roce 2010 zapojeno čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů a čerpání neregulovaných prostředků v celkové výši 3 396,2 mil. Kč, v tom: nároky z nespotřebovaných výdajů 960,7 mil. Kč, prostředky vyčleněné z regulace zaměstnanosti 478,9 mil. Kč, ostatní mimorozpočtové zdroje 1 931,2 mil. Kč, povolené překročení 14,6 mil. Kč a přímo poskytované prostředky podpory výzkumu, vývoje a inovací ve výši 10,8 mil. Kč.

Uvedenými vlivy bylo dosaženo především vyšší čerpání limitů u příspěvkových organizací a v důsledku toho i za rozpočtové a příspěvkové organizace celkem.

Ve srovnání s rokem 2009, kdy zapojené prostředky mimo regulaci zaměstnanosti dosáhly výše 2 330,3 mil. Kč, došlo k jejich nárůstu o 1 065,9 mil. Kč a to především v důsledku nárůstu čerpání nároků z nespotřebovaných výdajů, ostatních mimorozpočtových zdrojů a vyčlenění prostředků na globální granty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy z regulace zaměstnanosti.

Vlivem jejich zapojení do financování prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) byla vykázána úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách ve výši cca 3 272,3 mil. Kč za organizační složky státu a příspěvkové organizace celkem. Proti roku 2009 se vykázaná úspora čerpání prostředků rozpočtu po změnách zvýšila o 1 324,1 mil. Kč.

Po započtení vázání v roce 2010 ve výši 1 692,3 mil. Kč dosáhla úspora cca 1 580 mil. Kč a proti roku 2009 poklesla o 368,2 mil. Kč.

Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překročily závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (limity mzdových nákladů), dokládá následující tabulka:

Tabulka č. 48 - Přehled o plnění rozpočtu po změnách u kapitol, které překročily závazné objemy prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci (v %)

Typy organizací	Platy a ostatní platby za provedenou práci (ostatní osobní náklady) v %														
	Kapitoly														
	301 KPR	307 MO	308 NBÚ	313 MPSV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	349 ERÚ	353 ÚOHS	361 AV	375 SÚJB	Celkem
Organizační složky státu	100,43	100,72	100,06		100,82					105,43	101,46	100,54		100,33	
z toho státní správa			100,06		100,69					106,05	101,46	100,54		100,72	
Príspevkové organizace	113,02			104,11	107,06	109,16	100,50	102,31	100,08	105,91					102,23
OSS a PO	107,46	100,63	100,06		103,62			101,98		105,49	101,46	100,54		100,33	100,09
z toho platy															
Organizační složky státu		101,25								105,45	101,91	100,64	100,11		
z toho státní správa										105,94	101,91	100,64			
Príspevkové organizace	113,58			103,80	107,59	108,65	100,92	100,87		107,43					100,88
OSS a PO	107,74	101,20			103,06	100,31		100,80		105,67	101,91	100,64	100,11		
Kapitoly po odečtení čerpaných nároků, povoleného překročení, přímo poskytovaných prostředků na vědu a výzkum, mimorozpočtových zdrojů a započtení vázání															
Typy organizací	301 KPR	307 MO	308 NBÚ	313 MPSV	315 MŽP	317 MMR	322 MPO	333 MŠMT	334 MK	335 MZdr	349 ERÚ	353 ÚOHS	361 AV	375 SÚJB	Celkem
Organizační složky státu	99,93	99,32	99,87		99,04					94,60	99,37	99,84		99,60	
z toho státní správa			99,87		98,88					94,43	99,37	99,84		99,67	
Príspevkové organizace	99,93			100,00	98,74	100,00	97,83	99,05	99,54	96,59					99,01
OSS a PO	99,93	99,28	99,87		98,91			98,49		94,83	99,37	99,84		99,60	98,80
z toho platy															
Organizační složky státu		99,99								94,78	100,00	99,91	100,00		
z toho státní správa										94,63	100,00	99,91			
Príspevkové organizace	100,00			100,00	99,01	100,00	98,40	99,45		99,52					99,40
OSS a PO	100,00	99,99			99,23	99,04		99,23		95,33	100,00	99,91	100,00		

Pokles čerpání prostředků na platy o 3 307,6 mil. Kč, tj. o 2,5 % ve srovnání se skutečností roku 2009, byl především výsledkem snížení platů, zapracovaného do schváleného rozpočtu na rok 2010 a růstu zapojení prostředků mimo regulaci zaměstnanosti.

Schválený objem prostředků na platy a ostatní platby za provedenou práci na rok 2010 byl rozpočtovými opatřeními zvýšen celkem o 959,4 mil. Kč. Z ostatních běžných výdajů bylo převedeno 668,2 mil. Kč, z toho v rámci sportovní reprezentace 160,2 mil. Kč z kapitoly Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa bylo převedeno 236,9 mil. Kč, z prostředků účelového a institucionálního výzkumu, vývoje a inovací 75,4 mil. Kč, z programů a technické asistence v rámci spolufinancování z Evropské unie a státního rozpočtu 83,0 mil. Kč.

Z hlediska jednotlivých typů organizací došlo k celkovému zvýšení schválených objemů u organizačních složek státu o 871,7 mil. Kč, z toho u státní správy o částku 774,4 mil. Kč. Jsou zde zahrnuty převody ve výši 628,4 mil. Kč z ostatních běžných výdajů na organizační změny, různé programy a zabezpečení mimořádných potřeb včetně 147,0 mil. Kč na sportovní reprezentaci. Z kapitoly Všeobecná pokladní správa v celkové výši 236,9 mil. Kč, z toho 145,6 mil. Kč na rozpočtované účely, 90,0 mil. Kč na volby a 1,3 mil. Kč z vládní rozpočtové rezervy. Z podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo převedeno 25,8 mil. Kč, a na projekty a programy financované z Evropských strukturálních fondů 73,2 mil. Kč. V rámci převodů z příspěvkových organizací došlo ke zvýšení o 11,4 mil. Kč. Převodem na důchody a ostatní sociální dávky došlo ke snížení o 73,2 mil. Kč a do kapitálových výdajů o 30,8 mil. Kč.

U příspěvkových organizací došlo ke zvýšení o 87,6 mil. Kč, ve kterém jsou zahrnuty převody 39,8 mil. Kč z ostatních běžných výdajů na organizační změny, různé programy a zabezpečení mimořádných potřeb včetně 13,2 mil. Kč na sportovní reprezentaci. Z podpory výzkumu, vývoje a inovací bylo převedeno 49,5 mil. Kč, a na projekty a programy

financované z Evropských strukturálních fondů 9,8 mil. Kč. V rámci převodů do organizačních složek státu došlo ke snížení o 11,4 mil. Kč.

Průměrné platy

Proti roku 2009, kdy byl meziroční nárůst průměrných platů ve výši 4,5 %, došlo v roce 2010 k poklesu průměrných platů o 0,8 %. V následující tabulce je uveden přehled o vývoji průměrných platů v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích spojený s vývojem prostředků na platy a stavy zaměstnanců:

Tabulka č. 49 - Přehled o vývoji průměrných platů (v Kč)

Průměrné platy	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Změny (zvýšení, snížení)		
	2009	Schválený	Po změnách	2010	sl.3/sl.2	sl.4/sl.3	sl.4/sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	28 729	27 992	28 157	28 528	100,6	101,3	99,3
<i>z toho:</i>							
<i>státní správa</i>	29 345	28 539	28 731	29 008	100,7	101,0	98,9
<i>v tom:</i>							
<i>Ústřední orgány</i>	35 555	34 555	34 717	35 431	100,5	102,1	99,7
<i>Organizační složky státu - státní správa</i>	25 186	24 422	24 539	24 550	100,5	100,0	97,5
<i>SOBCPO*)</i>	30 424	29 616	29 822	30 210	100,7	101,3	99,3
Příspěvkové organizace	21 790	21 259	21 272	21 585	100,1	101,5	99,1
Organizační složky státu a PO celkem	24 994	24 391	24 486	24 794	100,4	101,3	99,2

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Poměrné meziroční indexy průměrných platů byly v jednotlivých resortech rozdílné, v rozpětí od 91,0 % do 113,4 %. Významnými faktory případného růstu průměrných výdělků bylo nenaplnění počtu funkčních míst, diferencované čerpání z kapitoly Všeobecná pokladní správa, ze státního rozpočtu na programy spolufinancované z rozpočtu EU včetně nároků z nespotebovaných výdajů a mimorozpočtových zdrojů.

Srovnání průměrných platů rozpočtové sféry s ostatními sektory ekonomiky

Podle statistických informací Českého statistického úřadu o mzdách pracovníků za rok 2010 bylo v národním hospodářství celkem dosaženo průměrného výdělku 23 951 Kč (na přepočtené osoby) a proti roku 2009 došlo ke zvýšení o 2,0 %. V podnikatelské sféře dosáhla průměrná mzda 23 873 Kč (na přepočtené osoby) a proti minulému roku vzrostla o 2,6 %. Průměrná mzda nepodnikatelské sféry, která zahrnuje i rozpočtovou sféru, dosáhla 24 289 Kč a proti minulému roku poklesla o 0,6 %.

Z uvedeného je zřejmé, že dynamika růstu průměrných platů v podnikatelské a nepodnikatelské sféře se změnila ve prospěch podnikatelské sféry. Pokles platů v nepodnikatelské sféře byl ve srovnání s podnikatelskou sférou o 3,1 procentního bodu. Pokles v rozpočtové sféře, která je součástí nepodnikatelské sféry, byl proti podnikatelské sféře o 0,3 % rychlejší, tj. o 3,4 procentního bodu.

Srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách (na přepočtené osoby) je uvedeno v následující tabulce:

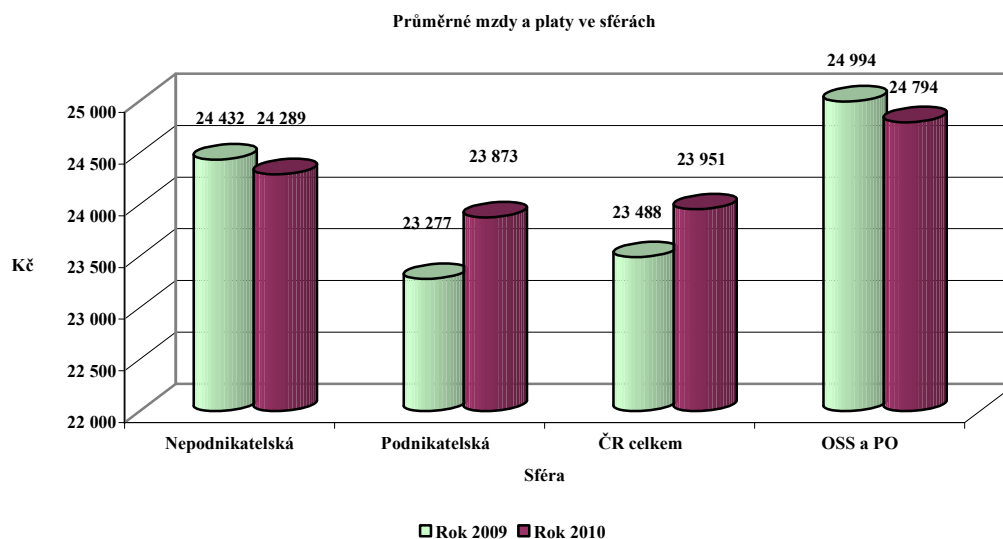
Tabulka č. 50 - Srovnání průměrných platů (mezd) ve sledovaných sférách

Rok	2009			2010		
Sféry	Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %		Průměrný plat v Kč	Meziročně index v %	
Národní hospodářství	23 488	104,0		23 951	102,0	
Podnikatelská sféra	23 277	103,7		23 873	102,6	
Nepodnikatelská sféra	24 432	104,7		24 289	99,4	
Rozpočtová sféra	24 994	104,5		24 794	99,2	
Vzájemné relace mezi sférami	rozdíl		index	rozdíl		index
	v Kč	v %		v Kč	v %	
Nepodnikatelská k podnikatelské	1 155	1,0	105,0	416	-3,1	101,7
Rozpočtová k národnímu hospodářství	1 506	0,5	106,4	843	-2,8	103,5
Rozpočtová k nepodnikatelské	562	-0,2	102,3	505	-0,2	102,1
Rozpočtová k podnikatelské	1 717	0,8	107,4	921	-3,4	103,9

Výše uvedené trendy se promítly i do vývoje reálných mezd. V roce 2010 úroveň reálné mzdy v podnikatelské sféře vzrostla o 1,1 %, zatímco v nepodnikatelské sféře klesla o 2,1 %. Ve sférách organizačních složek státu a příspěvkových organizacích se tak reálné mzdy propadly o 2,3 %.

Z grafického znázornění je zřejmé, že meziročně nedošlo k výrazné diferenciaci průměrných platů mezi jednotlivými sférami.

Graf č. 19

Organizační složky státu a příspěvkové organizace se od ostatních sfér národního hospodářství odlišují zejména vyšším podílem zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním.

Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců v organizačních složkách státu a příspěvkových organizacích znázorňuje následující přehled:

Tabulka č. 51 - Vývoj počtu zaměstnanců

Vývoj počtu zaměstnanců	Skutečnost	Rozpočet 2010		Skutečnost	Změny (zvýšení, snížení)		
	2009	Schválený	Po změnách	2010	sl.3-sl.2	sl.4-sl.3	sl.4-sl.1
	1	2	3	4	5	6	7
Organizační složky státu celkem	201 621	201 895	203 160	198 299	1 265	-4 861	-3 322
z toho: státní správa	160 687	162 875	163 827	159 854	952	-3 973	-833
v tom:							
Ústřední orgány	17 059	17 486	17 916	16 977,0	430,0	-939,0	-82,0
Organizační složky státu - státní správa	49 802	50 396	50 419	49 624,0	23,0	-795,0	-178,0
SOBCPO*)	93 826	94 993	95 492	93 253,0	499,0	-2 239,0	-573,0
Příspěvkové organizace	235 059	232 155	232 132	230 784	-23	-1 348	-4 275
OSS a PO celkem	436 680	434 050	435 292	429 083	1 242	-6 209	-7 597

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

Skutečný počet zaměstnanců organizačních složek státu a příspěvkových organizací se proti roku 2009 snížil celkem o 7 597 osob, především vlivem poklesu neobsazených funkčních míst ze 14 694 v roce 2009 na 6 209 v roce 2010. Dále došlo v roce 2010 ke zvýšení schváleného rozpočtu počtu zaměstnanců o 1 242, přičemž šlo zejména o 605 zaměstnanců v resortu spravedlnosti, 308 v Českém statistickém úřadu a 175 v resortu zemědělství. Neobsazeno zůstalo v ročním průměru 6 209 funkčních míst, tj. 1,4 % z rozpočtu po změnách na rok 2010. Ve srovnání s rokem 2009 došlo k relativnímu poklesu tohoto jevu a počet neobsazených funkčních míst se meziročně snížil o 8 485.

Vývoj počtu zaměstnanců ve státní správě

Doplňující přehled o vývoji počtu zaměstnanců ve státní správě v roce 2010 podává následující tabulka:

Tabulka č. 52 - Vývoj počtu zaměstnanců ve státní správě

	Počty zaměstnanců			
	Státní správa celkem	Ústřední orgány	Organizační složky státu - státní správa	SOBCPO*)
Schválený rozpočet 2010	162 875	17 486	50 396	94 993
Souhrn změn rozpočtu 2010	952	430	23	499
z toho:				
Zvyšující	1 111	387	225	499
Snížující	-219	-18	-200	-1
Převody z (do) ostat. OSSaPO	60	61	-2	1
Převody mezi orgány státní správy	0		0	
Rozpočet po změnách 2010	163 827	17 916	50 419	95 492
Nenaplněné počty zaměstnanců	-3 973	-939	-795	-2 239
Skutečnost 2010	159 854	16 977	49 624	93 253

*) SOBCPO = složky obrany, bezpečnosti, celní a právní ochrany

4. Kapitálové výdaje státního rozpočtu

4.1. Čerpání výdajů podle druhového třídění

Kapitálové výdaje státního rozpočtu byly v roce 2010 **rozpočtovány v celkové výši 115,4 mld. Kč**, což představovalo 9,7 % celkových výdajů rozpočtu (v roce 2009 to bylo 9,9 %) a meziroční zvýšení proti schválenému rozpočtu roku 2009 o 1,2 %, resp. proti skutečnosti roku 2009 snížení o 13,3 %. Rozpočtovanou výši kapitálových výdajů ovlivňuje rozsah programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie a stanovení priorit jednotlivých kapitol v rámci stanovených výdajů.

Z celkové částky 115,4 mld. Kč rozpočtovaných kapitálových výdajů **nejvíce prostředků připadlo na Ministerstvo dopravy** (50,3 mld. Kč, tj. 43,6 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu), na Ministerstvo životního prostředí (13,8 mld. Kč), na kapitolu Státní dluh (12,3 mld. Kč), na Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (7,6 mld. Kč), Ministerstvo pro místní rozvoj (5,4 mld. Kč), Ministerstvo obrany (5,0 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (4,7 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (2,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (2,1 mld. Kč), na kapitolu Operace státních finančních aktiv (1,8 mld. Kč), na kapitolu Všeobecná pokladní správa (1,7 mld. Kč), na Ministerstvo financí (1,6 mld. Kč), Ministerstvo kultury (1,5 mld. Kč), Ministerstvo práce a sociálních věcí (1,4 mld. Kč) apod.

K meziročnímu nárůstu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva dopravy, Ministerstva životního prostředí a Ministerstva pro místní rozvoj, **pokles** byl zaznamenán zejména u Ministerstva obrany, u kapitol Státní dluh a Všeobecná pokladní správa a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Z druhového hlediska byly kapitálové výdaje rozpočtovány nejvíce jako investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně (SFDI – 46,9 mld. Kč), transfery příspěvkovým organizacím (12,0 mld. Kč), pořízení dlouhodobého hmotného majetku (11,9 mld. Kč), transfery podnikatelským subjektům (5,7 mld. Kč), územním rozpočtům (6,2 mld. Kč) apod.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů **byl** v průběhu roku rozpočtovými opatřeními **zvýšen celkem o 38,1 mld. Kč na 153,6 mld. Kč**. **Nejvíce** byl rozpočet kapitálových výdajů zvýšen **u Ministerstva pro místní rozvoj** – o 23,3 mld. Kč (na 28,7 mld. Kč), u Ministerstva dopravy – o 8,3 mld. Kč (na 58,6 mld. Kč), u Ministerstva zemědělství – o 5,9 mld. Kč (na 8,0 mld. Kč), u Ministerstva průmyslu a obchodu – o 5,8 mld. Kč (na 6,0 mld. Kč), u Ministerstva životního prostředí – o 2,7 mld. Kč (na 16,5 mld. Kč), u Ministerstva obrany – o 1,6 mld. Kč (na 6,6 mld. Kč), u Ministerstva zdravotnictví – o 931 mil. Kč (na 3,7 mld. Kč), u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy – o 558 mil. Kč (na 8,1 mld. Kč), u Akademie věd České republiky – o 520 mil. Kč (na 1,0 mld. Kč), u Ministerstva práce a sociálních věcí – o 281 mil. Kč (na 1,6 mld. Kč) a u Ministerstva financí – o 110 mil. Kč (na 1,7 mld. Kč). Kapitálové výdaje byly v průběhu roku navyšovány např. na základě splněných předpokladů daných § 24 odst. 4 rozpočtových pravidel, kdy výdaje byly zvyšovány při souvztažném zvýšení příjmů kapitol v návaznosti na zajištění financování programů spolufinancovaných z rozpočtu Evropské unie, resp. též přesuny z běžných výdajů do investičních výdajů kapitol. U Ministerstva pro místní rozvoj (které je zprostředkovatelem finančních toků z rozpočtu Evropské unie) šlo především o navýšení investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně, přičemž převážná část se týkala regionálních rad regionů soudržnosti v oblasti financování územního rozvoje, komunálních služeb a bydlení v rámci prioritních os regionálních operačních programů. Ministerstvu dopravy byl rozpočet kapitálových výdajů navýšen převodem prostředků z kapitoly Státní dluh na splátky rámcových úvěrů přijatých Českou republikou od Evropské investiční banky na financování národních podílů u projektů spolufinancovaných z Operačního programu Doprava a na projekt silničního obchvatu kolem

hlavního města Prahy, část jihozápadní. Ministerstvu zemědělství byly převedeny z kapitoly Státní dluh prostředky na splátky úvěrů poskytnutých na program prevence před povodněmi II, na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací a na podporu obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavbu vodních nádrží a též prostředky z kapitoly Operace státních finančních aktiv především na pozemkové úpravy a programy protipovodňových opatření spolufinancovaných z výnosů privatizovaného majetku, na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku apod. U Ministerstva průmyslu a obchodu šlo o přesuny z běžných výdajů ve prospěch investičních transferů podnikatelským subjektům a příspěvkovým organizacím na podporu podnikání a inovací a na podporu výzkumu, vývoje a inovací v oblasti průmyslu. Ministerstvu životního prostředí byly zvýšeny prostředky v rámci Operačního programu Životní prostředí a programu Podpora ochrany životního prostředí a nakládání s odpady. U Ministerstva obrany bylo zvýšení rozpočtu spojeno především s programem přezbrojení Armády ČR obrněnými transportéry a programem pořízení a zabezpečení provozu nadzvukových letadel. U ostatních kapitol bylo zvýšení kapitálových výdajů realizováno v menším rozsahu.

Největší snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů - o 10,8 mld. Kč (na 1,5 mld. Kč) - bylo realizováno u **kapitoly Státní dluh** a souviselo především s již zmíněnými transfery prostředků jiným kapitolám s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od zahraničních finančních institucí, a u kapitoly Operace státních finančních aktiv – ve výši necelé 1,0 mld. Kč (na 838 mil. Kč), což se týkalo, jak již bylo také zmíněno, především transferů Ministerstvu zemědělství na programy protipovodňových opatření a odstraňování povodňových škod, na pozemkové úpravy, na podporu konkurenceschopnosti agrárně-průmyslového komplexu apod. U ostatních kapitol bylo snížení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů realizováno v podstatně menším rozsahu.

Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 53 - Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu (v mil. Kč)

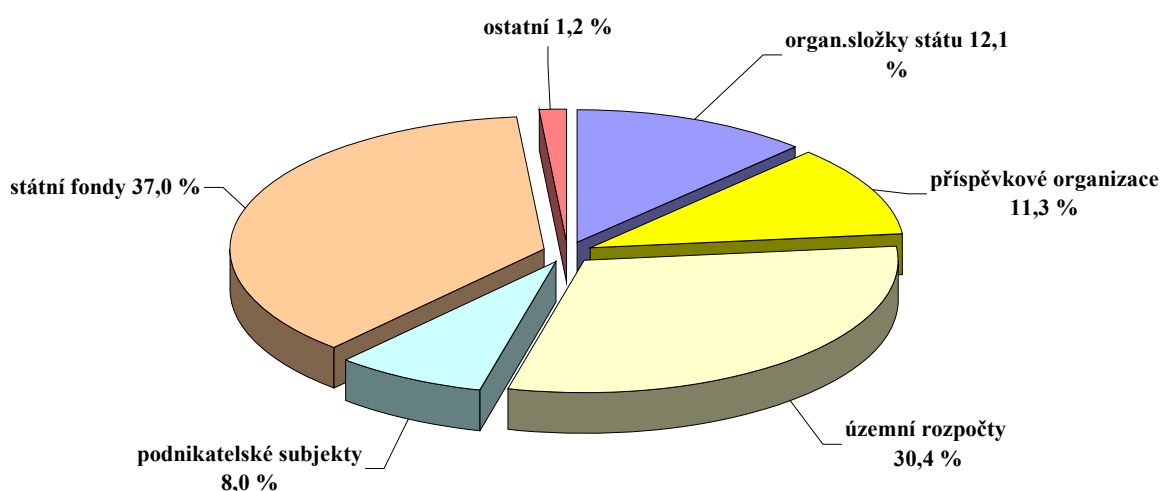
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE U K A Z A T E L	Skutečnost 2009	Rozpočet 2010		Skutečnost 2010	Plnění v %	Rozdíl	Index 2010/2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=(4:3)	6=(4-3)	7=(4:1)
Státní rozpočet celkem	133 164	115 445	153 583	130 224	84,8	-23 359	97,8
v tom:							
Investiční nákupy a související výdaje	25 890	16 131	18 644	14 620	78,4	-4 024	56,5
Nákup akcií a majetkových podílů	2 787	1 324	1 157	1 148	99,2	-9	41,2
Investiční transfery podnikatelským subjektům	9 596	5 675	11 603	10 365	89,3	-1 238	108,0
Investiční transfery neziskovým a pod. organizacím	1 428	852	1 166	1 131	97,0	-35	79,2
Invest. transfery veř. rozpočtům ústřední úrovně	48 377	46 941	55 596	48 131	86,6	-7 465	99,5
Invest. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	27 404	6 162	32 785	39 572	120,7	6 787	144,4
z toho: obcím	10 986	2 807	6 636	11 038	166,3	4 402	100,5
krajům	1 985	425	774	1 491	192,6	717	75,1
regionálním radám	13 924	2 930	25 147	25 690	102,2	543	184,5
Investiční transfery příspěvkovým organizacím	17 242	12 042	15 882	14 734	92,8	-1 148	85,5
Investiční transfery obyvatelstvu	177		48	331	689,6	283	187,0
Ostatní kapitálové výdaje	263	26 318	16 702	192	1,1	-16 510	73,0

Ve skutečnosti byly kapitálové výdaje státního rozpočtu čerpány ve výši **130,2 mld. Kč**, což je o 23,4 mld. Kč, tj. o 15,2 % méně než činil upravený rozpočet. Jejich **čerpání se** proti roku 2009 **snížilo o 2,9 mld. Kč**, tj. o 2,2 %. Meziročně se kapitálové výdaje snížily především u investičních nákupů a souvisejících výdajů (o 11,3 mld. Kč), u investičních transferů příspěvkovým organizacím (o 2,5 mld. Kč) a u nákupu akcií a majetkových podílů (o 1,6 mld. Kč). Naproti tomu meziroční nárůst vykázaly především investiční transfery regionálním radám regionů soudržnosti (o 11,8 mld. Kč) a investiční transfery podnikatelským subjektům (o 769 mil. Kč).

Z kapitol státního rozpočtu **největší meziroční pokles** – o 6,3 mld. Kč - zaznamenalo Ministerstvo obrany, Ministerstvo dopravy (o 4,4 mld. Kč), kapitola Všeobecná pokladní správa (o 2,1 mld. Kč), Ministerstvo zdravotnictví (o 1,4 mld. Kč), Ministerstvo vnitra (o 1,4 mld. Kč), kapitola Operace státních finančních aktiv (o 1,3 mld. Kč) a Ministerstvo financí (o 1,1 mld. Kč). Na druhé straně největší **meziroční zvýšení** těchto výdajů vykázalo Ministerstvo pro místní rozvoj (o 12,1 mld. Kč), Ministerstvo životního prostředí (o 1,8 mld. Kč), Ministerstvo zemědělství (o 1,4 mld. Kč) a Ministerstvo průmyslu a obchodu (o 1,2 mld. Kč). **Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu klesl z 11,4 % v roce 2009 na 11,3 % v roce 2010.**

Dále je uveden podíl jednotlivých „příjemců“ prostředků na celkových kapitálových výdajích v roce 2010:

Graf č. 20: Struktura kapitálových výdajů

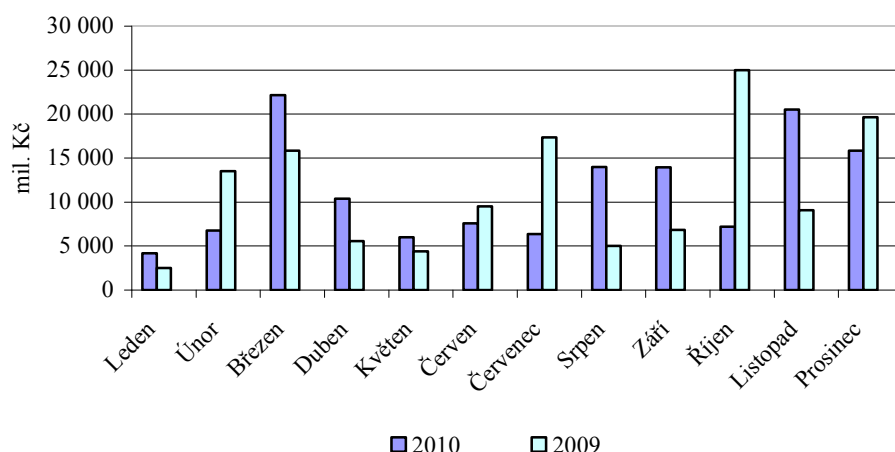

Z grafu je patrné, že **největší podíl kapitálových výdajů** byl v roce 2010 **transferován státním fondům** (především SFDI) – celkem 48,1 mld. Kč, tj. 37,0 % celkových kapitálových výdajů. Územním rozpočtům bylo transferováno 39,6 mld. Kč, tj. 30,4 %. Organizačními složkami státu bylo čerpáno 15,8 mld. Kč, což představovalo 12,1 %. Příspěvkovým organizacím bylo poukázáno 11,3 mld. Kč, tj. 11,3 % a podnikatelským subjektům 10,4 mld. Kč, což znamenalo 8,0 % všech kapitálových výdajů státního rozpočtu.

Čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku bylo v roce 2010, podobně jako v několika posledních letech, poměrně značně odlišné oproti dřívějšímu, kdy bylo typické vysoké čerpání v závěru roku.

Vývoj čerpání kapitálových výdajů státního rozpočtu v jednotlivých měsících let 2010 a 2009 ukazuje následující graf:

Graf č. 21 - Čerpání kapitálových výdajů SR v jednotlivých měsících let 2010 a 2009 (v mil. Kč)

Pozn.: Údaje podle pokladního plnění státního rozpočtu

Z grafu je patrné, že v letech 2010 i 2009 bylo čerpání kapitálových výdajů v průběhu roku poměrně vyrovnané - na rozdíl od předchozích období, kdy čerpání bývalo výrazněji soustředěno na konec roku. Podíl závěru roku, především samotného měsíce prosince, na celoročním čerpání se tak výrazně snížil. Zatímco například v roce 2007 bylo v prosinci vyčerpáno 40,0 % všech kapitálových výdajů roku, v roce 2009 bylo ve stejném měsíci čerpáno 14,6 % a v roce 2010 pak pouze 11,7 % celkových kapitálových výdajů. Současně čerpání v jednotlivých měsících posledních let bylo vyrovnanější. Snížení čerpání v závěru roku bylo ovlivněno zrušením možnosti organizačních složek státu převádět nevyčerpané rozpočtové prostředky do rezervních fondů a zavedením institutu nároků z nespotřebovaných výdajů, což bylo provedeno novelou rozpočtových pravidel v roce 2008.

V následující tabulce je uveden **přehled výdajů rozpočtových kapitol s rozhodujícím podílem** na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (údaje po vyloučení transferů územním rozpočtům):

Tabulka č. 54 – Čerpání kapitálových výdajů podle kapitol SR (v mil. Kč)

Kapitálové výdaje	Skutečnost 2009	Skutečnost 2010	Index 2010/2009
Státní rozpočet celkem (bez transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně, T6-P634-P644)	105 760	90 652	85,7
z toho:			
Ministerstvo dopravy	48 748	44 313	90,9
Ministerstvo zemědělství	8 241	10 040	121,8
Ministerstvo obrany	13 715	7 386	53,9
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	6 686	6 492	97,1
Ministerstvo průmyslu a obchodu	3 220	5 174	160,7
Ministerstvo zdravotnictví	5 356	4 122	77,0
Ministerstvo životního prostředí	3 972	2 838	71,5
Ministerstvo vnitra	3 359	1 973	58,7
Ministerstvo financí	2 504	1 400	55,9
Všeobecná pokladní správa	1 890	1 177	62,3
Ministerstvo kultury	944	1 124	119,1
Ministerstvo práce a sociálních věcí	1 391	1 086	78,1
Akademie věd České republiky	1 164	953	81,9
Ministerstvo spravedlnosti	1 331	542	40,7
Ministerstvo zahraničních věcí	435	338	77,7
Operace státních finančních aktiv	1 309	99	7,6

Z jednotlivých rozpočtových kapitol se na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu (bez investičních transferů a půjčených prostředků veřejným rozpočtům územní úrovně) **nejvíce podílelo Ministerstvo dopravy, a to 48,9 %**, dále Ministerstvo zemědělství 11,1 %, Ministerstvo obrany 8,1 %, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy 7,2 %, Ministerstvo průmyslu a obchodu 5,7 % a Ministerstvo zdravotnictví 4,5 %.

V kapitole **Ministerstvo dopravy** bylo čerpání kapitálových výdajů (bez investičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně) vykázáno ve výši **44,3 mld. Kč** a bylo tak o 4,4 mld. Kč nižší než v roce 2009. Největší objem kapitálových výdajů byl vynaložen formou **investičních transferů státním fondům - Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI)** byla poskytnuta částka ve výši **41,4 mld. Kč** (z toho prostředky EU 24,3 mld. Kč), když prostředky byly Fondem použity především na výstavbu dálnic a silnic I. třídy (převážně prostřednictvím státní příspěvkové organizace Ředitelství silnic a dálnic), na železniční infrastrukturu (Správou železniční dopravní cesty, s.o.). Mimo transferů SFDI byly poskytnuty prostředky podnikatelským subjektům - ve výši 675 mil. Kč, a to převážně na modernizaci III. tranzitního železničního koridoru, na podporu obnovy vozidel regionální a městské hromadné dopravy a na pořízení a modernizaci železničních kolejových vozidel. Příspěvkovým organizacím bylo poskytnuto 2,1 mld. Kč, když rozhodující objemy čerpalo Ředitelství silnic a dálnic na program Výstavba R 48 Bělotín-Frýdek-Místek-Český Těšín, program Protipovodňové zajištění dopravních objektů a program Výstavba SO kolem hl.m. Prahy, část jihozápadní.

V kapitole **Ministerstvo zemědělství** dosáhly kapitálové výdaje **10,0 mld. Kč**, když čerpání bylo realizováno převážně formou transferů Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (6,6 mld. Kč), podnikatelským subjektům (2,2 mld. Kč) a v menší míře též pořízením dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku (1,1 mld. Kč). Rozpočtové prostředky byly určeny především na financování udržování výrobního potenciálu zemědělství, zemědělský půdní fond a mimoprodukční funkce zemědělství. Další prostředky byly vynaloženy na podnikání a restrukturalizaci v zemědělství a potravinářství – formou poskytování podpor podnikatelských záměrů, na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu včetně ochrany proti povodním, na úpravy vodohospodářsky významných a vodárenských toků apod.

V kapitole **Ministerstvo obrany** bylo v roce 2010 na kapitálové výdaje uvolněno **7,4 mld. Kč**. Největší část investičních výdajů byla vynaložena na program Přezbrojení AČR obrněnými transportéry (1,7 mld. Kč), na program Pořízení lehkých obrněných vozidel (1,2 mld. Kč) a dále na programy Zvyšování schopností vzdušných sil II, Rozvoj pozemních sil, Výstavba a rekonstrukce nemovitě infrastruktury MO, Rozvoj a obnova majetku příspěvkových organizací a správních částí MO, Bezpečnostní investice NATO II apod.

V kapitole **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** dosáhly kapitálové výdaje **6,5 mld. Kč**, když rozhodující část prostředků byla použita na transfery vysokým školám včetně podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách – celkem 4,8 mld. Kč (především program Rozvoj a obnova materiálně technické základny veřejných vysokých škol). Další prostředky byly transferovány zřízeným příspěvkovým organizacím (689 mil. Kč), občanským sdružením (603 mil. Kč), veřejným výzkumným institucím (238 mil. Kč) atd. Z funkčního hlediska šlo kromě transferů vysokým školám především o prostředky poskytnuté ve prospěch tělovýchovných činností, knihovnictví, výchovných ústavů a dětských domovů se školou, diagnostických ústavů apod.

V kapitole **Ministerstvo průmyslu a obchodu** dosáhly kapitálové výdaje **5,2 mld. Kč**, přičemž téměř celá tato částka (5,0 mld. Kč) byla transferována podnikatelským subjektům, především na podporu podnikání a inovací, podporu výzkumu, vývoje a inovací v průmyslu (kromě paliv a energetiky), na podporu rozvoje průmyslových zón a souvisejících objektů

dopravní a technické infrastruktury. Pokračovala též podpora při realizaci akcí v oblasti útlumu uhelnému, rudnému a uranovému hornictví, dále při financování opatření na podporu úsporných energetických programů a akce související s obnovou a reprodukcí materiálně-technické základny aparátu MPO a ostatních organizací spadajících do působnosti řízení kapitoly MPO.

V kapitole **Ministerstvo zdravotnictví** bylo v roce 2010 ze státního rozpočtu na kapitálové výdaje uvolněno **4,1 mld. Kč**. Největší část investičních výdajů byla vynaložena ve prospěch zřízených příspěvkových organizací – fakultních nemocnic a zařízení poskytujících speciální zdravotnickou péči (např. prevence kriminality), v menší míře ostatních nemocnic a odborných léčebných ústavů. Prostředky byly poskytnuty též podnikatelským subjektům v oblasti zdravotnické péče a občanským sdružením působícím v oblasti zdravotnictví. Pořízen byl rovněž dlouhodobý nehmotný i hmotný majetek a programové vybavení pro resortní organizační složky státu.

Ostatní ministerstva a ústřední orgány státní správy se na kapitálových výdajích (bez transferů územním rozpočtům) podílely menšími částkami.

Podrobnější údaje o investičních výdajích jsou obsaženy v návrzích závěrečných účtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

Na celkových kapitálových výdajích státního rozpočtu, vyčíslených v úvodní tabulce ve výši 130,2 mld. Kč, se podobně jako v předchozích letech podílely i **úvěry získané ze zahraničí** - od Evropské investiční banky, rozpočtovány v kapitole Státní dluh v celkové výši 12,671 mld. Kč. Prostředky získané z těchto úvěrů byly transferovány v celkové výši **10,7 mld. Kč** (včetně vlivu zpětných rozpočtových opatření), s účelovým určením na spolufinancování Operačního programu Doprava (6,4 mld. Kč, vč. 0,1 mld. Kč souvisejících neinvestičních prostředků), na silniční okruh Prahy, část jihozápadní (1,9 mld. Kč), na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (1,4 mld. Kč), na projekt podpory obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží (0,2 mld. Kč), na financování protipovodňových opatření (0,6 mld. Kč) a na rozvoj materiálně technické základny Masarykovy univerzity v Brně (0,2 mld. Kč).

Státní rozpočet se i v roce 2010 podílel rovněž na financování kapitálových výdajů územních rozpočtů. Celkový objem kapitálových výdajů územních samosprávných celků (ÚSC) v roce 2010 dosáhl **112,4 mld. Kč**, z rozpočtů jednotlivých kapitol státního rozpočtu bylo do této sféry uvolněno 39,6 mld. Kč (šlo vesměs o investiční transfery, půjčené prostředky poskytnuty nebyly). Podíl státního rozpočtu na financování investičních potřeb územních rozpočtů tak dosáhl 35,2 % (v roce 2009 to bylo 23,4 %). Z celkové částky investičních transferů připadlo obcím 11,0 mld. Kč, krajům 1,5 mld. Kč a regionálním radám 25,7 mld. Kč. **Prostředky byly uvolněny především z Ministerstva pro místní rozvoj** – celkem ve výši **28,2 mld. Kč**, z Ministerstva životního prostředí 7,3 mld. Kč, z Ministerstva zemědělství 2,0 mld. Kč, z Ministerstva průmyslu a obchodu 704 mil. Kč, z Ministerstva práce a sociálních věcí 369 mil. Kč, z kapitoly Všeobecná pokladní správa 354 mil. Kč atd.

Z rozpočtu **Ministerstva pro místní rozvoj** bylo územním samosprávným celkům a regionálním radám poskytnuto celkem 28,2 mld. Kč investičních prostředků, z toho obcím 2,3 mld. Kč, krajům 193 mil. Kč a regionálním radám 25,7 mld. Kč, a to především do oblasti bydlení, komunálních služeb, bytového hospodářství a územního rozvoje. **Ministerstvo životního prostředí** z celkové částky 7,3 mld. Kč poskytlo prostředky především obcím (5,6 mld. Kč), a to zejména na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly a odpady, na podporu úspor energie a používání obnovitelných zdrojů, na revitalizaci vodních toků, na ochranu půdy a podzemních vod proti znečištění infiltracím atd. **Ministerstvo zemědělství** poskytlo obcím především prostředky pro oblast odvádění a čištění odpadních vod a

nakládání s kaly, na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, zejména na vodárenskou infrastrukturu a na protierozní, protilavinovou a protipožární ochranu. **Ministerstvo průmyslu a obchodu** poskytlo prostředky krajům a obcím především na podporu rozvoje průmyslových zón a na podporu výzkumu, vývoje a inovací v průmyslu. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** transferovalo krajům a obcím především prostředky ve prospěch domovů pro osoby se zdravotním postižením, domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem. V kapitole **Všeobecná pokladní správa** byla součástí vykázaného objemu kapitálových prostředků převedených do rozpočtů obcí a krajů především podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálního školství (základní školy a předškolní zařízení), podpora rozvoje tělovýchovné činnosti a sportovních zařízení v majetku obcí a podpora regionální infrastruktury.

4.2. Výdaje realizované prostřednictvím programového financování

Výdaje státního rozpočtu realizované prostřednictvím programového financování jsou sledovány podle jejich účelového určení na konkrétních akcích a projektech v Informačním systému EDS/SMVS Ministerstva financí. Tento informační systém umožňuje dlouhodobé sledování výdajů státního rozpočtu, které jsou realizovány prostřednictvím programů jednotlivých kapitol. Informace o schváleném rozpočtu, upraveném rozpočtu a skutečnosti k 31.12.2010 za souhrn rozpočtových kapitol a jimi spravovaných programů jsou uvedeny v tabulce na konci pasáže.

Za rok 2010 byly prostřednictvím programového financování realizovány celkové výdaje (včetně nároku z nespotřebovaných výdajů a dalších zdrojů) ve výši **56,2 mld. Kč, z toho 37,7 mld. Kč ze státního rozpočtu**. Nejvíce realizovaných programů bylo, tak jako v předcházejících letech, v kapitole **Ministerstvo obrany**, kde byly prostřednictvím programů realizovány výdaje ve výši **11,6 mld. Kč**, a **Ministerstvo životního prostředí** ve výši **11,5 mld. Kč**. Dále následují **Ministerstvo zemědělství** s výdaji ve výši **4,9 mld. Kč**, **Ministerstvo pro místní rozvoj** s výdaji ve výši **4,5 mld. Kč** a **Ministerstvo zdravotnictví** s výdaji ve výši **4,2 mld. Kč**.

Nejvyšší podíl výdajů realizovaných prostřednictvím programového financování na celkových výdajích programového financování mělo Ministerstvo obrany – 20,6 %, Ministerstvo životního prostředí – 20,4 %, Ministerstvo zemědělství – 8,8 %, Ministerstvo pro místní rozvoj – 8,0 % a Ministerstvo zdravotnictví – 7,4 %.

Ministerstvo průmyslu a obchodu nevede v programovém financování pořizování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku spolufinancovaného z prostředků Evropské unie, což je v rozporu s rozpočtovými pravidly.

Resorty, které jsou řídicími orgány pro jednotlivé operační programy, předávají prostředky ostatním resortním žadatelům prostřednictvím rozpočtových opatření. Přijímající resorty zčásti financují akce (projekty) nejprve ze státního rozpočtu a následně po ověření a přezkoumání správnosti použití jsou použité prostředky vráceny do státního rozpočtu.

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že oproti celkové skutečnosti roku 2009 za oblast programového financování ve výši 69,3 mld. Kč (z toho 51,9 % výdajů ze SR) došlo v roce 2010 ke snížení na úroveň 81 % předchozího roku (z toho 73 % výdajů ze SR). U Ministerstva obrany tento podíl klesl na 64 % celkových výdajů za programové financování a 89 % výdajů ze SR, u Ministerstva životního prostředí podíl vlivem čerpání prostředků z EU vzrostl na 125 % celkových výdajů za programové financování a klesl na 27 % výdajů ze SR, u Ministerstva zemědělství podíl klesl na 82 % celkových výdajů za programové financování a 82 % výdajů ze SR, u Ministerstva pro místní rozvoj podíl vzrostl vlivem čerpání prostředků na povodňové škody na 236 % celkových výdajů za programové financování a 247 % výdajů

ze SR a u Ministerstva zdravotnictví podíl klesl na 77 % celkových výdajů za programové financování a 63 % výdajů ze SR.

Současně tento stav ukazuje i na prostředky, které nebyly čerpány (včetně prostředků poskytnutých EU), a to ve výši 48,4 mld. Kč celkových výdajů za všechny kapitoly a 32,1 mld. Kč výdajů ze SR za všechny kapitoly. Největší podíl nečerpání prostředků vykazuje Ministerstvo životního prostředí v objemu 21,0 mld. Kč celkových výdajů za kapitolu (především ze zdrojů EU) a 15,4 mld. Kč výdajů ze SR, dále Ministerstvo dopravy v objemu 6,2 mld. Kč celkových výdajů za kapitolu a 3,7 mld. Kč výdajů ze SR a Ministerstvo vnitra v objemu 5,3 mld. Kč celkových výdajů za kapitolu a 2,9 mld. Kč výdajů ze SR.

Vzhledem k tomu, že řada resortů není vybavena odbornými útvary specializovanými na programové financování a projektové řízení a dostatečně neprovádí kontrolní činnost, dochází i nadále k závažným nedostatkům jak v přípravě, tak i v realizaci výstavby. Tato situace se projevuje mimo jiné i v zahajování nových staveb i za cenu prodlužování lhůt výstavby rozestavěných staveb, v důsledku čehož rostou náklady staveb, a především v podcenění jejich přípravy a nedostatečné kontrole zadávání akcí (projektů). Zejména zcela chybí kvalitní odborná posouzení investičních záměrů z technickoekonomických hledisek a propočet ekonomické efektivnosti akce, přestože je tato povinnost stanovena rozpočtovými pravidly.

V následující tabulce jsou uvedeny výdaje realizované prostřednictvím programového financování za rok 2010 a současně je uvedeno porovnání skutečnosti roku 2010 se skutečností roku 2009:

Tabulka č. 55 - Výdaje realizované prostřednictvím programového financování (v tis. Kč)

Výdaje kapitol	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách /konečný/	Skutečnost k 31.12.2010	Nečerpáno celkem	Skutečnost k 31.12.2009	Index 2010/2009 v %
Výdaje celkem*	54 431 906	69 860 278	37 730 459	32 129 818	51 903 977	72,69
Výdaje úhrnem**	55 986 459	104 597 098	56 206 344	48 390 754	69 334 339	81,07

* bez "nároků"

** vč. nároků a dalších zdrojů

5. Mandatorní výdaje

Mandatorní výdaje jsou výdaje státního rozpočtu, které musí stát uhradit, protože to stanoví platné zákonné předpisy nebo mezinárodní dohody a smlouvy.

Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona jsou odvozeny z výše jednotlivé platby stanovené zákonem nebo z uplatnění zákonných nároků a podmínek, za kterých je stát musí realizovat. Do této skupiny patří především sociální transfery obyvatelstvu (důchody, dávky nemocenského pojištění a podpory v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, dávky sociální péče a ostatní sociální dávky), platba státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel a příspěvek k penzijnímu připojištění. Pro **ostatní** mandatorní výdaje **vyplývající z právních norem** jsou stanoveny podmínky k jejich výplatě, za kterých je musí stát uhradit, ale z právního předpisu nelze přímo odvodit výši jednotlivé platby nebo výdaje (např. výdaje na podporu hypotečního úvěrování). Mandatorní výdaje **vyplývající ze smluvních závazků** jsou dány mezinárodními smlouvami a dohodami nebo jsou spojeny s některými státními zárukami, vládními úvěry, rozhodnutími v arbitrážních sporech apod.

Zákon č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2010, stanovil **rozpočet mandatorních výdajů na rok 2010 na 652,8 mld. Kč**, tj. 55,1 % z celkových rozpočtovaných výdajů (o 1,0 p.b. více než ve schváleném rozpočtu 2009 a o 1,8 p.b. více než v čerpaných výdajích roku 2009). Předpoklad meziročního navýšení rozpočtovaných mandatorních výdajů v roce 2010 činil 3,5 % (o 21,9 mld. Kč více) proti schválenému rozpočtu roku 2009, resp. 5,0 % (o 30,9 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. **Mandatorní sociální výdaje**¹⁴ byly ve schváleném rozpočtu zahrnuty v částce **521,8 mld. Kč** s meziročním růstem o 2,3 % (o 11,7 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům schváleného státního rozpočtu roku 2009, resp. o 1,8 % (o 9,0 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2009. Plánované mandatorní sociální výdaje tak měly odčerpat 51,0 % celkových rozpočtem stanovených příjmů a na celkových rozpočtovaných výdajích roku 2010 se podílely 44,0 %. Z celku největší objem 346,2 mld. Kč představovaly dávky důchodového pojištění, tj. 66,3 % mandatorních sociálních výdajů a 53,0 % celkových mandatorních výdajů. Z ostatních mandatorních výdajů byly ve schváleném státním rozpočtu v objemu nejvyšší výdaje na dluhovou službu 63,7 mld. Kč a výdaje na odvody do rozpočtu Evropské unie 34,9 mld. Kč, atd. V průběhu roku byl rozpočet navýšen o 1,1 mld. Kč, např. zvýšením rozpočtu transferů na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách a rozpočtu výdajů na volby (celkem o 2,1 mld. Kč), atd.; naopak ke snížení rozpočtu došlo u výdajů na odvody do rozpočtu Evropské unie (o 1,1 mld. Kč), atd.

Údaje o rozpočtu mandatorních výdajů v roce 2010, jejich čerpání a srovnání s rokem 2009 uvádí následující tabulka:

¹⁴ Mandatorní sociální transfery a dotace, státní příspěvek k penzijnímu pojištění a platba státu do veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce.

Tabulka č. 56 – Mandatorní výdaje (v mil. Kč)

Mandatorní výdaje	Skutečnost 2009	Státní rozpočet 2010		Skutečnost 2010	% plnění	index 2010/2009	rozdíl 2010-2009
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1	7=4-1
A. Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona celkem	585 042	608 965	611 229	589 102	96,4	100,7	4 060
Sociální transfery vč. ochrany zaměstnanců a mandatorních sociálních dotací	458 842	463 220	463 742	461 426	99,5	100,6	2 584
v tom:							
Dávky důchodového pojištění (vč. ozbrojených složek)	339 788	346 223	346 317	346 213	100,0	101,9	6 425
Dávky nemocenského pojištění	26 233	23 782	23 400	22 996	98,3	87,7	-3 237
Státní sociální podpora	41 168	41 570	41 262	40 880	99,1	99,3	-288
Ostatní sociální dávky (bez rezervy)	7 107	7 942	8 092	7 502	92,7	105,6	395
Podpora v nezaměstnanosti - pasivní	15 078	14 300	14 300	13 355	93,4	88,6	-1 723
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	844	516	516	498	96,5	59,0	-346
Mandatorní sociální dotace zaměstnavatelům	3 976	4 208	4 096	4 279	104,5	107,6	303
Transf. na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdrav. postiženým	5 751	6 179	6 179	5 903	95,5	102,6	152
Transfery na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách	18 897	18 500	19 580	19 800	101,1	104,8	903
Státní příspěvek k penzijnímu připojištění	5 296	6 500	6 500	5 474	84,2	103,4	178
Platba státu do zdravotního pojištění - VPS	48 673	52 099	52 729	52 700	99,9	108,3	4 027
Obsluha státního dluhu	53 073	63 685	63 832	48 741	76,4	91,8	-4 332
Majetková újma peněžních ústavů	279	240	240	231	96,3	82,8	-48
Příspěvek na podporu stavebního spoření	13 262	13 400	13 386	11 743	87,7	88,5	-1 519
Výdaje na volby a příspěvek politickým stranám	1 214	1 194	2 250	2 112	93,9	174,0	898
Pozemkové úpravy	630	700	700	700	100,0	111,1	70
Dotace na podporu exportu - MF, EGAP, ČEP	1 121	2 969	2 969	2 792	94,0	249,1	1 671
Transfery státním fondům (pouze správní výdaje SZIF)	1 425	1 270	1 270	1 233	97,1	86,5	-192
Soudní a mimosoudní rehabilitace a odškodnění obětem trestné činnosti	288	1 217	1 217	299	24,6	103,8	11
Odškodnění podle zákona č. 357/2005 Sb. - ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a dalším přísl. osobám	753	2 281	2 204	1 491	67,6	198,0	738
Úhrada ztráty z univerzální služby podle z. č. 127/2005 Sb.	141	150	150	120	80,0	85,1	-21
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	45	40	40	40	100,0	88,9	-5
B. Ostatní mandatorní výdaje celkem (B/I +B/II)	36 939	43 871	42 733	39 006	91,3	105,6	2 067
I. Výdaje vyplývající z jiných právních norem celkem	56	132	121	92	76,0	164,3	36
Státní podpora hypotečního úvěrování	9	77	47	18	38,3	200,0	9
Souhrnné pojištění vozidel	47	55	74	74	100,0	157,4	27
II. Výdaje vyplývající ze smluvních závazků celkem	36 883	43 739	42 612	38 914	91,3	105,5	2 031
Státní záruky (mimo programu 398080) a negarantované úvěry s.o. Správa železniční dopravní cesty podle z. č. 77/2002 Sb.	3 000	5 123	5 123	4 740	92,5	158,0	1 740
Vládní úvěry vč. plynárenských VIA a poplatků za vedení účtu	29	1 829	1 829	24	1,3	82,8	-5
Transfery mezinárodním organizacím, platby MMF, SB, Česko-německý fond budoucnosti	2 089	1 847	1 853	1 841	99,3	88,1	-248
Odvody a příspěvky do rozpočtu EU	31 765	34 940	33 807	32 309	95,6	101,7	544
MANDATORNÍ VÝDAJE celkem (A + B)	621 981	652 836	653 962	628 108	96,0	101,0	6 127
Výdaje státního rozpočtu celkem	1 167 009	1 184 919	1 218 089	1 156 793	94,97	99,12	-10 216
Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu (%)	53,30	55,10	53,69	54,30			

Mandatorní výdaje v roce 2010 **dosáhly celkem 628,1 mld. Kč**, tj. 54,3 % celkových výdajů státního rozpočtu za rok 2010 (o 1,0 procentní bod více než v roce 2009). Čerpáno bylo o 3,9 % méně, než stanovil rozpočet po změnách, úspora činila 25,9 mld. Kč mj. v souvislosti s přijetím zákona č. 362/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu na rok 2010, byla schválena řada opatření, která měla napomoci ke snížení schodku státního rozpočtu a která se dotkla i vybraných mandatorních výdajů v sociální oblasti. Proti roku 2009 se mandatorní výdaje zvýšily o 1,0 % (o 6,4 mld. Kč), což je v posledních 10 letech jejich nejvyšší meziroční navýšení. Podíl mandatorních výdajů na nominálním hrubém domácím produktu v roce 2010 činil 17,12 % a byl na stejné úrovni jako v roce 2009 (snížení o 0,03 procentního bodu).

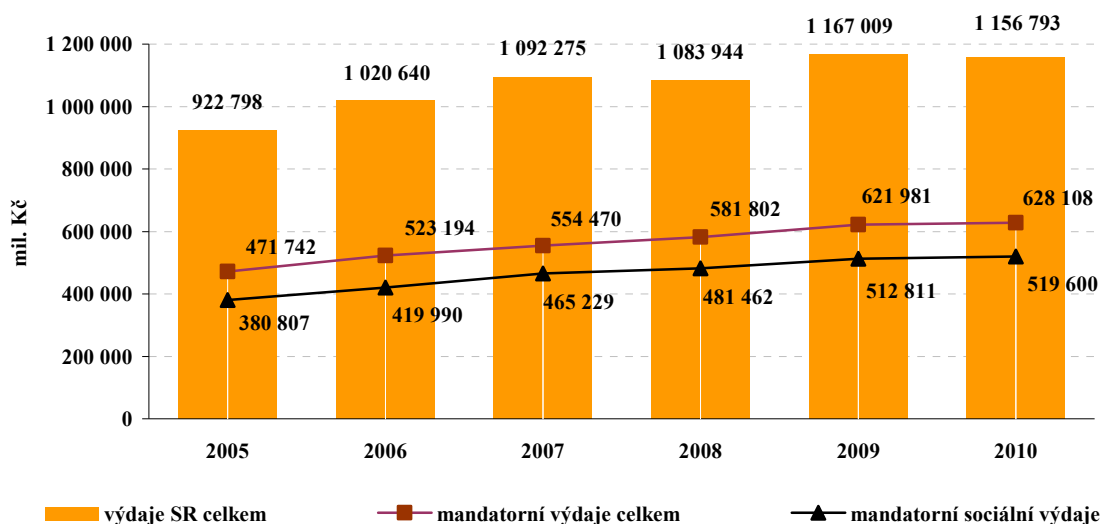
Mandatorní výdaje vyplývající ze zákona byly čerpány ve výši **589,4 mld. Kč**, tj. 96,4 % rozpočtu po změnách při úspoře 22,1 mld. Kč, a představovaly 93,8 % celkových mandatorních výdajů. Meziročně se zvýšily o 0,7 % (o 4,1 mld. Kč) - v objemu došlo k růstu zejména mandatorních sociálních výdajů celkem o 6,8 mld. Kč, z toho k největšímu navýšení došlo u výdajů na dávky důchodového pojištění (o 6,4 mld. Kč) a na platbu státu za vybranou skupinu osob do veřejného zdravotního pojištění (o 4,0 mld. Kč), naopak se snížily mj. výdaje na dávky nemocenského pojištění (o 3,2 mld. Kč) a na podpory v nezaměstnanosti

(o 1,7 mld. Kč). Dále dotace na podporu exportu meziročně vzrostly o 1,7 mld. Kč, meziročně se snížil příspěvek státu na podporu stavebního spoření (o 1,5 mld. Kč), atd. **Mandatorní sociální výdaje** celkem dosáhly **519,6 mld. Kč**, tj. 99,4 % rozpočtu po změnách při meziročním růstu o 1,3 %, a představovaly tak 82,7 % celkových mandatorních výdajů, resp. 88,2 % zákonných mandatorních výdajů.

Ostatní mandatorní výdaje, tj. výdaje vyplývající z jiných právních norem a ze smluvních závazků, byly čerpány ve výši **39,0 mld. Kč**, tj. o 8,7 % méně než určoval rozpočet po změnách - úspora tak dosáhla 3,7 mld. Kč, při meziročním růstu o 5,6 % (o 2,1 mld. Kč). V objemu došlo k nárůstu např. u výdajů na realizaci státních záruk o 1,7 mld. Kč, u odvodů a příspěvků do rozpočtu EU o 544 mil. Kč, naopak se snížily platby a příspěvků mezinárodním institucím (o 248 mil. Kč).

Následující graf ukazuje vývoj mandatorních výdajů v letech 2005-2010 ve vztahu k celkovým výdajům státního rozpočtu.

Graf č. 22 – Vývoj mandatorních výdajů v letech 2005-2010 (v mil. Kč)

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

6. Výdaje státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací

Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací byly zákonem č. 487/2009 Sb., o státním rozpočtu na rok 2010, **stanoveny ve výši 25,4 mld. Kč**; šlo o výdaje ze státního rozpočtu, tj. bez výdajů krytých příjmy ze zahraničních programů. Proti roku 2009 se jednalo o zvýšení o 0,6 mld. Kč, což představuje nárůst o 2,4%.

V roce 2010 byly za oblast podpory výzkumu, vývoje a inovací rozpočtovány i výdaje na programy spolufinancované z rozpočtu EU a výdaje kryté z finančních mechanismů EHP/Norsko v kapitolách Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Akademie věd ČR. Včetně výdajů krytých příjmy z rozpočtu EU a EHP/Norsko činily schválené výdaje na tuto oblast 29,4 mld. Kč.

Podíl schválených celkových výdajů **z národních zdrojů** na podporu výzkumu, vývoje a inovací v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2010, činil **0,69 % HDP**, včetně výdajů krytých z rozpočtu EU a FM EHP/Norsko činil podíl schválených celkových výdajů **0,80 % HDP**.

Částka stanovená zákonem č. 487/2009 Sb. byla v průběhu roku rozpočtovými opatřeními snížena o 174,2 mil. Kč. Kromě běžných rozpočtových změn a přesunů došlo k mimořádnému snížení výdajů na výzkum, vývoj a inovace v kapitole Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kde došlo k přesunu prostředků ve prospěch veřejných vysokých škol na kompenzaci výdajů potřebných pro vytvoření možnosti růstu výzkumného a vývojového potenciálu.

Skutečné čerpání výdajů státního rozpočtu, bez výdajů krytých příjmy z EU, dosáhlo 22,6 mld. Kč, tj. 89,6 % upraveného rozpočtu. Proti roku 2009 se jednalo o snížení skutečných výdajů o 0,4 mld. Kč, na 98,3 %. V této částce je zapojeno čerpání rezervních fondů a nároků z nespotřebovaných výdajů kapitol ve výši 0,9 mld. Kč. Na sníženém čerpání celkových výdajů na tuto oblast se podílelo vázání výdajů dle usnesení vlády č. 552/2010 ve výši 1,1 mld. Kč. Celkový objem výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko, činil 24,9 mld. Kč. Výdaje kryté příjmy ze zahraničních zdrojů vykázaly kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo průmyslu, Úřad vlády ČR a Akademie věd ČR.

Podíl skutečných celkových výdajů z národních zdrojů, v přepočtu na odhad vývoje HDP z ledna 2011, činil 0,61 % HDP, včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko pak podíl skutečných výdajů dosáhl 0,67 % HDP.

Jako nároky z nespotřebovaných výdajů k využití do dalších let, ve smyslu rozpočtových pravidel, zůstaly kapitolám za poslední tři roky celkem na podporu této oblasti nevyčerpané výdaje **v souhrnné výši 13,8 mld. Kč. Z toho národní zdroje činí 5,5 mld. Kč a zdroje kryté ze zahraničních zdrojů 8,3 mld. Kč.** Ve srovnání s předchozím rokem byly úspory do dalších let u národních zdrojů zvýšeny o 1,5 mld. Kč. Nároky z nespotřebovaných výdajů kryté příjmy ze zahraničních zdrojů byly zvýšeny o 1,7 mld. Kč. Nárůst nespotřebovaných výdajů byl způsoben zejména nečerpáním podílu spolufinancování operačních programů spolufinancovaných z rozpočtu EU.

Největší podíl výdajů na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů připadl jako každý rok **Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy**, které čerpalo celkem 8,9 mld. Kč, což představovalo 83,2 % upraveného rozpočtu výdajů na výzkum, vývoj a inovace kapitoly a 39,4 % skutečného celkového objemu podpory této oblasti ze státního rozpočtu. Z prostředků této kapitoly byla uvolněna institucionální podpora ve výši 5,1 mld. Kč, což představovalo snížení o 0,6 mld. Kč v porovnání s rokem 2009. Účelová podpora byla uvolněna ve výši 3,9 mld. Kč, což znamenalo zvýšení o 1,2 mld. Kč v porovnání s rokem 2009.

Druhé nejvyšší čerpání výdajů na podporu výzkumu, vývoje a inovací z národních zdrojů vykázala kapitola **Akademie věd ČR**, a to ve výši 5,0 mld. Kč celkem, což představovalo oproti roku 2009 snížení o 0,9 mld. Kč, tedy na 84,7 %. Výrazné snížení výdajů způsobila změna metodiky výpočtu institucionální podpory a postupné utlumování účelové podpory, která již nebude od roku 2014 Akademií věd poskytována. Obě tyto změny vyplynuly z účinnosti novely zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací. Snížení skutečných výdajů této kapitoly rovněž významně ovlivnilo vázání výdajů podle usnesení vlády č. 522/2010.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vynaložilo na výzkum, vývoj a inovace z národních zdrojů celkem 3,4 mld. Kč, ve srovnání s rokem 2009 šlo o zvýšení o 0,2 mld. Kč.

S účinností od 1.7.2009 vstoupila v platnost novela zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, vývoje a inovací, která zapracovala do legislativy změny schválené reformou systému výzkumu, vývoje a inovací. Mimo jiné vznikla nová kapitola státního rozpočtu -

Technologická agentura ČR, jejíž činnost byla zahájena koncem roku 2009. Účelovou podporu bude poskytovat tato kapitola až od roku 2011.

Z celkových výdajů, bez výdajů krytých příjmy z EU, ve výši 22,6 mld. Kč, vynaložených na podporu výzkumu, vývoje a inovací v roce 2010, připadlo na účelové výdaje 11,7 mld. Kč, tj. 51,8 %, a na institucionální výdaje 10,9 mld. Kč, tj. 48,2 % z celkového objemu podpory. Ve srovnání s rokem 2009 tak došlo k výraznému zvýšení podílu účelových výdajů na celkovém objemu podpory, a to o 4,2 procentního bodu. Tento výrazný nárůst v pozitivním vývoji podílu účelových výdajů ovlivnila zejména novela zákona č. 130/2002 Sb., podle níž se změnil náhled na rozdělení podpory na institucionální a účelovou. Podrobnosti o využití prostředků na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v závěrečných účtech jednotlivých kapitol státního rozpočtu.

7. Výdaje na státní správu

”Státní správa”¹⁵ z hlediska státního rozpočtu představuje ministerstva a další státní orgány a instituce (přes 2/3 z celkového počtu kapitol státního rozpočtu). V jejich působnosti vykonávají činnost desítky organizačních složek státu, jako např. územní finanční orgány (tvořící 8 finančních ředitelství a téměř 200 finančních úřadů), celní orgány (Generální ředitelství cel, 8 celních ředitelství a přes 40 celních úřadů), úřady práce (přes 70), pozemkové úřady, veterinární správa (přes 70 složek), zastupitelské úřady, Česká správa sociálního zabezpečení, katastrální úřady, zeměměřičské a katastrální inspektoráty, Státní plavební správa, Úřad pro civilní letectví, Puncovní úřad, Česká obchodní inspekce, inspektoráty bezpečnosti práce a další. Součástí státní správy jsou i některé složky Ministerstva obrany vč. Armády ČR a Ministerstva vnitra vč. Policie ČR (regionální a další složky), dále soudnictví (cca 100 soudů), státní zastupitelství a vězeňská služba. Jde tedy o subjekty, které svojí činností zabezpečují a podporují chod státní správy.

V orgánech a organizačních složkách státní správy v roce 2010 pracovalo celkem 159,9 tis. zaměstnanců a na jejich činnost bylo ze státního rozpočtu vynaloženo celkově 128,3 mld. Kč.

Tabulka č. 57 - Počty zaměstnanců a výdaje na státní správu v roce 2010

Ukazatel	Počet zaměstnanců	Výdaje celkem		Běžné výdaje skuteč.	Kapitálové výdaje skuteč.
		Rozpočet po změnách	Skutečnost		
Státní správa celkem	159 854	139 162	128 321	120 751	7 570
z toho:					
Ministerstvo vnitra	67 589	49 158	46 099	44 284	1 814
Ministerstvo spravedlnosti	23 018	19 968	19 026	18 493	532
Ministerstvo financí	22 303	15 210	14 414	13 139	1 275
Ministerstvo práce a soc. věcí	18 424	16 123	14 018	13 008	1 011
Ministerstvo zemědělství	5 393	6 833	6 368	5 297	1 070
Ministerstvo zahranič. věcí	1 997	4 588	4 241	3 963	278
Č.úřad zeměměř. a katastrální	5 532	3 352	3 277	2 688	589
Ministerstvo obrany	2 170	1 956	2 033	1 756	277
Vybrané kapitoly celkem	146 426	117 188	109 476	102 628	6 846

Pozn.: U MPSV včetně výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti (1 198 mil. Kč).

¹⁵ Pojem "státní správa" není rozpočtově ani jinak jednoznačně vymezen, proto dále uváděné údaje mají pouze hrubě orientační charakter a slouží pouze pro obecnou představu o přibližné výši těchto výdajů. Pro zjednodušení sumarizací (za celé spektrum kapitol a organizačních složek státu) byly do výdajů státní správy zahrnuty celé seskupení položek 50, 51 a 61 za účetní jednotky zahrnuté do „kmenové skupiny“, jak je uvedeno v předposledním odstavci této pasáže. Jednotlivé kapitoly ve svých závěrečných účtech, pokud tyto výdaje prezentují (zákon ani vyhláška to nestanoví - s výjimkou mzdových prostředků), mohou vykazat údaje za své kapitoly jinak, „přesněji“ (tj. podle vlastního uvážení a výběru).

Celkové výdaje státního rozpočtu na státní správu byly **čerpány na 92,2 % rozpočtu po změnách** a dosáhlo se tak úspory 10,8 mld. Kč (v roce 2009 byl upravený rozpočet splněn na 96,9 % a úspora činila 4,0 mld. Kč). Z celkových výdajů na státní správu v roce 2010 představovaly **běžné (neinvestiční) výdaje 94,1 %** (v roce 2009 to bylo 91,0 %), zbytek připadl na kapitálové výdaje. Rozhodující část neinvestičních výdajů tvořily platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci včetně povinného pojistného placeného zaměstnavatelem. Tyto výdaje jsou podrobně vyhodnoceny v předchozím bodě III.2.3.1. tohoto sešitu.

Počet zaměstnanců pracujících ve státní správě v roce 2010 dosáhl **159,9 tis. osob** průměrného přepočteného stavu, což ve srovnání s upraveným limitem (163,8 tis. osob) představovalo úsporu 3,9 tis. osob a plnění na 97,6 %. Meziročně jejich počet klesl o 0,8 tis. osob, tj. o 0,5 %.

Rozhodující část výdajů na státní správu byla vynaložena na činnost resortů zabezpečujících **vnitřní bezpečnost státu** (Policie ČR v rámci Ministerstva vnitra), **právní ochranu** (soudy, státní zastupitelství a vězeňská služba v rámci Ministerstva spravedlnosti), **správu daní a poplatků** (finanční a celní úřady v rámci Ministerstva financí), **sociální oblast** (úřady práce, Česká správa sociálního zabezpečení, Český úřad bezpečnosti práce, inspektoráty bezpečnosti práce v rámci Ministerstva práce a sociálních věcí), správu v působnosti **pozemkových úřadů** (v rámci Ministerstva zemědělství), **zahraniční věci** (zastupitelské úřady v rámci Ministerstva zahraničních věcí), **katastrální úřady a pracoviště** a zeměměřičské a katastrální inspektoráty (v rámci Českého úřadu zeměměřičského a katastrálního) a **obranu** (Ministerstvo obrany a některé správní složky Armády ČR).

Podíl těchto vybraných kapitol na celkových výdajích na státní správu v roce 2010 představoval **109,5 mld. Kč, tj. 85,3 %**, při 91,6 % podílu na celkovém počtu zaměstnanců ve státní správě (v roce 2009 tvořil podíl uvedených kapitol 89,4 % z celkových výdajů na státní správu a 91,6 % z celkového počtu zaměstnanců ve státní správě).

Celkové výdaje na státní správu v roce 2010 představovaly **11,1 % všech výdajů státního rozpočtu** (v roce 2009 to bylo 10,8 %).

Ve výše uvedené tabulce se při vyčíslení výdajů kapitol na státní správu za rok 2010 vycházelo nikoliv ze sumarizace paragrafů rozpočtové skladby (jako tomu bylo v předchozím roce 2009), nýbrž ze zařazení jednotlivých organizací (účetních jednotek) do kmenové skupiny organizací, které vykonávají státní správu – tj. obdobně jako jsou vykazovány výdaje na platy ve státní správě uváděné na řádcích 7650 a 7651 výkazu Fin 2-04U, části VII „Závazné ukazatele státního rozpočtu“. Sumarizace údajů podle druhové struktury rozpočtové skladby, tj. podle seskupení výdajových položek 50, 51 a 61 zůstala v roce 2010 stejná jako v roce 2009. Z výše uvedených důvodů **meziroční srovnání celkových výdajů** na státní správu v letech 2010 a 2009 je pouze orientační, a představuje **nárůst o 2,2 %** (tj. stejně jako v roce 2009 proti roku 2008). Pro informaci uvádíme, že výše uvedeným metodickým postupem byly v roce 2010 zahrnuty do výdajů na státní správu např. i výdaje MPSV na aktivní politiku zaměstnanosti (1,2 mld. Kč – pododdíl 42). Po vyloučení tohoto výdaje by celkové výdaje na státní správu v roce 2010 meziročně vzrostly o 1,2 %. Pokud bychom v roce 2010 vyčíslili celkové výdaje na státní správu ve struktuře dle způsobu jejich vyčíslení v roce 2009 (tj. podle paragrafů rozpočtové skladby), tak výdaje by meziročně poklesly o cca 8 % (vliv vázání výdajů a úsporných opatření).

8. Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění

Odvětvové členění výdajů státního rozpočtu má za cíl především transparentně interpretovat směry vládní rozpočtové politiky a finanční zajištěnost jednotlivých funkcí státu. Toto členění odhlíží od všech ostatních hledisek, která do funkčního členění nepatří, a naopak agreguje jednotlivé funkční kategorie výdajů podle účelu, na které jsou prostředky státního rozpočtu vynakládány.

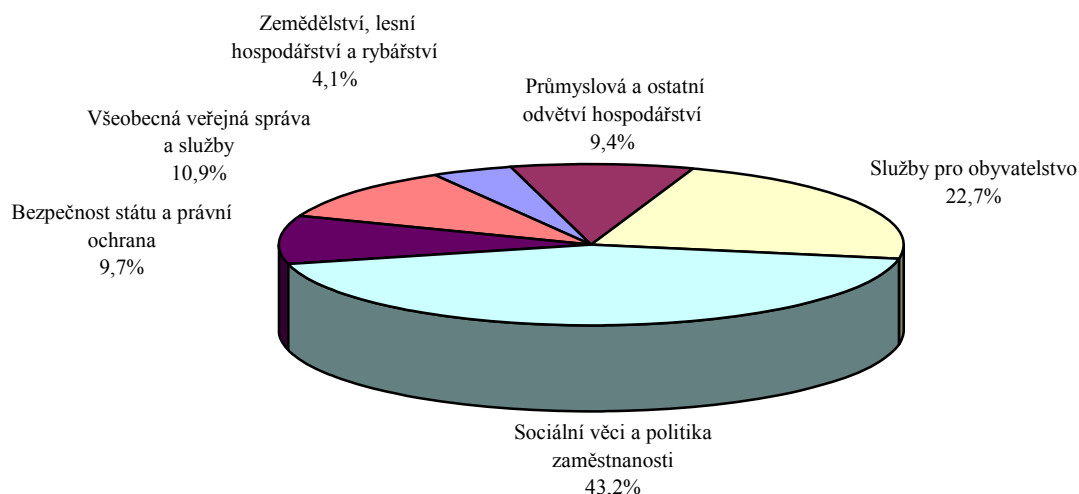
Přehled o výdajích SR podle odvětvového hlediska podává následující tabulka:

Tabulka č. 58 – Výdaje státního rozpočtu podle odvětvového členění (v mld. Kč)

Rozp. skup.	U K A Z A T E L	Skutečnost 2009	R o z p o č e t 2010		Skutečnost 2010	% plnění 4:3	Index 2010/2009 4:1	Rozdíl 2010-09 4-1
			schválený	po změnách				
		1	2	3	4	5	6	7
1	Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	50,54	39,56	39,21	47,94	122,3	94,9	-2,60
	z toho: Zemědělství a potravin. činnost a rozvoj	38,63	28,59	28,58	37,14	130,0	96,2	-1,49
2	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	112,65	120,84	124,09	108,81	87,7	96,6	-3,84
	v tom:							
	Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	21,13	20,33	20,77	21,16	101,8	100,1	0,03
	Doprava	73,12	86,37	85,80	68,26	79,6	93,4	-4,86
	Vodní hospodářství	8,29	3,90	6,67	8,91	133,6	107,5	0,63
	Spoje	0,59	0,57	0,56	0,56	100,3	95,1	-0,03
	Všeob. hosp. záležitosti a ost. ekon. funkce	9,52	9,67	10,28	9,92	96,5	104,2	0,40
3	Služby pro obyvatelstvo	251,10	245,54	280,24	262,08	93,5	104,4	10,99
	v tom:							
	Vzdělávání a školské služby	124,72	117,00	120,12	119,22	99,2	95,6	-5,50
	Kultura, církev a sdělovací prostředky	9,13	9,38	9,71	8,85	91,1	96,9	-0,29
	Tělovýchova a zájmová činnost	3,47	2,57	2,80	2,73	97,5	78,7	-0,74
	Zdravotnictví	61,70	61,15	64,15	64,36	100,3	104,3	2,66
	Bydlení, komunální služby a územní rozvoj	32,88	21,13	49,51	46,15	93,2	140,4	13,27
	Ochrana životního prostředí	8,63	19,92	21,05	9,50	45,1	110,0	0,86
	Ostatní výzkum a vývoj	10,57	14,38	12,85	11,24	87,4	106,4	0,67
	Ost. činnosti související se služb. pro obyvat.	0,00	0,02	0,04	0,03	94,6	x	0,03
4	Sociální věci a politika zaměstnanosti	495,40	503,84	507,60	500,22	98,5	101,0	4,82
	v tom:							
	Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	420,54	428,49	428,05	424,39	99,1	100,9	3,86
	Politika zaměstnanosti	24,85	26,34	26,57	24,30	91,5	97,8	-0,55
	Sociální služby a společné činnosti	50,02	49,01	52,98	51,52	97,2	103,0	1,51
	v sociálním zabezp. a politice zaměstnanosti							
5	Bezpečnost státu a právní ochrana	124,13	115,99	115,71	111,95	96,7	90,2	-12,19
	v tom:							
	Obrana	50,01	39,80	38,88	40,69	104,7	81,4	-9,31
	Civilní připravenost na krizové stavy	2,81	2,38	2,39	2,36	98,7	84,0	-0,45
	Bezpečnost a veřejný pořádek	41,36	44,34	44,65	40,58	90,9	98,1	-0,78
	Právní ochrana	21,31	20,94	21,27	19,87	93,4	93,3	-1,43
	Požární ochrana a integr. záchr. systém	8,65	8,53	8,52	8,44	99,1	97,6	-0,21
6	Všeobecná veřejná správa a služby	133,19	159,14	151,24	125,80	83,2	94,5	-7,39
	v tom:							
	Státní moc, stát. správa, územní samospráva a politické strany	64,28	64,05	63,73	58,90	92,4	91,6	-5,38
	Jiné veřejné služby a činnosti	3,79	3,90	3,49	3,34	95,8	88,3	-0,44
	Finanční operace	53,38	65,91	66,16	49,10	74,2	92,0	-4,28
	Ostatní činnosti	11,74	25,27	17,86	14,45	80,9	123,1	2,72
VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM		1167,01	1184,92	1218,09	1156,79	95,0	99,1	-10,22

Následující graf znázorňuje podíl jednotlivých odvětví na celkových skutečných výdajích státního rozpočtu za rok 2010:

Graf č. 23 – Struktura výdajů podle jednotlivých odvětví v roce 2010

8.1. Výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti

Tyto výdaje dosáhly v roce 2010 výše 500,2 mld. Kč, což je o 4,8 mld. Kč, tj. o 1,0 %, více než v předchozím roce (v roce 2009 vzrostly o 6,8 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 43,2 %, tj. o 0,7 procentního bodu více než v roce 2009. Jejich rozpočet po změnách byl čerpán na 98,5 % (nedočerpání o 7,4 mld. Kč).

Téměř 84,8 % prostředků této skupiny výdajů bylo vynaloženo na dávky a podpory v sociálním zabezpečení (rozpočtový oddíl 41), které dosáhly 424,4 mld. Kč a meziročně vzrostly o 3,9 mld. Kč, tj. o 0,9 % (v roce 2009 to bylo o 5,2 %).

Z této částky připadalo 81,6 % na **dávky důchodového pojištění**, tj. 346,2 mld. Kč (meziroční nárůst o 6,4 mld. Kč, tj. o 1,9 %), z toho na starobní důchody bylo vynaloženo celkem 272,1 mld. Kč (meziroční růst o 21,2 mld. Kč), na invalidní důchody (plné i částečné) 47,5 mld. Kč (meziroční pokles o 13,9 mld. Kč) a na vdovské, vdovecké a sirotčí důchody celkem 26,7 mld. Kč.

Druhou váhově nejvýznamnější částku v rámci sociálního zabezpečení představují **dávky státní sociální podpory** čerpané ve výši 40,9 mld. Kč, které meziročně klesly o 0,3 mld. Kč, tj. o 0,7 %. Meziroční pokles ovlivnily nejvíce přídavky na dítě (3,9 mld. Kč proti 4,8 mld. Kč v roce 2009). Další výdaje zahrnují především rodičovský příspěvek (27,8 mld. Kč při poklesu o 0,9 mld. Kč), příspěvek na bydlení (3,5 mld. Kč při růstu o 1,2 mld. Kč), výdaje na sociální příplatek (3,1 mld. Kč), porodné (1,6 mld. Kč), atd.

Dalším významným pododdílem jsou **dávky nemocenského pojištění**. Objem 23,0 mld. Kč znamenal meziroční snížení o 3,2 mld. Kč, tj. o 12,3 %. Pokles ovlivnila změna parametrů v konstrukci dávek a nižší pracovní neschopnost. Byly tvořeny zejména položkami nemocenského ve výši 15,1 mld. Kč (meziroční pokles o 3,3 mld. Kč), peněžité pomoci v mateřství ve výši 7,5 mld. Kč (růst o 0,3 mld. Kč) a podpory při ošetřování člena rodiny ve výši 0,4 mld. Kč (pokles o 0,3 mld. Kč).

V rámci tohoto oddílu bylo mimo jiné ještě vyplaceno 7,5 mld. Kč (růst o 0,4 mld. Kč) na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a **5,5 mld. Kč** (růst o 0,2 mld. Kč) na **státní příspěvky na důchodové připojištění**.

Výdaje na politiku zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 42) dosáhly v roce 2010 výše **24,3 mld. Kč** a proti roku 2009 klesly o 0,5 mld. Kč, tj. o 2,2 % (v roce 2009 vzrostly o 41,9 %).

Z nich **podpora v nezaměstnanosti** v objemu 13,4 mld. Kč (pokles o 1,7 mld. Kč proti roku 2009) představovala především hmotné zabezpečení osob v nezaměstnanosti (podpory) a zvýšení ke hmotnému zabezpečení na manželku a děti osobám se změněnou pracovní schopností.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti v celkově vynaložené částce 6,2 mld. Kč vzrostly o 1,2 mld. Kč a byly použity zejména na veřejně prospěšné práce (1,6 mld. Kč), dále na tvorbu společensky účelných pracovních míst (1,5 mld. Kč), na cílené programy k řešení nezaměstnanosti (0,6 mld. Kč), na rekvalifikace (0,6 mld. Kč), na podporu zaměstnanosti zdravotně postižených občanů (0,3 mld. Kč) atd.

Třetím nejvýznamnějším pododdílem politiky zaměstnanosti byly příspěvky na zaměstnávání zdravotně postižených občanů ve výši 2,7 mld. Kč (meziročně růst o 0,5 mld. Kč).

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace ve výši 1,6 mld. Kč byly vyplaceny zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědohorního průmyslu a dopravy.

Ze státního rozpočtu bylo také uhrazeno 0,5 mld. Kč jako úhrada mezd zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele.

Výdaje na sociální služby a společné činnosti v sociálním zabezpečení a politice zaměstnanosti (rozpočtový oddíl 43), které představují nikoliv přímé dávky a podpory, ale výdaje na činnosti a služby zaměřené na určité sociální skupiny obyvatelstva nebo sociální programy, dosáhly v roce 2010 celkové výše **51,5 mld. Kč** a proti předchozímu roku vzrostly o 1,5 mld. Kč (v roce 2009 o 3,3 mld. Kč). Velkou část těchto výdajů tvoří transfery obcím na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, na dávky pomoci v hmotné nouzi a na dávky zdravotně postiženým. Tyto výdaje dosáhly v roce 2010 výše 25,7 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 24,6 mld. Kč). V rámci tohoto okruhu výdajů byly dále financovány výdaje na činnost České správy sociálního zabezpečení včetně jejích okresních složek a úřadů práce ve výši 12,0 mld. Kč (meziroční pokles o 0,5 mld. Kč). Na služby sociální péče bylo vynaloženo 6,6 mld. Kč, z toho na domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem připadlo 5,1 mld. Kč. Na sociální péči a pomoc dětem a mládeži šlo 0,9 mld. Kč, dalších 0,6 mld. Kč směřovalo na služby sociální prevence (krizová pomoc, azylové domy, atd.).

8.2. Výdaje na služby pro obyvatelstvo

Výdaje na služby pro obyvatelstvo zahrnují výdaje na vzdělávání a školské služby, kulturu, církev a sdělovací prostředky, tělovýchovu a zájmovou činnost, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, ochranu životního prostředí, na podporu výzkumu, vývoje a inovací uvedených oblastí a podporu výzkumu, vývoje a inovací odvětvově nespecifikovanou. Prostředky na tyto účely jsou poskytovány rozpočtovými kapitoly přímo nebo prostřednictvím rozpočtů územních samosprávných celků. **Výdaje na služby pro obyvatelstvo dosáhly v roce 2010 částky 262,1 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 11,0 mld. Kč, tj. o 4,4 % (v roce 2009 vzrostly o 10,6 %). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 22,7 % (v roce 2009 to bylo 21,5 %). Jejich rozpočet po změnách byl splněn na 93,5 % (nedočerpání o 18,2 mld. Kč).

Objemově nejvýznamnější část těchto výdajů (45,5 %) představovaly výdaje na vzdělávání a školské služby (rozpočtový oddíl 31 a 32) – celkem dosáhly **119,2 mld. Kč** při

meziročním poklesu o 5,5 mld. Kč, tj. o 4,4 % (v roce 2009 vzrostly o 6,5 %). Většina této částky směřovala do paragrafu Ostatní záležitosti vzdělávání, v rámci kterého bylo vyplaceno 81,1 mld. Kč (při meziročním poklesu o 4,0 mld. Kč). V naprosté většině (79,3 mld. Kč) šlo o transferované prostředky z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy územním samosprávným celkům, na které přešla působnost především v oblasti zařízení předškolní výchovy a základního vzdělávání. Takto vysoká částka v tomto pododdíle souvisí s reformou veřejné správy v roce 2003, kdy došlo k převedení jak majetku a zřizovatelských funkcí k nim, tak i jejich financování na kraje. Na zařízení vysokoškolského vzdělávání bylo vynaloženo celkem 32,3 mld. Kč (o 1,4 mld. Kč méně než v roce 2009), z toho na činnost vysokých škol (bez podpory výzkumu, vývoje a inovací na vysokých školách) 25,9 mld. Kč.

Výdaje na zdravotnictví (rozpočtový oddíl 35) financované ze státního rozpočtu dosáhly v roce 2010 v souhrnu **64,4 mld. Kč** a byly o 2,7 mld. Kč, tj. o 4,3 %, nad úroveň roku 2009 (v roce 2009 vzrostly o 6,7 %). Největší objem představují výdaje na "ostatní činnosti" (52,9 mld. Kč), zahrnující zejména platbu státu na zdravotní pojištění nevýdělečných osob ve výši 52,7 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 48,7 mld. Kč). Výdaje na ústavní péči dosáhly v roce 2010 výše 4,9 mld. Kč a proti roku 2009 klesly o 0,2 mld. Kč. Z toho na fakultní a ostatní nemocnice směřovalo 4,0 mld. Kč. Výdaje na zvláštní zdravotnická zařízení a služby pro zdravotnictví dosáhly celkem 2,0 mld. Kč. Z nich bylo ve prospěch hygienické služby poskytnuto 1,3 mld. Kč a záchranné službě 0,5 mld. Kč.

Na bydlení, komunální služby a územní rozvoj (rozpočtový oddíl 36) bylo v roce 2010 z prostředků státního rozpočtu vynaloženo celkem **46,2 mld. Kč**, tj. o 13,3 mld. Kč, tj. o 40,4 %, více než v předchozím roce (v roce 2009 to bylo o 39,6 % více). **Podpora stavebního spojení formou státních příspěvků v roce 2010 dosáhla 11,7 mld. Kč** (v roce 2009 bylo 13,3 mld. Kč). Na mezinárodní spolupráci v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje bylo v rámci kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj čerpáno 30,2 mld. Kč (šlo především o investice do Regionálních operačních programů spolufinancovaných z prostředků EU). V rámci kapitálových výdajů bylo vynaloženo do oblasti bytového hospodářství 0,4 mld. Kč (výdaje na výstavbu bytů, podpora ze strany státu obcím na výstavbu bytů, včetně nákupu pozemků na tuto výstavbu).

Na kulturu, církve a sdělovací prostředky (rozpočtový oddíl 33) bylo v roce 2010 vynaloženo **8,8 mld. Kč**, což je o 0,3 mld. Kč, tj. o 3,1 %, méně než v předchozím roce (v roce 2009 meziročně klesly o 0,8 %). Z celkového objemu připadlo (převážně formou transferů příspěvkovým organizacím) nejvíce prostředků muzeím a galeriím (1,9 mld. Kč), na činnost registrovaných církví a náboženských společností (1,4 mld. Kč), na činnosti knihovnické (1,3 mld. Kč), na činnost památkových ústavů, hradů a zámků (1,1 mld. Kč), na divadelní činnost (0,7 mld. Kč), na zachování a obnovu kulturních památek (0,5 mld. Kč), na Pražský hrad (0,3 mld. Kč), atd.

Výdaje na ochranu životního prostředí (rozpočtový oddíl 37) dosáhly **9,5 mld. Kč** a proti roku 2009 vzrostly o 0,9 mld. Kč. Nejvíce prostředků bylo vynaloženo na ochranu přírody a krajiny – 4,3 mld. Kč, z nichž většina plynula do ochrany chráněné části přírody (0,9 mld. Kč) a do protierozní, protilavinové a protipožární ochrany (1,4 mld. Kč). Výdaje na nakládání s odpady dosáhly 1,7 mld. Kč. Další prostředky byly vynaloženy na ochranu ovzduší a klimatu – 0,5 mld. Kč, na výzkum životního prostředí – 0,4 mld. Kč, na ochranu a sanaci půdy a podzemní vody – 0,5 mld. Kč a v neposlední řadě na správu v ochraně životního prostředí – 1,3 mld. Kč.

Tělovýchova a zájmová činnost (rozpočtový oddíl 34) byla v roce 2010 financována částkou **2,7 mld. Kč**, což je o 0,7 mld. Kč, tj. o 21,3 %, méně než v předchozím roce. Nejvíce prostředků – 1,3 mld. Kč bylo vynaloženo na "ostatní tělovýchovnou činnost" (§ 3419), která

zahrnuje např. podporu státu sportovním oddílům, výdaje na konání sportovních akcí apod. Na rozvoj státní sportovní reprezentace bylo vynaloženo 1,1 mld. Kč. Na využití volného času dětí a mládeže bylo věnováno 0,3 mld. Kč v rámci podpory činnosti domů dětí a mládeže, stanic mladých techniků, dětských hřišť apod.

8.3. Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtová skupina 1) **a na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** (rozpočtová skupina 2) dosáhly v roce 2010 celkové výše **156,8 mld. Kč**, což představovalo 13,6 % všech výdajů státního rozpočtu (v roce 2009 to bylo 14,0 %) a meziročně klesly o 6,4 mld. Kč, tj. o 3,9 % (v roce 2009 meziročně vzrostly o 15,3 %).

Výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství (rozpočtový oddíl 10) činily **47,9 mld. Kč** a klesly o 2,6 mld. Kč, tj. o 5,1 %. V rámci oddílu byly čerpány zejména výdaje na zemědělskou a potravinářskou činnost a rozvoj ve výši 37,1 mld. Kč (v roce 2009 to bylo o 1,5 mld. Kč více). V rámci tohoto pododdílu se projeví především transfery Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF) ve výši 34,0 mld. Kč (celkem v rámci skupiny 37,1 mld. Kč) a také transfery podnikatelským subjektům ve výši 2,2 mld. Kč.

Na regulaci zemědělské produkce, organizaci trhu a poskytování podpor bylo použito 3,1 mld. Kč (vše ve formě transferů SZIF), na lesní hospodářství 0,7 mld. Kč, na správu v zemědělství 4,6 mld. Kč, na podporu výzkumu, vývoje a inovací v zemědělství a lesnictví 0,8 mld. Kč.

Na dopravu (rozpočtový oddíl 22) bylo ze státního rozpočtu poskytnuto **68,3 mld. Kč**, což bylo o 4,9 mld. Kč (o 6,6 %) méně než v roce 2009. Na poklesu se podílely i transfery SFDI, které činily 47,6 mld. Kč, což je o 2,4 mld. Kč méně než v roce 2009. Výdaje do železniční dopravy dosáhly 11,8 mld. Kč (meziroční pokles o 0,7 mld. Kč). V rámci železniční dopravy činily transfery podnikatelským subjektům 6,3 mld. Kč, transfery obcím a krajům 2,6 mld. Kč a realizace státních záruk 2,8 mld. Kč za SŽDC, s.o. Výdaje do pozemních komunikací dosáhly 6,1 mld. Kč. Z této částky směřovalo 1,9 mld. Kč na dálnice a 4,1 mld. Kč na silnice. Výdaje na správu v dopravě v roce 2010 činily 1,6 mld. Kč.

Výdaje státního rozpočtu na průmysl, stavebnictví, obchod a služby (rozpočtový oddíl 21) dosáhly **21,2 mld. Kč**, což je o 0,1 % více než v roce 2009. Patří sem především výdaje do ostatních odvětvových a oborových záležitostí v průmyslu a stavebnictví (opatření ke zvýšení konkurenceschopnosti průmyslového odvětví, podpora podnikání a inovací, atd.) ve výši 7,8 mld. Kč. Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací v této oblasti dosáhly 4,1 mld. Kč. Část výdajů v rámci tohoto oddílu připadla na záležitosti těžebního průmyslu a energetiky, v rámci kterých bylo vynaloženo 2,1 mld. Kč na programy úspor energie a obnovitelných zdrojů (v roce 2009 to bylo 1,9 mld. Kč) a 1,2 mld. Kč na útlum uhelného hornictví. Na přímou podporu exportu směřovalo 2,8 mld. Kč. Na správu v těchto odvětvích bylo vynaloženo 1,9 mld. Kč, stejně jako na podporu výzkumu, vývoje a inovací.

Vodní hospodářství (rozpočtový oddíl 23) se na výdajích státního rozpočtu v roce 2010 podílelo částkou **8,9 mld. Kč** při meziročním růstu o 0,6 mld. Kč, tj. o 7,5 %. Z této částky bylo použito na úpravy vodních toků a vodohospodářská díla 1,4 mld. Kč. Na odvádění a čištění odpadních vod bylo vynaloženo 5,9 mld. Kč a na činnosti související se zásobováním pitnou vodou, tj. zejména vodárenskou infrastrukturou, 0,8 mld. Kč. Na vodní díla v zemědělské krajině směřovalo 0,6 mld. Kč. Z celkové částky představovaly kapitálové výdaje 7,0 mld. Kč.

Na odvětví spoju (rozpočtový oddíl 24) bylo vynaloženo **0,6 mld. Kč**, což je o 4,9 % méně než v předchozím roce. Většina prostředků (přes 0,4 mld. Kč) byla vynaložena na správu ve spojích (činnost Českého telekomunikačního úřadu).

Součástí této skupiny výdajů jsou též **výdaje na všeobecné hospodářské záležitosti a ostatní ekonomické funkce** (rozpočtový oddíl 25). Tyto výdaje dosáhly částky **9,9 mld. Kč** a proti roku 2009 vzrostly o 0,4 mld. Kč. Patří sem např. výdaje na činnost Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Úřadu průmyslového vlastnictví (1,1 mld. Kč), na činnost ostatních orgánů státní správy v oblasti zeměměřictví a katastru (2,5 mld. Kč), na činnosti po zrušeném Fondu národního majetku a Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových (1,6 mld. Kč) a na další činnosti ústředních orgánů státní správy v oblasti hospodářství, normalizace, standardizace a metrologie, v oblasti bezpečnosti práce apod. Na služby v oblasti meteorologie směřovalo 0,7 mld. Kč. Do této skupiny patří i platba státní záruky ve prospěch ČSOB ve výši 1,9 mld. Kč na základě výsledku arbitrážního sporu vedeného v kauze J. Ring (podle Smlouvy a státní záruky, uzavřené v souvislosti s převzetím aktiv bývalé IPB).

8.4. Výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu

Výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly celkové částky **111,9 mld. Kč**, což proti roku 2009 představuje pokles o 12,2 mld. Kč, tj. o 9,8 % (v roce 2009 růst o 7,3 mld. Kč, tj. o 6,2 %), a podíl na celkových výdajích státního rozpočtu 9,7 % (v roce 2009 to bylo 10,6 %).

Velká část těchto výdajů (36,3 %) připadla **na obranu** (rozpočtový oddíl 51), na kterou bylo vynaloženo **40,7 mld. Kč** při poklesu o 9,3 mld. Kč, tj. o 18,6 %. Z částky 40,7 mld. Kč činily běžné výdaje 33,9 mld. Kč a kapitálové výdaje 6,8 mld. Kč. Na činnost jednotlivých složek Armády České republiky bylo vynaloženo celkem 30,4 mld. Kč (meziroční pokles o 7,5 mld. Kč především vlivem nižších investic do dlouhodobého hmotného majetku), na mezinárodní spolupráci v obraně a zahraniční vojenskou pomoc 3,5 mld. Kč, na činnost Vojenské policie a Vojenského zpravodajství 2,8 mld. Kč a na státní správu ve vojenské obraně 2,1 mld. Kč.

Na bezpečnost a veřejný pořádek (rozpočtový oddíl 53) vynaložil státní rozpočet celkem **40,6 mld. Kč** při meziročním poklesu o 0,8 mld. Kč, tj. o 1,9 %. Z toho 35,0 mld. Kč (o 1,0 mld. Kč méně než v roce 2009) směřovalo na výdaje na policii, obecní policii a na Bezpečnostní informační službu a 5,4 mld. Kč na činnost Ministerstva vnitra.

Na právní ochranu (rozpočtový oddíl 54) bylo čerpáno **19,9 mld. Kč** při meziročním poklesu o 1,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %. Z této částky bylo vynaloženo na soudnictví (včetně ústavního soudnictví) 9,7 mld. Kč (meziroční pokles o 1,0 mld. Kč), na vězeňství 6,8 mld. Kč (pokles o 0,4 mld. Kč) a na státní zastupitelství 2,1 mld. Kč (pokles o 0,1 mld. Kč). Na správu v oblasti právní ochrany směřovalo 0,9 mld. Kč.

Na požární ochranu a integrovaný záchranný systém (rozpočtový oddíl 55) bylo v roce 2010 vynaloženo **8,4 mld. Kč**, což je o 0,2 mld. Kč, tj. o 2,4 %, méně než v předchozím roce. Naprostá většina těchto prostředků směřovala do oblasti profesionálních, resp. dobrovolných složek útvarů požární ochrany (7,5 mld. Kč, resp. 0,2 mld. Kč), dále na činnost Generálního ředitelství hasičského záchranného sboru (0,3 mld. Kč), na vzdělávací a technická zařízení požární ochrany (0,4 mld. Kč) atd.

Na civilní připravenost na krizové stavy (rozpočtový oddíl 52) bylo čerpáno **2,4 mld. Kč**, což představuje meziroční pokles o 0,5 mld. Kč, tj. o 16,0 %. Prostředky byly použity zejména v souvislosti s pořizováním, obměňováním a ochraňováním státních hmotných rezerv (1,9 mld. Kč) a na státní správu v oblasti hospodářských opatření pro krizové stavy (0,3 mld. Kč).

8.5. Výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby

Celkové výdaje této rozpočtové skupiny dosáhly v roce 2010 hodnoty **125,8 mld. Kč** a byly tak o 7,4 mld. Kč, tj. o 5,5 % nižší než v předchozím roce (v roce 2009 to bylo meziročně o 1,0 % méně). Na celkových výdajích státního rozpočtu se podílely 10,9 %, zatímco v roce 2009 to bylo 11,4 %.

Na státní moc, státní správu, územní samosprávu a politické strany (rozpočtový oddíl 61) bylo vynaloženo celkem **58,9 mld. Kč**, tj. o 5,4 mld. Kč (o 8,4 %) méně než v roce 2009. Z toho 49,9 mld. Kč (v roce 2009 to bylo 54,9 mld. Kč) se čerpalo v pododdíle 614 „Všeobecná vnitřní správa“. Zde se nejvíce projevíly odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU podle DPH a HNP, které dosáhly 32,3 mld. Kč (o 0,9 mld. Kč více než v roce 2009). Další výdaje byly použity na činnost finančních ředitelství a finančních úřadů (7,4 mld. Kč) a na činnost celních ředitelství a celních úřadů 3,9 mld. Kč. Na činnost Úřadu vlády, resp. Českého statistického úřadu směřovalo 0,6 mld. Kč. resp. 0,9 mld. Kč. V rámci jiných pododdílů směřovaly další prostředky na zastupitelství a stálé mise ČR v zahraničí 3,3 mld. Kč, na zastupitelské orgány (Parlament, volby do Parlamentu, do zastupitelstev územních samosprávních celků a do Evropského parlamentu) 2,7 mld. Kč a na činnost politických stran a hnutí bylo vynaloženo celkem 1,0 mld. Kč. Na činnost NKÚ směřovalo 0,5 mld. Kč.

Další součást výdajů této skupiny tvořily tzv. **finanční operace** (rozpočtový oddíl 63) – celkem **49,1 mld. Kč**, což je o 4,3 mld. Kč, tj. o 8,0 %, méně než v roce 2009. Na této sumě se nejvíce podílely výdaje státního rozpočtu na dluhovou službu státu (úroky, poplatky) ve výši 48,7 mld. Kč (meziročně klesly o 4,3 mld. Kč).

Výdaje na ostatní činnosti (rozpočtový oddíl 64) dosáhly v roce 2010 částky **14,5 mld. Kč** a meziročně vzrostly o 2,7 mld. Kč, tj. o 23,1 %. V rámci tohoto oddílu byly, v souladu se zákonem o státním rozpočtu na rok 2010, poskytnuty zejména neinvestiční transfery v rámci souhrnného dotačního vztahu, a to obcím (vč. hl. m. Praha) ve výši 11,9 mld. Kč a krajům 1,2 mld. Kč.

Na jiné veřejné služby a činnosti (rozpočtový oddíl 62) bylo vynaloženo celkem **3,3 mld. Kč** při meziročním poklesu o 0,4 mld. Kč. Na rozvojovou zahraniční pomoc bylo vynaloženo 0,6 mld. Kč, na humanitární zahraniční pomoc 0,4 mld. Kč. Patří sem i archivní činnost s objemem vyčerpaných prostředků 0,8 mld. Kč.

Součástí výdajů státního rozpočtu jsou i **výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací**, které jsou v rozpočtové skladbě z hlediska jejího odvětvového třídění obsaženy v podstatě v každém výše uvedeném oddílu – jde o tzv. vědní paragraf (v rozpočtové skladbě zpravidla vymezen koncovým dvojčíslem 80). Výdaje na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou dále samostatně sledovány na § 3801 (Akademie věd ČR), na § 3802 (Grantová agentura ČR), na § 3803 (Technologická agentura ČR), na § 3809 (Ostatní výzkum a vývoj odvětvově nespecifikovaný) a na § 3212 (Výzkum a vývoj na vysokých školách).

Celkem byly ze státního rozpočtu na podporu výzkumu, vývoje a inovací (včetně výdajů krytých příjmy z EU a FM EHP/Norsko) **vynaloženy v roce 2010 prostředky ve výši 24,9 mld. Kč** (plnění na 85,2 % rozpočtu po změnách) a proti roku 2009 vzrostly o 0,8 mld. Kč, tj. o 3,1 %. Jejich podíl na souhrnných výdajích státního rozpočtu v roce 2010 představoval 2,2 % (v roce 2009 to bylo 2,1 %).

Podrobnější informace o výdajích na podporu výzkumu, vývoje a inovací jsou uvedeny v části III.6. této zprávy.

9. Vyhodnocení projektů PPP - Partnerství veřejného a soukromého sektoru

Oblast koncesních projektů v České republice upravuje zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení (koncesní zákon), účinný od 1.7.2006. Dále na základě novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, účinné od 15.9.2010, vydává Ministerstvo financí nově stanovisko také k veřejným zakázkám, jejichž hodnota činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva je uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Veřejné zakázky splňující tato kritéria podléhají podobnému režimu jako koncesní projekty.

Zadavatele, kteří připravují PPP projekty podle koncesního zákona, lze rozdělit do dvou skupin:

První skupina zahrnuje projekty, kde je veřejným zadavatelem stát – tedy Česká republika, státní příspěvková organizace či jiná právnická osoba dle § 2 odst. 1 písm. d) koncesního zákona. Koncesní projekty řadící se do první skupiny se nacházejí na různých úrovních schvalování, na této úrovni však dosud nebyla uzavřena žádná koncesní smlouva. V roce 2010 pokročila nejdále příprava projektu ubytovny personálu Ústřední vojenské nemocnice (ÚVN), ubytovny hotelového typu a parkoviště. Ostatní projekty státu (tzv. pilotní projekty¹⁶) se stále nacházejí ve fázi před zahájením zadávacího řízení.

Projekt:

Ubytovna personálu ÚVN, ubytovna hotelového typu a parkoviště (ÚVN)

Zadavatel:

Ústřední vojenská nemocnice (ÚVN), příspěvková organizace Ministerstva obrany

Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy¹⁷:

2 637 769 141 Kč

Cílem tohoto projektu je vybudování, údržba a provoz ubytovny hotelového typu a parkoviště v areálu Ústřední vojenské nemocnice Praha ve Střešovicích (ÚVN), Ubytovna personálu ÚVN. Tato zařízení mají zajistit flexibilní ubytovací kapacitu včetně podpůrných služeb.

Forma projektu je DBFO (Design-Build-Finance-Operate).

Projekt lze rozdělit na dvě základní části – veřejnou část, přímo užívanou ÚVN a sloužící k zajištění veřejných služeb, a komerční část, která bude jednak zajišťovat ubytovací a stravovací kapacity pro navazující aktivity ÚVN (např. kongresy či jiné akce) a dále bude plnit podpůrnou funkci zajišťující dostatečný zájem soukromého sektoru na realizaci projektu.

Dle platebního mechanismu bude zadavatel platit fixní uživatelský poplatek za předem nasmlouvané kapacity a aktivity. Dále jsou součástí příjmu provozovatele přímý výběr od uživatelů u vybraných aktivit a příjem z povolených komerčních aktivit.

Koncesní smlouva byla schválena usnesením vlády č. 375 ze dne 24. května 2010. Na základě usnesení vlády č. 846 ze dne 24. listopadu 2010 obdrželo ministerstvo obrany mandát k dalšímu jednání.

¹⁶ Jedná se například o projekt výstavby dálnice D3 a rychlostní silnice R3 v hodnotě 59 mld. Kč, projekt výstavby a provozu Justičního areálu v Ústí nad Labem v hodnotě 4,364 mld. Kč či projekt výstavby a provozu Věznice s ostrahou v Rapotících u Brna v hodnotě 2,643 mld. Kč.

¹⁷ Předpokládaná hodnota koncesní smlouvy je definována v § 1 vyhlášky č. 217 ze dne 15. května 2006, kterou se provádí koncesní zákon, jako „předpokládaná hodnota výdajů vynaložených na realizaci předmětu koncesní smlouvy po dobu předpokládané platnosti koncesní smlouvy“.

Mezi projekty státu je dále řazena i komplexní zakázka s názvem Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací.

Projekt:

Odstranění některých ekologických zátěží vzniklých před privatizací

zadavatel:

Ministerstvo financí

Jedná se o veřejnou zakázku na odstranění ekologických škod vzniklých před privatizací, jejichž odstranění Česká republika garantuje. Ministerstvo financí má v tomto případě uzavřít smlouvu o poskytnutí služeb, spočívající v komplexním zajištění odstranění starých ekologických zátěží ve vybraných lokalitách. Přesný termín plnění není stanoven, předpokládaná doba plnění je do konce roku 2015.

Koncesní projekt byl schválen usnesením vlády č. 1480 z 24. listopadu 2008. Usnesením vlády č. 1251 z 5. října 2009 byla stanovena komise pro posouzení a hodnocení nabídek uchazečů. Termín pro podání nabídek byl stanoven na 7. prosince 2010. Dne 23. září 2010 však bylo Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže vydáno předběžné opatření, kterým bylo Ministerstvu financí uloženo pozastavit zadávací řízení. V důsledku tohoto předběžného opatření Ministerstvo financí není oprávněno přijímat nabídky ani prodloužit lhůtu pro podání nabídek. Uchazečům bylo oznámeno, aby nabídky v uvedené lhůtě nepodávali s tím, že po zrušení předběžného opatření bude Ministerstvem financí lhůta pro podání nabídek v nezbytném rozsahu prodloužena.

Do druhé skupiny zadavatelů připravujících PPP projekty podle koncesního zákona jsou řazeny koncesní projekty územních samosprávných celků nebo příspěvkových organizací, u nichž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek. K uzavření nebo změně koncesních smluv těmito zadavateli vydává Ministerstvo financí stanovisko podle § 30 koncesního zákona. Informace o koncesních projektech územních samosprávných celků čerpá Ministerstvo financí z žádostí zadavatelů o stanovisko k uzavření nebo změně koncesní smlouvy a z Informačního systému o veřejných zakázkách provozovaného Ministerstvem pro místní rozvoj.

Ministerstvo financí vydalo podle § 30 koncesního zákona k 31.12.2010 dosud 46 stanovisek ke smlouvám, jejichž souhrnná předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy se blíží 50 mld. Kč. Struktura těchto projektů podle odvětví je uvedena v následující tabulce:

Tabulka č. 59 - Přehled PPP projektů územních samosprávných celků

Předmět koncesní smlouvy	Předpokládaná hodnota předmětu koncesní smlouvy v Kč	Podíl na celkové hodnotě koncesních projektů	Počet vydaných stanovisek
Vodohospodářství	42 478 757 213	85%	26
Energie	2 931 404 000	6%	5
Sociální služby	999 831 000	2%	2
Ostatní	3 353 373 518	7%	13
CELKEM	49 763 365 731	100%	46

Stav k 31. 12. 2010

Na základě novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, konkrétně § 156 tohoto zákona, vydává Ministerstvo financí nově stanovisko k veřejným zakázkám, jejichž hodnota

činí nejméně 500 mil. Kč a smlouva je uzavírána nejméně na 5 let, nebo na dobu neurčitou. Přehled těchto projektů je uveden v následující tabulce:

Přehled projektů splňujících podmínky § 156 zákona o veřejných zakázkách:

Projekt	Specifikace projektu	Předpokládaná hodnota bez DPH	Aktuální fáze přípravy
Sanace starých ekologických zátěží	Sanace nedostatečně zlikvidovaných sond po těžbě ropy a zemního plynu v sektoru IV CHOPAV Kvartér řeky Moravy	684 mil. Kč	Zadání veřejné zakázky schváleno Usnesením vlády č. 905 ze dne 14. 12. 2010
Sanace starých ekologických zátěží	Sanace nedostatečně zlikvidovaných sond po těžbě ropy a zemního plynu v sektoru V CHOPAV Kvartér řeky Moravy	593 mil. Kč	Zadání veřejné zakázky schváleno Usnesením vlády č. 905 ze dne 14. 12. 2010
Sanace starých ekologických zátěží	Sanace nedostatečně zlikvidovaných sond po těžbě ropy a zemního plynu v sektoru VI CHOPAV Kvartér řeky Moravy	2,672 mld. Kč	Zadání veřejné zakázky schváleno Usnesením vlády č. 905 ze dne 14. 12. 2010